

VODA - Voda še za v čevljih ni dobra, ko je ni, pa je vse narobe. To so na lastni koži občutili stanovalci Seidlove 20 in 22, blokov v Plavi laguni. V ponedeljek jim je novomeška Komunala zaprla vodo, ker nekateri stanovalci dalj časa niso plačali "zapitka". Stanovanja sicer imajo svoje vodometre, vendar so vodovodne cevi speljane tako, da ne morejo "štrafati" samo neplačnikov, ampak kar vse po vrsti. Tako so brez vode ostali tudi redni plačniki. Pred blokom so se sicer znašle cisterne z vodo, a kaj, ko so tisti, ki redno poravnajo račune, niso upali po vodo, da jim ne bi še te zaračunali, tistim, ki so prepričani, da je voda splošno last in kot taka zastoj, pa je to samo še dodatna potuha, češ: če vode ne plačaš, ti jo zastoj pripeljejo pod okno. Pa šta!

SEKRETI - Kemična stranica, ki so jih med svetovnimi prvenstvi postavili v mestu, so po končanih tekmovanjih umaknili. Prva postaja je bilo parkirišče v Plavi laguni, blizu blokov, katerima je Komunala zaprla vodo. (Beri gornjo vestičko!) Tisti, zaradi katerih je bila večina ob vodo, so si mislili, da so jim tudi sekrete, tako kot cisterne z vodo, pripeljali "za kompenzacijo". "Zdaj nimamo zastoj samo vode, ampak ga lahko zastoj tudi serjemo!" Bomo videli, kdaj bo konec tega "sralnega prvenstva".

NAKUP ŠOLSkih UČBENIKOV - Te dni je v novomeški knjigarni Mladinske knjige velika gneča, ko pred bližnjim začetkom šolskega leta starši in šolarji kupujejo šolske učbenike. V knjigarni pravijo, da imajo večino šolskih knjig za osnovne pa tudi za srednje šole, če pa jim kakšna poide, jo dobijo v dnevu ali dveh. (Foto: A. B.)

RAZSTAVA MALIH ŽIVALI - Društvo rejcev malih pasemskih živali Krka iz Novega mesta je v nedeljo v stopiški osnovni šoli pripravilo razstavo, na kateri so pokazali svoje "izdelke" - od orjaških zajcev do drobcenih petelinčkov. Razstava je v šolo privabila veliko obiskovalcev, še posebej otrok. (Foto: A. B.)

STOPIŠKE IGRE - Gasilsko društvo Stopiče je zadnjo nedeljo priredilo stopiške igre, ki so nosile podnaslov "malo za šalo, malo zares". Sedem ekip iz Podgorja in bližnje okolice se je pomerilo v 5 igrah in vlečenju vrvi. V tej igri silakov je bila nepremagljiva ekipa novomeške trgovine Tilia, ki je imela tudi v drugih igrah najboljše tekmovalce, saj je v skupnem seštevku zbrala največ točk in zmagala. Sledila ji je ekipa iz Lakovnic, 3. mesto pa je zasedla ekipa Sonček izpod Trške gore. Na igrišču stopiške osnovne šole se je zbralo okoli 1000 ljudi, ki so se močno zabavali ob igrah, ki jih je duhovito vodil in povezoval priljubljeni gagajevac Sašo Hribar. Stopiški gasilci obljublajo, da bodo te igre postale tradicionalne, tako kot velikonočno sekanje pirhov, ki ga prav tako prirejajo oni. Na sliki: ena od iger je zahtevala tudi gasilске spretnosti. (Foto: A. B.)

OBČINA PA TAKA - Pred svetovnimi mladinskimi kolesarskimi prvenstvi so se na vpadnicah v Novo mesto pojavile velike table z napisom: Mestna občina Novo mesto. Pa se ljudje sprašujejo, ali naročniki (in plačniki) ne vejo, kje so občinske meje - novomeška občina se razprostira od Debelega hriba pri Zvirčah do Trdinovega vrha in od sv. Ane do Travnega Dola - ali pa že postavljajo meje bodoče mestne občine, v kakršni pa tudi pod razno ne bi imeli nobene besede.

Ena gospa je rekla, da je ime novega Renaultovega avtomobila Megane v šentjernejšem narečju okrajšava za: Me ga nemamo.

Suhokranjski drobiž

BOGAT ŠPORTNI TEDEN - V Žužemberku se je v četrtek dopoldne na Loki ob Krki odvijal zanimiv lokostrelski turnir. Istovrstno se je pri šoli pričel tudi tridnevni turnir v odbojki na mivki. Turnir postaja tradicionalen, saj je v Žužemberku in okolici vse več mladih, ki se navdušujejo za ta šport.

PODPIRAJO DELO GASILCEV - V pekariji Malka v Žužemberku pečejo dober domač kruh. Njen lastnik Boštjan Smrke podpira razne športne dejavnosti in jih sponzorira. Med drugim vsa leta pomaga tudi gasilec v Žužemberku in na Dvoru, ki so seveda veseli vsake pomoči.

STOJNICE IN KIČ - Ob raznih večjih verskih slovesnostih v Žužemberku ob cerkvi sv. Mohorja in Fortunata pogosto opazimo več stojnic. Značilnost teh prodajalcev je, da ponujajo le ceneji kič, ki ga brihtni "Kranjčani" krepko preplačujemo.

VSA POHVALA - Več različnih pohval in zahval je bilo slišati na nedeljski slovesnosti v Žužemberku. Lepo je bilo videti tudi narodne noše, ki so prišle iz raznih krajev, godbo Mestne občine Novo mesto, Janez Gliha je vodil domače suhokranjske noče, Franc Jenkole, sektorski podpoveljnik, je bil vodja velike skupine gasilcev s prapori sedmih kranjskih društev, po stari navadi pa so spet predstrelili lovci rogovi. Mnogi ljudje, med njimi je bil tudi kranjski župan Vitomir Gros, so gotovo tudi zaradi teh udeležencev prireditve odnesla lep vtis. S. M.

Iz Krke četrtnina vsega bacitracina

Novomeška tovarna druga največja svetovna proizvajalka bacitracina, dodatka živalski krmi, ki ga izvažajo v 43 držav po vsem svetu - V 25 letih 60 milijonov kilogramov

NOVO MESTO - Prejšnji mesec je v Krkini fermentaciji stekla proizvodnja desetisoče sarže cink bacitracina. Od leta 1971, ko je stekla poskusna proizvodnja, so izdelali 60 milijonov kilogramov tega proizvoda, ki se uporablja kot dodatek živalski hrani za hitrejšo rast. Krka je drugi največji proizvajalec tega izdelka in pokriva 20 do 25 odst. svetovnega trga, izvaž pa ga kar v 43 držav po celem svetu. Zaradi izjemnih lastnosti poraba cink bacitracina v svetu še narašča.

Zaradi kakovosti in primerne cene je bacitracin, kot ga na kratko imenujejo, hitro osvojil svetovno tržišče in vseh 25 let zavzema vidno vlogo v Krkinem prodajnem programu in je še sedaj eden največjih proizvodov fermentacijskega programa.

cevtski industriji. V Krki so že v šestdesetih letih začeli razmišljati o lastni surovinski osnovi za proizvodnjo zdravil in leta 1964 zgradili obrat za proizvodnjo antibiotikov. Deset let zatem je Krka prvič dobila registracijo Ameriškega urada za prehrano in zdravila (FDA), kar ji je omogočilo vstop na najzahtevnejša tržišča. Danes se Krka uvršča med pomembnejše svetovne proizvajalce antibiotikov, v proizvodnji bacitracina pa je, kot rečeno, druga na svetu. Ta antibiotik s širokim spektrom delovanja se ne kopiči v tkivih in ga ni zaslediti v mesu, mleku in jajcih. Izkušnje so pokazale, da so po dodajanju bacitracina krmi nekatere nevarne bolezni tako krmljenih živali popolnoma izginile ali pa se je njihova pogostnost močno zmanjšala. A. B.

Žrtve vojne težko čakajo

Zakon je začel veljati januarja, vendar vlog, zaradi pomanjkanja podrobnejših navodil, skorajda niso reševali

NOVO MESTO - Lani oktobra je parlament sprejel poleg Zakona o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne tudi Zakon o žrtvah vojnega nasilja in Zakon o vojnih veteranih. Na Zakon o žrtvah vojnega nasilja so tisoči izgnancev, taboriščnikov, zapornikov, delovnih deportirancev, internirancev, mobilizirancev, beguncev in ukrajenih otrok čakali pol stoletja, mnogi ga niso dočakali. Zakon je začel veljati s 1. januarjem letos, vendar upravne enote zaradi nedodelanosti zakona oz. podzakonskih aktov večino vlog do sedaj niso mogle rešiti. Pravijo, da bodo to storili po objavi dopolnitev in sprememb zakona, ki so bile pred kratkim objavljene v Uradnem listu.

Odkritje antibiotikov je v 2. polovici tega stoletja povzročilo pravo revolucijo v znanosti in tehnologiji, predvsem pa v farmaceutski industriji. V Krki so že v šestdesetih letih začeli razmišljati o lastni surovinski osnovi za proizvodnjo zdravil in leta 1964 zgradili obrat za proizvodnjo antibiotikov. Deset let zatem je Krka prvič dobila registracijo Ameriškega urada za prehrano in zdravila (FDA), kar ji je omogočilo vstop na najzahtevnejša tržišča. Danes se Krka uvršča med pomembnejše svetovne proizvajalce antibiotikov, v proizvodnji bacitracina pa je, kot rečeno, druga na svetu. Ta antibiotik s širokim spektrom delovanja se ne kopiči v tkivih in ga ni zaslediti v mesu, mleku in jajcih. Izkušnje so pokazale, da so po dodajanju bacitracina krmi nekatere nevarne bolezni tako krmljenih živali popolnoma izginile ali pa se je njihova pogostnost močno zmanjšala. A. B.

Na novomeški upravni enoti so do sedaj prejeli v reševanje 574 vlog. Tako kot v drugih upravnih enotah so do sedaj uspeli rešiti le nekaj vlog, ki niso bile sporne, in še to pri tistih, ki so se upokojevali. Pravijo, da največ ljudi nima ključnega dokumenta - dokazila iz arhiva Slovenije ali kakšnega drugega podobnega dokumenta, ki bi dokazoval, kaj se je z njimi dogajalo med vojno. V takšnih primerih bodo upravičenost dokazovali s pričami. Upravne enote so se med seboj že dogovorile, da bodo ljudem nudile pravno pomoč. Priče bodo zaslišali na tisti upravni enoti, kjer priča živi, da bi se izognili napornim potovanjem. Potem pa bodo podatke posredovali na upravno enoto, kjer ima stano bivališče upravičenec.

tracina pa je, kot rečeno, druga na svetu. Ta antibiotik s širokim spektrom delovanja se ne kopiči v tkivih in ga ni zaslediti v mesu, mleku in jajcih. Izkušnje so pokazale, da so po dodajanju bacitracina krmi nekatere nevarne bolezni tako krmljenih živali popolnoma izginile ali pa se je njihova pogostnost močno zmanjšala. A. B.

Žrtve vojnega nasilja, ki bodo z dokazili dobile ta status, bodo upravičene do zdravstvenega varstva, zdraviliškega in klimatikega zdravljenja, vračila potnih stroškov, priznanja pokojninske

V TANGU MARTA ZORE - OTOČEC - V restavraciji Tangu bo v petek, 23. avgusta od 20. ure dalje goste zabavala pevka Marta Zore. Spremljala jo bosta pianist in ansambel Objem.

GASILSKA VESELICA V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Gasilsko društvo Mirna Peč pripravlja v soboto, 24. avgusta, veliko vrtno veselico, ki se bo pričela ob 17. uri s sektorskim gasilskim tekmovanjem na šolskem igrišču, zatem pa bo veselica z bogatim srečelovom. Za dobro voljo bo skrbel ansambel Franca Potočarja s Podlipškimi fanti.

IGRE POD DEDOVO LIPO - Turistično društvo Šmarješke Toplice in tamkajšnje Zdravilišče sta v soboto pripravila že 8. igre pod dedovo lipo. Avtor letošnjih veselih in zabavnih iger, ki so potekale pod geslom "smeh med nami", je ravnatelj šmarješke šole Jože Pečnik. V igrah se je pomerilo šest ekip, 112 udeležencev pa se je na prizorišču, kjer jih je pričakalo blizu 1000 gledalcev, pripeljalo na lepo okrašenih vozovih s konjskimi vpregami in na traktorskih platonarjih. Pomerili so se v desetih igrah in na koncu je svojo drugo zaporedno zmago slavila ekipa iz Gabrja, ki je zbrala 300 točk, le 5 več kot domačini, tretja pa je bila ekipa z Otočca. Na sliki: dekleta hitijo zajemati vodo za pranje rjuh. (Foto: A. B.)

Čudež, voda bo pritekla na Dolž

Po treh letih končana gradnja vodovoda Orehek-Dolž, ki je veljal več kot 95 milijonov tolarjev - Vodohran na Vrheh kot grajski stolp - Sledi Podgrad

DOLŽ - Konec tega meseca se bo v Podgorju zgodil čudež - voda iz doline bo pritekla na Dolž. Začel bo delovati vodovod Orehek-Dolž in tako bo okoli 600 prebivalcev podgorških vasi Mali Orehek, Brezovica, Zajčji vrh, Sela, Dolž in Vrhe končno dobilo zdravo pitno vodo. Gradnja tega vodovoda traja že tri leta, celotna naložba pa je veljala več kot 95 milijonov tolarjev.

jev, od tega je samo vodohran veljal 20 milijonov tolarjev. Poleg Komunale so denar za ta novi podgorški vodovod prispevali še ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj, novomeška občina in krajevna skupnost Dolž.

"Ta teden bomo opravili preizkus in dezinfekcijo omrežja, potem pa bomo začeli vgrajevati vodometre," pravi vodja projekta inž. Jože Bašelj iz novomeške Komunale. Tehnični pregled tega vodovodnega sistema so sicer že opravili, a ga zaradi odsotnosti gradbenega inšpektorja niso mogli zaključiti. Vodo bo ta vodovod dobival iz zajetij v Stopičah, od kjer jo bodo preko rezervoarja v Malem Orehku črpali v novi 100-kubični vodohran na Vrheh. Ta pa je nekaj posebnega, zgrajen je kot grajski stolp, in je edini take vrste na območju novomeške Komunale. Za stolpno obliko so se odločili zato, ker v bližini Dolža ni dovolj visoke vzpetine, na katero bi postavili običajen vodohran. Stolp vodohran je visok 16 m, njegov največji premer znaša 6 m, dno vodne celice, ki ima prostornino 100 kubičnih metrov, pa je 6 m nad terenom. Lepo je urejena tudi okolica tega stolpa, tako da

"Z izgradnjo tega vodovoda je dana možnost, da pripeljemo vodo še naprej v Igljenik in na Veliki Cerovec," pravi inž. Bašelj. Še letos bodo izdelali tudi tehnično dokumentacijo za nadaljevanje tega podgorškega vodovodnega sistema. Potem pa bo na vrsti vodovod za Podgrad in okoliške vasi. Tu bo šlo za povsem samostojen vodovodni sistem, ki naj bi se napajal iz vrtnice, ki jo načrtujejo izvrtati južno od Podgrada. Kdaj bodo začeli vrtati, ne vedo, saj je to odvisno od denarja, ki ga bo prispevalo ministrstvo za okolje in prostor. Stroški vrtnice so ocenjeni na 13 milijonov tolarjev. Ta vodovod bo napajal Podgrad, Vinjo vas, Konec, Pristavo in Mihovec, medtem ko bo drugi sistem napajal Koroško vas, Jurno vas in Lokovnice, zanj pa je vrtnica pri Koroški vasi že izvrtana. A. BARTELJ

VODOHRAN KOT STOLP

VESELJE AJDOVŠKIH GASILCEV - Na sobotni slovesnosti so gasilci in krajanje iz Ajdovca otvorili na novo asfaltirano dvorišče okoli gasilskega doma, ki je hkrati tudi večnamenski prostor. Največje zasluge grede Mestni občini Novo mesto in njenemu županu Franciju Konciliju, ki je slavnostno prerezal trak. Predsednik gasilskega društva Ludvik Longar je povedal, da je vzpodbudno, da se je v tem koncu Suhe krajine, ki je še zmeraj brez vodovoda in brez večje industrije, naredilo nekaj novega. Uredili so tudi razsvetljavo okoli gasilskega doma, v prihodnje pa bodo uredili še živo mejo. V kulturnem programu so nastopili šmihelski pevci, sledila pa je prava gasilska veselica. Dodati velja, da so gasilci lani uredili streho in fasado na domu ter kupili orodno vozilo za morebitne intervencije. Redno sodelujejo tudi na tekmovanjih, tako so pionirke na občinskih tekmovanju dosegle tretje mesto. (Foto: S. Mirtič)

Niso zgolj zanesenjaki

Pri ohranjanju etnološke dediščine bi zanesenjaki, kakršni so Rztresenovi, morala pomagati skupnost

JANKOVIČI - Na domačiji Rztresen v Jankovičih pri Adlešičih je bila minuli petek že tretja prireditev Pesem, platno, pisanice, na kateri so Rztresenovi prikazali, kako se predeleje lan. V goste so povabili številne Belokranjce in Belokranjce, ki se ukvarjajo z domačo obrtjo ter celo kleklarice in izdelovalke dražgoških kruhkov iz Železnikov na Gorenjskem.

bilo, kot je dejal slavnostni govornik Branko Matkovič, da bi pri ohranjanju belokranjske etnološke dediščine, ki je del narodove dediščine, pomagala tudi širša skupnost, saj je prenašanje tradicije iz roda v rod premajhno zagotovilo, da ti običaji ne bodo izumrli, ko bo zmanjkalo zanesenjakov, kakršni so Rztresenovi, ki na revnem belokranjskem krasu še vedno vztrajajo.

Le malokdo od številnih obiskovalcev je pred tem vedel, kaj pomenijo izrazi kot so rukoveti, goditi lan, tukača, trlica, pezdir, povesmo, preslica, vrence. Le še malokje, med drugim tudi v Jankovičih, lahko ljudje še spoznajo opravila, povezana s pridelavo in predelavo lanu ter tkanjem domačega platna. In prav to je glavni namen prireditve. Prav pa bi

V bogatem kulturnem programu so nastopile tudi domače kresnice, mešani pevski zbor Zvon iz Šmartna pri Litiji, v galeriji je bila odprta razstava slikarja-grafika Izidorja Jalovca iz Kranja, Greta Augustin je podelila priznanja za najboljše urejene domačije in naselja v črnomaljski občini, Niko Veselič pa priznanja Dolenjske turistične zveze.

M. B.-J.

Njena skrb je arhivsko gradivo

Za dokumente v oddelku zgodovinskega arhiva v Drašičih že vrsto let vzorno skrbi Angela Guštin - Marsikdo bi želel brskati po gradivu, zbranim v okrog 100 fondih

DRAŠIČI - V nekdanji šoli v Drašičih pri Metliki so pred približno 18 leti odprli belokranjski zgodovinski arhiv. Gre za oddelek Zgodovinskega arhiva Ljubljana - Enota za Dolenjsko in Belo krajino. V Drašičih je zbrano obširno gradivo o Beli krajini. Gre za okrog 100 fondov o državnih in avtonomnih organih do leta 1945, o upravi, pravosodju, gospodarstvu, šolah, zdravstvu, društvih, družbenopolitičnih organizacijah, starih občinah in še čem.

zidake, napisali na steno grafite, z neko čudno snovjo poskropili kljuko. A Guštinova ne obupa, temveč zavzeto opravlja svoje delo. Za to dobi vsak mesec tudi nekaj honorarja. "Ni bog ve kaj, a je dobrodošel priboljšek k moji skromni pokojnini," je zadovoljna Guštinova Angela.

M. BEZEK-JAKŠE

Angela Guštin v belokranjskem zgodovinskem arhivu v Drašičih

Najstarejši dokumenti so stari okrog 200 let, da pa se ne uničujejo, že ves čas, kar je v Drašičih edini zgodovinski arhiv v Beli krajini, skrbi Angela Guštin, najbližja sosedna bivše šole. Skrbno nadzoruje vlago, čisti in zrači prostore in če že vsak dan ne pogleda vanje, se sprehodi vsaj okrog šole in se prepriča, da ni kdo vdrl v arhiv ali da kje ne pušča streha.

bro vem, da ne smem dati nobenih papirjev in tudi nikogar ne spustim v arhiv, razen domačih, če je potrebno kaj popraviti, kakšno malenkost pa spravim v red tudi sama," pove Angela, ki je ponosna na svojo honorarno službo in delodajalce, doda pa, da so tudi oni zadovoljni z njo. Potoži pa, da vsi vaščani ne znajo spoštovati njene skrbi za staro stavbo sredi vasi, in da ji jo, morda tudi v mladostni zagnanosti, marsikdaj zagodejo. Tako so ji na stopnice pred vhod nanosili betonske

Zlasti v zadnjih letih, ko so pričeli z denacionalizacijo, se je že zgodilo, da so jo prišli ljudje prosit za kakšne dokumente. "Toda do-

Semiška prihodnost je v turizmu

Župan Janko Bukovec o razvoju občine - Pričakovali večjo pomoč ministrstev - Otežkočeno kmetovanje - Raj za vse dopustnike, ki si želijo miru in sprehodov v naravi

SEMIČ - V 56 vaseh semiške občine živi 3.820 prebivalcev, medtem ko je 20 nekdanjih kočevskih vasi zapuščenih. Skoraj vse gospodarstvo v občini sloni na tovarni kondenzatorjev in opreme - Iskri, v kateri dela okrog 1.400 ljudi, imajo pa tudi nekaj podjetnikov in več obrtnikov. S 1.564 zaposlenimi se ponašajo z nadpovprečno slovensko zaposlenostjo.

ski prostor, v občinskem središču in ostalih krajih pripravljajo številne prireditve, vse več domačinov se odloča za izletniški in kmečki turizem. "Pri nas je pravi raj za tiste, ki si želijo miru in sprehodov v naravi, saj semiškega konca množični turizem še ni odkril," pravi župan.

V občini imajo in pripravljajo več projektov za razvoj. Veliko si obetajo od programa Revit, ki so ga pripravili s črnomaljski občini, zlasti pa od nemških podjetnikov. "Ob ustanovitvi občine smo pričakovali težave, a smo računali na večjo pomoč ministrstev, pri katerih je zbran denar za delovanje občin. Največ težav imamo z dograditvijo prizidka k osnovni šoli in telovadnice, z ureditvijo cest ter s preskrbo prebivalcev s pitno vodo. Dober vir dohodkov za občane in občino bi bili lahko tudi gozdovi, saj je pod gozdom kar 70 odstotkov občine, a kaj, ko je več kot polovica gozdov državnih," potarna župan.

M. BEZEK-JAKŠE

Kmetijstvo, ki je bilo pred desetletji glavna gospodarska panoga, vse bolj postaja le dopolnilna dejavnost. Cistih kmetij je le še nekaj. Zaradi hribovitega in kraškega sveta vidijo Semiščani možnost razvoja kmetijstva v reji drobnice, pašno-kosnem sistemu pri govedoreji, v vinogradništvu in intenzivnih sadovnjakih.

Planini. Nedaleč je pragozd Kopa. Vedno bolj se uveljavlja zimsko-letni turistični center Rog-Črmošnjice s šestimi žičnicami. V Semiču so opremili tudi galerij-

Po besedah semiškega župana Janka Bukovca pa je prihodnost občine v razvoju turizma. Tako so uredili kraško učno pot, čistijo razvaline gradu na Smuku, ki ni le pomembna turistična točka, ampak priljubljeno vzletišče za jadralske padalce in zmajarje. Na enem od petih tisočakov v občini, na Mirni gori, je stalno odprt planinski dom, pri katerem se konča prva in edina gozdna učna pot v Beli krajini, ki se prične na

Janko Bukovec

Bolj bodo izkoristili obmejnost

Novi predsednik sveta krajevne skupnosti Vinica Jože Stegne o načrtih, ki jih je veliko, le denarja je bolj malo - Prednost cesti, vodovodu in gradnji mrliške vežice

VINICA - Krajevna skupnost Vinica spada po površini in številu prebivalcev - šteje jih nekaj manj kot 2.000 - med večje KS v črnomaljski občini. Letošnjo pomlad je postal predsednik sveta KS Vinica Jože Stegne, a ker je po osamosvojitvi Slovenije v KS vladalo precejšnje mrtvilo, je bil začetek dela skupaj s šestimi člani sveta toliko težji.

"Naša KS je kot obmejna v zadnjih letih veliko pridobila, a prejšnje vodstvo tega ni znalo izkoristiti. Ljudje so le stali ob strani in kritizirali. Zato se bomo toliko bolj potrudili, da se bodo vsi kraji enakomerno razvijali, posebno pozornost pa bomo namenili Vinici, zlasti zaradi medna-

Jože Stegne

KAKO SO NEKDAJ MLATILI RŽ

ČREŠNJEVEC - V nedeljo, 25. avgusta, ob 16. uri pripravljivaška skupnost Črešnjevec na Črešnjevcu pri Semiču prikaz mlatve. Prikazali bodo mlatev rži, ki so jo julija poželi v bližnjem Cerovcu, in sicer s cepci in z mlatilnico, ki jo bo pogajal motor, izdelan leta 1914 v ZDA. Ogledati si bo moč tudi vejanje zrna in škupanje slame. Po kmečkem opravilu bo za zabavo poskrbel Duo breza, prav nihče pa ne bo ne žejen ne lačen.

SHOD NSZS

ČRNOMELJ - V petek, 23. avgusta, bo ob 18. uri v sejni sobi občine Črnomelj javni shod NSZS - Nacionalne socialne zveze Slovenije.

rodnega mejnega prehoda," pove Stegne. Po njegovem bo Vinica postala še pomembnejša, ko bodo na hrvaški strani uredili mednarodni mejni prehod in carino. Za viniški prehod imajo narejene idejne projekte za razširitev, plato za tovarni promet in obvoznico, za kaj več pa ni denarja.

Eden večjih problemov v Vinici je pokopališče. Šele nedavno so dobili delavca, ki ga bo urejal, medtem ko mrliške vežice nimajo. Prihodnji mesec bodo pričeli s pripravo dokumentov za njeno

SREČANJE POBRATIMOV LETOS V WAGNI

METLIKA - Avstrijska občina Wagner bo letos gostiteljica tradicionalnega srečanja prebivalcev pobratenih občin Metlika, Ronke in Wagner, ki so vsaki dve leti v eni od omenjenih občin. Letošnje srečanje bo 31. avgusta in 1. septembra, iz Metlike pa se ga bo udeležilo okrog 50 občanov, ki bodo navzaj nove ali utrdili stare prijateljske vezi s pobratimi. Župani vseh treh občin s sodelavci pa se bodo dogovorili tudi o nadaljnjem sodelovanju.

M. BEZEK-JAKŠE

REGAL d.o.o.

Regal, d.o.o., Arhitekta Novaka 13 9000 Murska Sobota

1. vabi k sodelovanju mladega in ambicioznega ekonomista (-tko) oz. diplomiranega ekonomista (-tko)

za vodenje prostocarinske prodajalne na mejnem prehodu Metlika.

Od kandidata (-tke) pričakujemo poleg izpolnjevanja splošnih pogojev še:
- poznavanje poslovanja v maloprodaji
- poznavanje carinske zakonodaje za področje prostocarinskih prodajal
- znanje tujega jezika
- organizacijske in vodstvene sposobnosti, sposobnost dobrega komuniciranja ter osebno urejenost.

Delovno razmerje bomo s kandidatom sklenili za nedoločen čas - s 6-mesečnim poskusnim rokom.

2. vabi k sodelovanju prodajalca za delo v prostocarinski prodajalni na mejnem prehodu Metlika.

Od kandidatov pričakujemo:
- ustrezno izobrazbo
- poznavanje dela v prodajalni
- znanje tujega jezika
- sposobnost dobrega komuniciranja ter osebno urejenost.

Delovno razmerje bomo s kandidati sklenili za določen čas. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni po objavi na gornji naslov. Kandidati bodo o izbiri obveščeni pisno v roku 30 dni po objavi.

PRIPRAVLJALNI ODBOR MEDNARODNIH POLETNIH KULTURNIH PRIREDITEV

Pridi zvečer na grad razmišlja o šoku, ki naj bi zbudil nekatera slovenska sredstva javnega obveščanja, da bi se peresa njihovih novinarjev razpisala o številnih prireditvah, ki jim ni para na Dolenjskem in v Beli krajini. Če nekaterih novinarjev pač ne zanima kultura, se je pripravljali odbor pripravljen sleči tudi do golega, in to na javnem prostoru, samo da bi novinarji pridrli čez Gorjance.

MINISTRSTVO ZA KULTURO RS kljub vlogi, ki jo je poslala Ljudska knjižnica na njihove naslove, ni odobrilo niti prebitve pare za mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad. Je pa ministrstvo razvezalo mošnjo za adaptacijo Ljudske knjižnice in tako bodo Metličanom dobili tri milijone tolarjev, brž ko bo poslala občinska administracija v Ljubljano vse potrebne papirje in zagotovila. Po končanem delu bo konec prostorske stiske, ki je dušila delo v knjižnici.

Črnomaljski drobci

NAPAKE - Na prireditvi Platno-pesem-pisanice na domačiji Rztresen v Jankovičih je napovedovalec Toni Gašperič napovedal slavnostnega govornika Branka Matkoviča kot državnega svetnika in ne kot župana sosednje občine, ker ni želel, da bi prišlo do prerekanj, zakaj je govoril metliški in ne črnomaljski župan. Kljub temu se je začelo prestevanje vseh, ki so bili kakor koli omenjeni. In ne boste verjeli: več je bilo Metličanov. Toda, vsi so bili Belokranjci. Veliko več si je privoščila slovenska TV, ki je pri osrednjem dnevniku najavila, da je bila prireditev v Jankovičih, kar zveni prekmursko, medtem ko je pobudnika in organizatorja Borisa Rztresena preimenovala v Jožeta Črničia iz Fučkovcev. Tako je pač, če se holivudari na vse "pofučkajo".

SPOMENIK - Prva prireditev črnomaljskega kulturnega poletja je dobro uspela. A četudi je bila razsvetljava na trgu pred Speljevo hišo sentimentalna, obiskovalci niso spregledali razpadajočih sosednje Maleričeve hiše. Upali so lahko le, da ne bo prav med prireditvijo zletel na njih kos dotrajane kritine. Tolažba, da se za kulturni spomenik, za kar so pred časom proglasili Maleričovo hišo, takšno nekulturno dejanje ne spodobi, je očitno zalegla.

POSNEMANJE - Metličani očitajo Črnomalcem, da jih pri vsem posnemajo, pa naj gre za kulturne prireditve, ognjemeta, gradnjo poslovnega centra. Črnomalci pa upajo, da jih Metličani ne bodo posnemali pri gradnji arhitekturnega spačka, kakršna je nekakšen kiosk nasproti gradu prav v središču starega mestnega jedra. Črnomalci zatrjujejo, da jih tja skupek bakra in lesa spominja na arhitekturo v eni od nekdanjih bratskih republik ter pravi, da bo podobnost popolnoma, če bodo zaposlene oblečene v dimije.

Semiške tropine

TEKAČI - Zadnje čase je po belokranjskih cestah, zlasti pa okrog Semiča, zelo veliko ljudi, tečejo, a ne zato, da ne bi zamudili avtobus. Tečejo pač za rekreacijo, kar mnogi Semiščani, ki ne morejo brez avtomobila, kole sa ali koleza z motorjem niti do najbližje gostilne, nikakor ne morejo razumeti.

DIVJANJE - So pa zlasti tisti, ki se prevažajo naokrog s kolesi z motorji - ob tem ni potrebno poudarjati, da gre za mladece, zelo korajžni. Ne le, da drvijo po semiških cestah s preveliko hitrostjo, skoraj praviloma ne voznički ne njihovi sopotniki nimajo čelad ali pa jim v najboljsem primeru visijo na roki. Čudno je, da se nekateri Semiščani pritožujejo, da je na cesti preveč policistov in da jih prevečkrat ustavljajo, po drugi strani pa varuhi reda ne vidijo objestnežev na dvokeh lesnikih. Ali pa se gre do slednje svojevrstno tombolo, na kateri pač preizkušajo, ali jim bo uspelo uiti policistom ali ne. In dokler ne bodo padli v njihove roke, se bo divjanje pač nadaljevalo.

VPRAŠANJE O LUXORJU - Kočevskemu županu Janku Veburu se po zatišju v času dopustov obeta, da se bo že na prvi, popočitniški, seji občinskega sveta moral resno spoprijeti z očitki na račun svojega dela. Nekateri občinski svetniki namreč napovedujejo, da bodo županu zastavili vprašanje, ki se nanaša na njegovo udeležbo na otvoritvi disko-teke Luxor na Mrtvicah. Vsebinsko bo vprašanje zastavljeno tako, da bo zahtevalo županovo pojasnitev, kako lahko župan, kot najvidnejši predstavnik občine, uradno odpre "na črno zgrajen" objekt.

ZDRAVA HRANA - Po mnenju vodilnih M - KG Kočevje je neuspela predstavitev proizvodnje in priprave zdrave prehrane v M - KG Kočevje dokaz, da Kočevjarjev zdrava hrana ne zanima. Ne bi bilo treba dolgo iskati po Kočevju, da bi našli nekoga, ki bi temu oporekal, krivdo za neuspeh predstavitev pa pripisal nezaupanju v trditve M - KG Kočevje, da je na kočevski zemlji, ob obilnem gnojenju z gnojevko ter uporabi pesticidov, možno pridelovati zdravo hrano. Ne glede na to, kaj je vzrok, da se ljudje niso odzvali povabilu M - KG Kočevja na omenjeno predstavitev, pa vzbujajo oglas, objavljen na Kočevskih straneh Kama o prodaji krompirja vzgojenega brez mineralnih gnojil in škropljenja s herbicidi, pomisleke, ali smo na Kočevskem že pripravljeni razmišljati o tem, kaj je v hrani, ki jo jemo in česa naj ne bi bilo v hrani, ki jo bomo jedli. Na oglas se namreč ni javil nihče!

ELEKTIKO SO PRVI IMELI V KOČEVJU

KOČEVJE - Leta 1896 so na Marofu zgradili vodarno in elektrarno, ki je oskrbovala mesto. Tako je Kočevje med prvimi v Sloveniji dobilo električno energijo (prva luč je aprila leta 1883 zasvetela v Mariboru). Izvedba vodarne in elektrarne je bila s sklepom takratne oblasti zaupana podjetju Carl Greinitz Neffen iz Gradca. Gradnja strojnice, vključno z montažo opreme električne centrale, vseh vodovodnih naprav in upravnice zgradbe, je trajala 176 dni. Osrednja prireditev ob stoletnici elektrarne bo sredi novembra. V Šeškovem domu bo svečana prireditev in razstava, ki jo pripravlja Muzej Kočevje. Načrtujejo obnovo elektrarne, v kateri ima sedaj prostore Srednja šola Kočevje.

NASTOPILO 35 HARMONIKAŠEV

SODRAŽICA - V gostišču Urška v Zamostcu pri Sodražici je bilo četrto tradicionalno tekmovanje harmonikašev. Prireditev je presenetila množična udeležba, saj je nastopilo 35 harmonikašev, kar je največ doslej. V skupini do 14 let je zmagal 9 letni Janez Lekše iz Škocjana pri Novem mestu, do 40 let Jože Arko iz Ribnice, nad 45 let pa Toni Kljun iz Prigorice pri Ribnici. Med ženskami je bila z venčkom narodnih najboljša 72-letna Vida Kljun iz Prigorice.

8. SEPTEMBRA ŽIVINOREJSKA RAZSTAVA V DOBREPOLJU

DOBREPOLJE - Kmetijska zadruga Dobropolje letos praznuje 100-letnico delovanja. Tradicijo zadržanja bi bilo potrebno nadaljevati v tem smislu, da bi še naprej krepili kmetijsko zavest in razvoj kmetijstva, saj je občina pretežno kmetijska. Zadruga se je na začetku imenovala Kmetijsko društvo, ustanovil pa jo je ljudski pripovednik in gospodarstvenik Fran Jaklič, ki mu bodo v nedeljo, 8. septembra, pred kulturnim domom - Jakličev dom odkrili spomenik. Ob tej priložnosti bo govedorejsko društvo Dobropolje-Struge, ki ima 15 članov, njegov predsednik pa je Jože Zrnc iz Zdenke vasi, dopoldne pred družnim hlevom pripravilo živinorejsko razstavo rjavega goveda.

M. S.

Vso lepoto Kolpske doline šele odkrivamo

S srečanja planincev južnodolenjske regije na Travi

LOŠKI POTOK, TRAVA - Zapisati je treba, da so bili pobudniki tega pohoda in srečanja vrhniški planinci in Planinska zveza Slovenije, ki jo je na tridnevem pohodu zastopal načelnik komisije za pota pri PZS Tone Tomše. Pohoda so se udeležili planinci iz Kočevja, Ribnice, Sodražice in kajpak iz Loškega Potoka (pričakovali so tudi Dobropoljce) in, kot smo že zapisali, iz Vrhnik pri Ljubljani.

Tako sta Tomše kot predsednik PD Kočevje Ivan Merhar ugotavljala, da je potrebno povezati mesto Kočevje preko Goteniškega Sneznika, ki je malo znan zaradi do nedavnega zaprtega območja, do prelepih predelov v celotni občini Loški Potok in v Kolpsko dolino. Tako Kočevjarji že pripravljajo markacije poti, ki bi potekala preko Kostela, Stružnice, Kuželjske stene in po skalnatem masivu nad Kolpo in Čabranko do Medvedjaka, Grčaric in do pogorja Stojne. Ta pot naj bi bila dolga kar štiri dni hoje, seveda z vmesnimi postanki na krajih, ki so iz zgodovinskega ali turističnega vidika zanimivi.

"Kolpsko dolino šele odkrivamo," pravi Tone Tomše. Predeli loške občine so izredno lepi, potrebne pa so markacije in vsaj osnovne karte. Če je bil pohod informativnega značaja, pa je vsekar vredno prisluhniti besedam predsednika PD Loški Potok Alojzu Sterletu, ki pravi, da je glavni namen tega in bodočih pohodov druženje in neposredno odpiranje krajev ljudem, ki jih ne poznajo, pri tem pa bi se morala angažirati tudi občina in razni pokrovitelji.

Za zaključek naj omenimo še, da je bil glavni pobudnik in koordinator, ki je v teh krajih že pravi domačin, znani radijski novinar Stane Škrabar. Pravi, da je kar obseden z mislijo, da se predeli Drage in Loškega Potoka čim prej povežejo z znano roško transferzalo.

A. KOŠMERL

PLAČALI SO JIM

KOČEVJE - Uprava RK Kočevje je igralkam in trenerjem izplačala dolgove iz lanske sezone, tako da je trener Zdenko Mikulin lahko začel s pripravami pred novo sezono. Konec tedna bodo odšli na višinske priprave v Tolmin, po vrnitvi pa bodo vadili v Ribnici. Klub je zapustila vratarka Zorica Jovičič. Po vsej verjetnosti bodo poiskali tujo vratarko, če bo dovolj denarja, pa bodo na tujem poiskali tudi znanjo igralko. Kočevje se bo potegovalo za uvrstitev do 8. mesta, ki v prihodnji sezoni zagotavlja nastop v zmanjšani prvi ligi.

M. L.-S.

SREČANJE UPOKOJENCEV V DOBREPOLJU - Vodstva številnih upokojenskih društev iz Ljubljane in širše okolice se vsako leto udeležijo skupnega izleta, ki ga zanje pripravi podjetje Eurotour. Letos so prišli tudi v Dobropolje in sicer jih je bilo nekaj več kot 40. Večina jih je bila tu prvič. Predsednik Društva upokojencev Dobropolje Konrad Piko je povedal, da so ga večkrat spraševali, kje je vendar to Dobropolje. Zdej je teh zadržec konec. Vsaj za udeležence tega izleta, ki vedo, da je to le ime doline, ki jo sestavlja 14 vasi, te pa skupaj s struško dolino s 13 vasi sestavljajo novo občino Dobropolje. Avtobusni ogled je vodil geograf Ivan Grandovec, izletniki pa so si še posebej ogledali cerkev sv. Antona nad Zdenko vasio in lipov gaj ob njej ter stalno razstavo Toneta Kralja v OS Videm. Ustavi so se tudi v Predstrugah in si ogledali laboratorij Endovital Toneta Fabjana. Na koncu je sledilo še družabno srečanje. (M. Steklasa)

Zelena luč za "kočevsko sramoto"

Še letos se bo pričelo s pripravami za ureditev stavbe nekdanje kočevske kavarne - Novogradnja cenejša od obnove - Kavarna in poslovni prostori

KOČEVJE - S potrditvijo projektne naloge "Objekt TZO 2 - kavarna", ki jo je izdelal arhitekt Bruno Urh, so kočevski občinski svetniki na zadnji seji sveta dali zeleno luč za ureditev stavbe bivše kavarne. Z deli na ureditvi "kočevske sramote", kot pravijo stavbi v centru mesta domačini, bodo pričeli še letos.

Po opravljenem strokovnem pregledu prof. dr. Blaža Vogelnika in strokovnjakov z Zavoda za raziskavo materiala iz Ljubljane bi bilo obstoječo stavbo sicer možno sanirati, vendar pa, kot

ugotavlja arhitekt Bruno Urh, govori več podatkov in prid novogradnje. Hiša je vlažna, leseni stropi so na več mestih gnili, fasada je razpokana, klet pa je zalita s talno vodo in zazidana, tako da nihče natančno ne ve, kakšni so temelji.

Stavbo bodo zato porušili, novo pa bodo zgradili v skladu s konceptom prenove starega mestnega jedra, ki ga je izdelal arhitekt Urh. Da bo izgradnja potekala v skladu s tem konceptom, ki je svojo prvo uresničitev zabeležil ravno ta terek z otvoritvijo prenovljenega mestnega vodnjaka, je zaradi potrditve priznavanja potrebe po načrtni prenovi starega kočevskega mestnega jedra že samo po sebi napredek za Kočevje, prednost novogradnje pa bo razen v pridobitvi okoli 10 odstotkov več površin, tako da jih bo namesto dosedanjih 883,5 kv. metrov skupno 1050, tudi v oddaljenosti od centra mesta, s čimer se bo omogočilo večjo preglednost in s tem zagotovilo večjo prometno varnost.

Po potrjeni projektni nalogi, ki ji bo sedaj sledila objava razpisa za projektanta, bodo v kleti novozgrajene stavbe skladišča, v pritličju mestna kavarna, v prvem

in drugem nadstropju ter na podstrešju, ki bo lahko v celoti izkoriščeno, saj bo predvidoma nova stavba za približno meter višja od obstoječe, pa bodo poslovni prostori, ki bodo s svojo ureditvijo med drugim omogočali tudi dejavnosti umetnostne galerije in sejne sobe.

M. LESKOVŠEK-SVETE

DO LETA 2000 DOVOLJ ELEKTRIKE TUDI V ODOROČNE KRAJE

KOČEVJE - Elektro Ljubljana, PE Kočevje v zadnjem obdobju letno investira v posodabljanje električnega omrežja na 1.300 kvadratnih kilometrov obsežnem področju od Turjaka do Kolpe, ki ga oskrbujejo z električno energijo, okoli 150 milijonov tolarjev. Računajo, da bodo slabe napetostne razmere posodobili tako, da bodo imeli do leta 2000 vsi odjemalci električne energije na njihovem območju normalne napetostne razmere, ki ne bodo slabše od 200 voltov. V ta namen bodo morali zgraditi še 31 transformatorskih postaj, s čimer pa bodo tudi odjemalcem v oddaljenih krajih, kjer je sedaj napetost še 180 voltov, omogočili priključitev vseh gospodinskih in gospodarskih strojev, s tem pa tudi normalnejše življenje in delo ljudem v teh krajih.

POTOŠKI LOVCI BODO SLAVILI - O potoških lovcih, ki spadajo v eno izmed najboljše organiziranih društev, le redko kaj napišemo. Če se zgodi kaj nepredvidljivega z divjadjo, že obvestimo, njihova ostala dobra dela pa so občinstvu neznan. 25. avgusta 1996 bodo praznovali 50-letnico obstoja, ki jo bodo obeležili s krajšo proslavo in seveda z družabnim srečanjem domačinov ter članov sosednjih lovskih družin. Na sliki: Lovci so ponosni na svoj dom. (Foto: A. Košmerl)

Cesta sprla krajane in občino

Očitki, da so jih v Kočevju pozabili, vse kar naredijo, pa da je več ali manj nestrokovno

KOPRIVNIK - Koprivnik je ena številnih podeželskih vasi na Kočevskem, v kateri ljudje niso bili nikoli zadovoljni z ravnanjem občine ali države. Pred vojno je bila vas trg z 88 hišami, tremi žagami in trgovinami, petimi gostilnami, pošto, mesarijo. "Usoda ali načrtno umiranje vasi?" se nejevoljno sprašuje 69-letni Alojz Krnc.

Več kot 50 let politiki Koprivnik pitajo z obljubami. Malokatera je bila uresničena. Nič čudnega, če je stotim prebivalcem te dni prekipelo. Vzrok je asfaltiranje lokalne ceste od Kočevja proti Koprivniku in ne obratno. Na ponedeljkovem zboru krajanov se je zbralo 70 ljudi. Predstavnika občinske uprave Stanka Pleterskega so prepričevali, da je neprimerno cesto asfaltirati po "občinski smeri". Za asfaltiranje trikilotrsknega odseka od Kočevja do Cvišarjev imajo razumevanje, saj makadamska pot uničuje nove hiše ob cesti. Nikakor pa ne bodo dovolili, da občina nadaljuje dela proti Onekju, do križišča za Mačkovec, kjer so se udomačili številni vikendarji. Če se to zgodi, se bodo dela tukaj ustavila, Koprivničani pa

bodo brez asfalta prihodnjih 50 let(!). Zato so večkrat grozili, da bodo dela ustavili, če jim ne bo to uspelo, pa so pripravili ukrepati drugače, in sicer zapreti magistralno cesto Škofljica-Brod na Kolpi. Matija Faflek pove, da je v Koprivniku "prišlek" (doma je iz Prekmurja), toda z vso pravico opozarja na gorje, ki jih povzroča cesta. Najtežje je pozimi, ko se avtobus ustavi pri Onekju, otroci pa morajo sedem kilometrov peš do doma. Cesta pa je še bolj prizadela starejše ljudi.

"Lani so nestrokovno obnovili kanale ob cesti, tako da voda zaliva mrličje na pokopališču. Ne spomnijo se, da bi položili odvodne cevi. Povsem so nas odrinili, imam občutek, da želijo izprazniti vas," je še dejala zgovorna Anica Oberstar. V občini se ne čuti krivi za vse težave Koprivničanov. Cesto proti Onekju asfaltirajo, ker bi bilo nesmiselno dela ustaviti, ko je že pripravljena podlaga. Če bo zagotovljen denar, bodo z deli nadaljevali iz smeri Koprivnika, tako kot zahtevajo krajanje.

M. GLAVONJIC

Veliki Kal se brani narkomanov

Na ivanški občini in v KS Šentvid pri Stični zadnji zvedeli, da država podpira društvo Projekt Človek in da je na Velikem Kalu že kupila hišo za terapevtsko skupnost

VELIKI KAL - Vaščani Velikega Kala, pa tudi sosednjih Čejšnjic in Petrušnje vasi v šentvidski krajevni skupnosti, so kot kaže pripravljene, da se z vsemi sredstvi upro poskusom države, da bi na Velikem Kalu odprli terapevtsko skupnost za narkomane. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve namreč že od leta 1992 sodeluje z društvom Projekt Človek, ki je na Velikem Kalu za blizu 120.000 mark že kupilo do 3. faze zgrajeno hišo in okrog 1,4 ha zemlje za omenjeno skupnost.

Vaščani omenjenih vasi in ivanško županstvo Projektu Človek nasprotujejo že zato, ker so bile priprave na vzpostavitev terapevtske skupnosti na Velikem Kalu, ki naj bi začela delovati še letos, vsekoli skrbno prikriti, saj se je ministrstvu za delo zdelo primereno, da je občino Ivančna Gorica šele 21. junija letos prvič neposredno in zelo na kratko seznanilo s temi pripravami in priporočilo podporo projektu. Poleg ivanških občanov je ministrstvo seznanilo o tem še občino in Center za socialno delo Grosuplje ter krajevno skupnost Šentvid pri Stični. Državna sekretarka Bojana Cvahte in svetovalec ministra Bojan Regvar sta pojasnila le še, da bi bila terapevtska skupnost namenjena zasvojenim osebam z drogami, ki abstinerajo že vsaj leto v predhodnem programu dnevnega centra v Ljubljani.

Vaščane Velikega Kala je močno razburilo, ker so po ovinkih zvedeli, da naj ne bi dobili v idilični, mirni vasi, kjer se potem, ko so si sami asfaltirali ceste, zgradili vodovod in telefonsko omrežje, za sosedo dejavnosti "kmetijskega instituta", kot so jih vsekoli zavajali, temveč narkomane. Rovanski oča 84-letni Lojze in 74-letna mamca Frančiška sta nam prizadeto pripovedovala, da jima niti v Šentvidu stanujoča hči, ki je prodala po sorodnici posedovano posest, ni ničesar povedala o tem, da bi se naj v neposredni sosesčini njihove domačije zdravniki narkomani. Čistega vina jim ni nalil niti

predstavnik društva Projekt Človek mag. Bogdan Polajnar. Po nasprotovanju na svetu KS Šentvid pri Stični 2. avgusta so sklicali 8. avgusta še pogovor s krajanji iz neposredne okolice sporne lokacije terapevtske skupnosti. Takrat so se vaščani odločno zoperstavili tem načrtom. Zahtevali so, naj zaustavijo vsa dela na odkupljeni hiši, ki so jih doslej opravljali brez soglasij in ko smo se prejšnji teden pogovarjali z domačini, so povedali, da zbiranje neznancev na odkupljeni parceli, kaj šele po sosednjih, ni zaželeno. Izgubljeno zaupanje si bo oblast pri teh ljudeh težko povrnila. "Strah nas je, kaj bi se utegnilo zgoditi tudi našim otrokom, če bi prišlo do nekakšne evropske komune narkomanov, kot smo tudi slišali.

Bela Ljubljana, niti dr. Drnovšek, nam ni ničesar dala, zato tudi ne bomo dovolili odvzeti miru našim mladim družinam. Pozimi na primer moramo sami plužiti in soliti cesto, če hočemo v dolino

itd.", pravi Slavko Hribar, ki je ob Francu Sadarju eden poglavitnih spodbujevalcev napredka v teh

• V sobotnem Delu državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Bojana Cvahte v odgovoru na članek "Krajanji proti Projektu Človek", novinarja Bojana Rajška, objavljenem v Delu 14. avgusta, zagotavlja, da je bi nakup hiše v Velikem Kalu izveden v skladu z vsemi predpisi in da so za objekt, ki je zdaj v lasti vlade, pridobili vsa potrebna soglasja. "Ob nakupu imenovanega objekta je bil eden izmed razlogov tudi to, da je v neposredni bližini samega objekta le ena hiša, s stanovalci katere smo se o nakupu in o dejavnosti, ki bo tam potekala, pogovarjali že pred samo realizacijo nakupa... Ministrstvo nikoli ni prikrivalo, s kakšnim namenom je bila hiša kupljena..." med drugim trdi Cvahtetova, kar je mimogrede povsem v nasprotju s tistim, kar so novinarjem Dela, Dolenjskega lista in Radia Slovenija povedali prizadeti vaščani Velikega Kala.

krajih, kjer se znova poraja življenje. P. PERC

Slavko Hribar

ZORAN PREDIN NA SEVNIŠKEM GRADU

SEVNICA - ZKO Sevnica pripravlja v soboto, 24. avgusta, ob 20. uri v okviru sevniškega grajskega poletja koncert Zorana Predina. S harmoniko ga bo spremljal Matjaž Juvan. Predprodaja vstopnic bo v občinski knjižnici in uro pred koncertom. V primeru slabega vremena bo koncert v kulturni dvorani.

Za pravice izgnancev

Na seji društva na Studencu

STUDENEC - Člani društva izgnancev Slovenije 1941-45, Krajevna organizacija Studenec, so imeli 11. avgusta 13. sejo, na kateri so z zadovoljstvom ugotovili, da poteka poslovanje organizacije zadovoljivo. Pohvalili so Upravno enoto Sevnica, ki je izdala že veliko odločb, s katerimi so izgnancem priznane pravice, zlasti do mesečne rente. Nekaj izgnancev je od februarja naprej že prejel denar - rento na Poštno banko Slovenije. Društvo se bori tudi za ostale pravice.

Na seji so podprli tudi predlog, da bi odprli muzejsko zbirko Sevnica skozi čas. Vsak član bo prispeval tisoč tolarjev, nekateri pa bodo nudili tudi materialno pomoč in pomagali s prostovoljnimi delom. Dogovorili so se, da bo srečanje izgnancev in hkrati Občni zbor DIS Studenec v nedeljo, 6. oktobra, ob 8. uri na Studencu.

J. Ž.

IZREDNI OBČNI ZBOR KZ TREBNJE IN SREČANJE ZADRUŽNIKOV

OŠTRI VRH PRI RDEČEM KALU - Predsednik M-Kmetijske zadruge Trebnje Stane Urek sklicuje v soboto, 24. avgusta, ob 14. uri pri domu Lovske družine Dobrič, na Ostrm vrhu pri Rdečem Kalu, izredni občni zbor članov M-KZ Trebnje. Med drugim bodo obravnavali revizijsko poročilo, verjetno pa bo najbolj polemična razprava o predlaganem sklepu o pripojitvi Kmečke zadruge Šentrupert k trebanjski zadrugi. Po neuradni podatkih naj bi šentruperska zadruga pridelala okrog 5 milijonov tolarjev izgube. Ob 15. uri bo pri domu še tradicionalno srečanje zadrudnikov. Zabavni spored z družabnimi igrami bo povezoval Daniel Barle-Krjavelj, ansambel Vrisk pa bo igral za ples.

PAVEL PERC

Bodo Jakijevi sodobni tlačani?

Kmet Alfonz Jaki iz okolice Šentruperta ima v hlevu 60 glav živine in, kot pravi, idealne možnosti za kmetovanje, pa "ne pride skozi" s sedanjimi odkupnimi cenami

BRINJE PRI ŠENTRUPERTU - V kratkem, ko bo Gašper, vnuk 57-letnega kmeta Alfonza Jakija iz Brinja na Rakovniškem polju, dopolnil 5 let, bo kmetija Jakijevih zaokrožila 500 let. "Želimo, da bi naša kmetija, ki jo omenja kot Jakijevo kmetijo v Podgorici tudi prof. Steklasa v Zgodovini Šentruperta, ostala samostojna. Jakijevi so bili tudi v časih tlačanstva svobodni kmetje, bojim pa se, da se ne bi zaradi neustrezne slovenske kmetijske politike, predvsem zavoljo nepriznavanja naših dejanskih proizvodnih cen in s tem večanja razkoraka med cenami kmetijskih pridelkov in našega repromateriala ter drugih cen, tudi mi prefinjeno znašli v vlogi sodobnih tlačanov," razočarano ugotavlja Alfonz Jaki.

Kmetija Jakijevih spada med najmočnejše v Mirenski dolini. V hlevu, ki so ga lani dogradili, redijo kar 60 glav živine; polovica je krav, vse drugo pa gre za selekcijo mladega goveda oz. pitance. Jakijevi širijo mlečno pridelavo, odkupne cene mleka pa vse bolj zaostajajo za proizvodnimi stro-

ški. "Sindikat pri Slovenski kmečki zvezi je že večkrat zahteval objavo stroškov pridelave mleka in mesa, kar je prej redno mesečno počel Kmečki glas, zdaj pa že nekaj časa teh ne objavlja, kot smo zvedeli, ker naj bi to prepovedal minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc. Verjetno se gospod minister boji, da bi resnica o položaju slovenskih rejcev povzročila preveč hude krvi. Smo ena izmed več kot 150 kmetij v Sloveniji, katerih proizvodnjo spremlja Kmetijski inštitut in iz teh knjig je jasno, kako se naš položaj slabša in da ne dosegamo ustreznih rezultatov, čeprav imamo idealne naravne možnosti za kmetovanje. Med nedavnim obiskom pri kmetih na Nizozemskem smo zvedeli, da dobijo oni plačano mleko po 64 tolarjev in da nimajo tako ostrih meril, kot jih pri nas diktirajo pravzaprav monopolistične Ljubljanske mlekarne. Mi dobimo plačano mleko z vsemi bonitetami oz. dodatki po 40 tolarjev. Če že mi ravninski kmetje ne pridemo skozi s kalkulacijo, kako je šele hri-

bovskim?! Želimo le, da bi bila naša delovna ura plačana toliko, kot je plačana ura delavca v proizvodnji. Nobenih regresov z republike niti v občine ne dobimo več in sprašujemo se, kam gre denar (okrog 17 milijard tolarjev), ki bi naj ga iz državnega proračuna dobilo kmetijsko ministrstvo. Takega ministra za kmetijstvo kot ga imamo zdaj, ne želimo," poudarja Jaki.

Alfonz Jaki: "Evropa želi samo slovensko tržišče; oni bi nam prodajali, ne pa od nas kupovali!"

BOŠTANJU IN TRNOVCU POKALA V TRAJNO LAST

POKLEK - Na nedeljskem gasilskem tekmovanju 16 ekip iz sevniške občine, prišli pa so tudi gostje z Rožnega iz sosednje krške občine, so v taktični vaji za prehodni pokal Gračke gore v razredu 800 l motornih brigad Rosenbauer Boštanjčani zmagali že tretjič in si tako priborili pokal v trajno last, prav to pa je uspelo Trnovcu v razredu 500 l Tomosovih motor. V slednjem razredu so bili Sevničani drugi, Okič pa tretji, v "močnejšem" razredu pa je bila druga Blanca, tretja pa druga ekipa PGD Boštanj. V vlečenju vrvi so bili najmočnejši gasilci s Primoža, drugi pa Boštanjčani in tretji Blanjčani. Celoten izkupiček prireditve bodo pokleški gasilci porabili za dogradnjo garaž za avtocisterne.

Pokleku po jubileju še cisterna

PGD Poklek lani praznovalo 30-letnico, letos bogatejša še za rabljeno avtocisterno - Poklečani dobri organizatorji gasilskih prireditev - Nujno povečanje garaže

POKLEK - Lani je zaokrožilo 30 let delovanja eno mlajših, a najprizadenejših prostovoljnih gasilskih društev v sevniški gasilski zvezi, to je PGD Poklek. Društvo šteje 45 članov in se ob skrbi za požarno preventivno odlikuje tudi kot dober organizator gasilskih tekmovanj, kakršno je bilo denimo preteklo nedeljo za prehodni pokal Gračke gore nad Poklekom.

Kot pravi marljiv predsednik PGD Poklek Vlado Martinkovič, si ob tovrstnih tekmovanjih nabirajo prepotrebne izkušnje za morebitne uspešnejše posege gasilske operativne. In gasilci ne bi bili to, kar so, če ne bi (p)ostali tudi organizatorji družabnega življenja na vasi, kar nedvomno gasilske veselice so. Po Martinkovičevih besedah gre tudi za dokaj

učinkovit način zbiranja prepotrebne denarja, saj se klasične nabirke ne obnesejo več. S prostovoljnimi delom in zbiranjem denarja na ta način nameravajo še pred zimo povečati garaže gasilskega doma, ki so ga tudi zgradili sami. Pod streho in na toplo morajo namreč spraviti avtomobilsko cisterno, da ne bi v njej zmrzovala voda. Rabljeno

cisterno so kupili v Nuernbergu, jo prebarvali v slovenskem običajni barve slovenskega gasilstva in jo na občinskem gasilskem tekmovanju predali namenu. Predsednik Martinkovič pravi, da se je pri pokrivanju finančne konstrukcije za cisterno najbolj izkazala krajevna skupnost Blanca, kovaštvo Abram z Rožnega je znižalo ceno za barvanje cisterne kar za 110 tisočakov, veliko pa so prispevali tudi krajanji, med temi še zlasti Kamil Krošel, ki ima v Sevnici podjetje KIN PIC.

P. P.

Sevniškimi atletom 5 zmag v Velikovcu

Robert Grojzdek zmagal na 5000 m v absolutni konkurenci

VELIKOVEC - Na 10. mednarodnem teku Alpe - Jadran v Velikovcu na avstrijskem Koroškem so v petek, 16. avgusta, člani sevniškega atletskega kluba v konkurenci 126 atletov iz Avstrije, Nemčije in Slovenije kar petkrat zmagali in zabeležili še kopico dobrih uvrstitev. Najbolj odmevno zmago pa si je priboril Robert Grojzdek, ki je opravil s tekmeči tudi v absolutni konkurenci na 5000 metrov.

Na tej progi sta bila v kategoriji letnikov 1977 Janja Košar in Tadej Brežan druga. Klavdija Tomažin je osvojila 1. mesto pred klubsko kolegico Jasno Zagrajšek med letniki 1979 na 1900 m dolgi progi. Na tej razdalji je zmagala tudi Petra Radišek (letnik 1981), tretja pa je bila Janja Pungerečar. Pri letnicah 1983 je bila Andreja Pinoza 4. in Polona Martič 5., na 1100 metrov dolgi progi je bila v kategoriji letnikov 1985 Branka Vrtič druga in Tjaša Hribar 4., na isti progi in v tej kategoriji je pri fantih 2. mesto zasedel Aleš Kozole, 3. je bil Stanko Plazar, pri letnikih 1987 pa je Brankin brat Marko Vrtič prispeval še četrto zmago za AK Sevnica. Na 1900 m progi so dosegli sevniški atleti odlične uvrstitve, saj sta pri letnikih 1979 Drago Kosem in Damjan Horjak pritekla v cilj kot 2. oz. 3. v kategoriji letnikov 1981 je sevniški Zatopek - Borut Veber "zmel" vso konkurenco, še najbolj ga je ogrožal klubski kolega Robin Papež, ki je za sevniške barve priteklo še eno drugo mesto, podobno kot Gregor Vodenik pri letnikih 1983.

p. p.

Trebanjske iveri

ZAMERE - Predsednik trebanjskega govedorejskega društva Alfonz Jaki, ki je tudi predsednik nadzornega odbora Zveze govedorejskih društev Slovenije, marsikaj zameri državi oziroma slovenski vladi in njenemu ministrstvu, ker naj bi premalo postarila za zaščito slovenskega kmeta, posebej pa še, ker naj bi si zatisnala oči pred uvozom govejega mesa smljivega izvora iz starosti. "Delavci, ki delajo v Mercatorjevi mesno predelovalni industriji, so povedali, koliko zmrznjenega govejega mesa uvoženega po polovičnih cenah iz Madžarske, Poljske, Češke in Italije, starega od 3 do 5 let, so predelali v mesne proizvode. Čisto meso ni dobro za njihovo državo in ljudi, ne vem, zakaj ni bilo za nas. Morda samo zato, ker je poceni? Potrošniki bi se morali zavedati, kaj kupujejo. Pri nas je cena govejega mesa padla zadnjem času za 100 tolarjev in tudi zaradi boleznih norih krav v Evropi bomo skušali pridobiti najpopolnejše v dveh letih blagovno znamko za slovensko meso, pravi Jaki.

SE JE ZGODIL NAROD? V Krotundu, bolj znanem pod imenom Krojaško podjetje Trebnje, se je pred kratkim na hitro posloval dosedanji direktor Zvonko Gavrič. K naglemu slovesu naj bi prispevalo nezadovoljstvo v pretežno ženskem kolektivu, zato nekateri pravijo, da se je Gavrič "zgodilo ljudstvo", brez posebnega mitinga resnice.

Sevniški paberki

GASILSKO RIVALSTVO - Poveljnik sevniške gasilske zveze Milan Kajič pravi, da si vsekoli prizadeva omiliti pretirano rivalstvo med posameznimi gasilskimi društvimi, še zlasti med boštanjskimi in sevniškimi. Zdrava tekmovalnost je sicer vedno dobrodošla in jo je omogočal v preteklih letih, ko je organiziral gasilsko veslanje na jezu HE Vrhovo. Prepričan je, da bo tako tudi letos, ko je organizator tekmovanja gasilcev v veslanju na Savi na Vrhovem PGD Loka, zaradi interesa številnih ekip, omejil število ekip in posameznih društev na dve. Boštanj pa je omogočil, da sodeluje še z močnimi trojkami Kompolje, Okič in Šmarčna. Po Kajičevih besedah torej sploh ne bi držalo, da je nekdo iz boštanj pred rivalstvom skušal omejiti boštanjskim gasilcem pravico nastopa z več ekipami. SEZONA, DA TE KAP - Tako bi lahko na kratko označili letošnjo kopalno sezono na sevniškem kopališču. Vodja kopališča Borut Bizjak pravi, da tako muhastega in slabega vremena še ne pomnimo. Kopalceve je bore malo, čeprav imela voda v olimpijskem bazenu konec preteklega tedna že kar 20 stopinj. Nedvomno pa bo na kopališču zelo živahno konec meseca, ko bodo potekale igre brez ekip. Predvideno je sodelovanje ekip posavskih in dolenjskih kopališč.

Nov izvajalec za gradnjo doma bo kmalu znan

Previdnost pri šolskem centru

KRŠKO - Na razpis za izvajalca del na domu starejših občanov v Krškem, ki je bil potreben zaradi stečaja GIP Pionir Novo mesto, so se javili štiri ponudniki: Obrtna zadruga Resa Krško, Kostak Krško, Pionir gradbena operativna Krško in Vegrad Velenje. Kdo bo izvajalec, bo znano do konca meseca, ki bo septembra nadaljeval z deli, to pa pomeni, da priprave za dokončanje doma tečejo po časovnem načrtu, ki ga je nedavno tega sprejel občinski svet, po katerem naj bi bil dom končan do konca leta oziroma takoj v začetku prihodnjega leta.

Hkrati je v pripravi pogodba o sofinanciranju srednješolskega centra s športno dvorano med občino in ministrstvom za šolstvo in šport. Občina mora namreč zagotoviti komunalno opremljeno zemljišče, po sklepu občinskega sveta pa tudi 162,5 milijonov tolarjev za večnamensko športno dvorano, ki bo velika 2.500 kvadratnih metrov, šolski center pa v celoti financira država. Cel projekt je vreden okoli milijarde tolarjev, občina pa bo torej pokrila 16,5 odstotkov vrednosti in kot pravi tajnik občine Vinko Bah, bodo pri tem tudi vztrajali. Občina ima namreč slabe izkušnje z gradnjo telovadnice v Koprivnici, ki naj bi jo po takratnih dogovorih pol financirala država pol pa občina. Dokončni obračun sicer še ni znan, jasno pa je že, da je občina nosila precej večje breme kot država.

T. G.

KNJIŽNICA Z NOVIM DELOVNIM ČASOM

BREŽICE - Knjižnica Brežice bo od 2. septembra svojim obiskovalcem odpirala svoja vrata po novem delovnem času. Ob ponedeljkih, sredo in petkih bo odprta med 7. in 18.30, ob torkih in četrkih jo lahko obiščete med 7. in 15. uro, vsako drugo soboto pa bo odprta med 8. in 12. uro. V petek, 13. septembra, in v soboto, 14. septembra, bo knjižnica zaprta.

NAJVEČ SPRETNOSTI POKAZALI TEKMOVALCI DRUŠTVA PODEŽELJSKE MLADINE - Če je Društvu podeželske mladine Krško in Kmetijski svetovalni službi pred časom organizacija kmečkih iger preprečil dež, jim je ta v nedeljo, 18. avgusta, kljub bolj kislemu vremenu več kot dobro uspela, pred igrami pa se je skozi Podbočje in okoliške vasi sprehodilo kar nekaj konj z vpregami. Ob zelo vselem vzušju številnih obiskovalcev Podbočja, ki je gostilo kmečke igre, so se v skakanju na konja, žaganju hloda, vožnji s samokolnico, sestavljanju voza, oblačenju na konju in iskanju jajc v senu pomerile ekipe iz Križaja, Prušne vasi, Kalce Nakla in ekipe Društva podeželske mladine. Zmagali so slednji, ob tem pa velja omeniti, da je omenjeno društvo, ki šteje okoli 70 članov, zelo aktivno. (Foto: T. G.)

IZGNANCI OPOZARJAJO NA PREPOČASNOST IZVAJANJA ZAKONA - V nedeljo, 18. avgusta, so se na Prilipah srečali izgnanci krajevne organizacije Društva izgnancev Čatež ob Savi. Član upravnega odbora DIS Slavko Kunjč in predsednik Vlado Deržič sta opozorila na nekatera nepravilna tolmačenja izgnanstva. "Izgnanstvo ne pomeni le pravico do materialne odškodnine, pač pa morajo tudi bodoči rodovi vedeti, da smo bili izgnanci prve žrtve nacifašističnega raznarodovanja." Slovenija je z lani sprejetim zakonom o žrtvah vojnega nasilja izgnancem priznala poseben status, vendar pa je zakon že doživel dve dopolnili. "Ni šlo za spremembo zakona, pač pa so očitno s tem hoteli nepismenim ponovno brati zakon. Državni upravi bo potrebno odločno postaviti zahtevo, naj uresničuje zakon tako, kot so ga poslanci sprejeli," je dejal Kunjč. Sicer pa je tudi podatek, da je brežiška občina prejela nekaj več kot 5.000 vlog za priznanje žrtve vojnega nasilja, v tem času pa je umrlo 64 prisilcev, dovolj jasen, da bo potrebno s priznanjem pravic pohiteti. (Foto: T. Gazvoda)

ŠTEFAN MARFLAK V LAMUTOVEM LIKOVNEM SALONU

KOSTANJEVICA NA KRKI - Jutri, v petek, 23. avgusta, bo ob 18. uri v Lamutovem likovnem salonu otvoritev pregledne razstave slik Štefana Marflaka. Na otvoritvi razstave, ki jo pripravljata Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki in Galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec, bo nastopila Jerca Mrzel.

• Še nikoli ni bilo filozofa, ki bi mirno prenašal zobobol. (Shakespeare)

• Umazani posli vržejo največ čistega dobička. (Jurij)

Z avtocesto nove možnosti razvoja

Praznik krajevne skupnosti tokrat na Prilipah - Otvoritev ceste in avtobusnega postajališča - Priznanji Faniki Zaniuk in Bogomiru Franku - Še dela na vodovodu

PRILIFE - Krajevna skupnost Čatež ob Savi je edina v občini Brežice, ki še ima svoj praznik. Tega so v spomin na izgnanstvo svečano počastili konec preteklega tedna. In kot je v tej krajevni skupnosti običaj, praznik pripravijo vsako leto v drugem kraju, letos so ga na Prilipah, ki so ob tej priložnosti tudi uradno bogatejše za nekatere nove pridobitve.

Tako so v nedeljo odprli in blagoslovili cesto Ribnik-vas Prilife in Prilife-Cerina ter avtobusno postajališče. Če je leta 1958 nova avtocesta to vas in celo krajevno skupnost bolj približala svetu in prinesla napredek, se burna prihodnost obeta celi krajevni skupnosti Čatež ob Savi tudi v prihodnjih letih, ko bo tu zaradi gradnje avtomobilske ceste spet veliko gradbišče, krajan pa upajo, da bo tako kot nekoč tudi nova cesta pomenila nov korak v razvoju tega dela Posavja. Zato bo potrebno kot prednostno nalogo v naslednjih letih za celo krajevno skupnost izdelati prostorsko ureditveni plan.

Sicer pa je bilo v zadnjih dveh letih v krajevni skupnosti Čatež ob Savi precej postorjenega. Skoraj vsa gospodinjstva imajo telefone, uresničili so prvo fazo urejanja za pitno vodo, letos jih čaka še nadaljevanje 2. faze, to je aktiviranje dveh vrtin v Prilipah z

PRIZNANA NAJZASLUŽNEŠIM - Na svečani seji je predsednik sveta KS Vlado Deržič podelil dvoje priznanj. Prejela sta jih Fanika Zaniuk za dolgoletno aktivno delo v krajevni skupnosti in Bogomir Franko (na desni) za delo v društvu izgnancev in v krajevni skupnosti.

Kam bi deli, če država vzame?

Občina Krško med tistimi občinami, ki jim je država predvideno zagotovljeno porabo zmanjšala skoraj za tretjino, kar je 300 milijonov tolarjev manj

KRŠKO - Merila za zagotovljeno porabo, ki so jih občine končno prejele šele pred mesecem dni, so v celoti občinskim proračunom prinesla manj od načrtovanih sredstev. Nekatero občino so sicer prejele več od predvidenega, a v primeru občine Krško se je spet potrdilo dejstvo, da je ta obmejna občina precej daleč od Ljubljane. Od predvidenih 1,4 milijarde tolarjev bo občina Krško dobila kar 300 milijonov tolarjev manj, kar pomeni skoraj 30 odstotkov manj od pričakovanj, to pa uvršča to občino med tiste, ki jim je država delež sredstev najbolj odščitnila.

Da država občinam reže čedalje tanjši kos kruha, čeprav je prav lokalnim skupnostim naložila kup pristojnosti, je vse bolj jasno. Upravičeno pa se postavlja vprašanje, kako naj se občina razvija in nudi občanom raven življenjskega standarda, ki je predpisan celo z zakoni in ki ga zahtevajo pristojne inšpekcije (na primer pitno vodo, za katero v Kostanjevici velja opozorilo, da jo je potrebno pred pitjem prekuhati!). Če je torej denar komaj za najnujnejše zadeve, ga zmanjka na primer za vzdrževanje in kolo razvoja se vrta nazaj.

Očiten primer težko razumljive zagotovljene porabe so sredstva, namenjena zaščiti in reševanju, saj ima prav občina Krško nekaj

• Zaradi zmanjšanja zagotovljene porabe so v občinski upravi v Krškem pripravili nujne prehodne ukrepe, s katerimi poskušajo uskladiti izdatke z dejanskimi možnostmi, hkrati pa so vladi poleg številnih pripomb na merila za zagotovljeno porabo predlagali, naj začne z usklajevanjem zakonov, ki usklajujejo porabo, in zakona o financiranju občin ter zakona o lokalni samoupravi.

posebnih objektov (nuklearna elektrarna, tovarna celuloze s klorom...), ki jasno kažejo, da država ni upoštevala značilnosti občine. Občina je v proračunu za

to postavko predvidela 69 milijonov, država pa je namenila 39 milijonov tolarjev. Država občini namenja občutno manj denarja tudi za vzdrževanje komunalne infrastrukture, čeprav je dolga zima že zahtevala velik del teh sredstev.

Koliko občini Krško pomeni 300 milijonov tolarjev, kolikor manj jih namenja država, pove na primer podatek, da občina letno enak znesek namenja investicijam in vzdrževanju za ceste in vodovode. Kljub temu so na občini že podpisali paket investicij za komunalno opremljenost.

T. G.

SAMODEJNA USTAVITEV NUKLEARKE

KRŠKO - V soboto dopoldne je prišlo v Nuklearni elektrarni Krško, ki je obratovala pri polni zmogljivosti, do samodejne ustavitve elektrarne. Ustavitev je bila sprožena z izgubo dotoka sekundarne vode v uparjalnik 2 zaradi napake v krmiljenju izolacijskega ventila. Vsi odzivi sistemov ob zaustavitvi so bili pričakovani in brez vplivov na okolje.

KOLESARJI PO KS ČATEŽ

PRILIFE - V okviru praznovanja krajevnega praznika Čatež ob Savi je bila v nedeljo, 18. avgusta, kolesarska dirka, ki je potekala po cestah od Prilip skozi Cerino, Žejno, Sobenjo vas, Globočice, Mrzavo vas, Velike Malence in nazaj. Zelo zahtevno progo je najhitreje prevozil domačin Borut Tomše, v konkurenci za pokal pa je zmagal Martin Pirč iz Krškega, drugi je bil Ivan Tomše iz Globočic, tretje mesto pa je osvojil Marko Golobčič iz Brežic.

Dolenja vas praznovala

Praznik krajevne skupnosti Dolenja vas v spomin na vrnitev iz izgnanstva - Razočarani nad državo

DOLENJA VAS - 15. avgusta so krajan krajevne skupnosti Dolenja vas z več prireditvami: proslavo, svečanim bogoslužjem, in s športnimi prireditvami obudili spomin na srečno vrnitev iz izgnanstva pred 51 leti iz takratnega nemškega rajha.

Na proslavi predsednik sveta krajevne skupnosti Branimir Vodopivec ni mogel niti mimo aktualnih dogajanj v državi. "Občina Krško je v zadnjih letih izgubila skoraj vso ekonomsko moč. Nezaslišano in sramotno je dejanje državnega vodstva, da je dopustilo pokloniti tujcu gospodarski in nacionalni ponos - tovarno celuloze in papirja. Za takšno odločitev je krivec zanesljivo več,

vendar je vlada, če je sploh to naša vlada, ker je to dopustila, za to tudi odgovorna," je dejal Vodopivec, ki ni mogel niti mimo jedrske elektrarne: "Od naše vlade zahtevamo, da nemudoma brez popuščanja uredi s Hrvaško nove odnose, ki bodo zagotavljali enakopraven položaj. Tako naj Hrvaška nemudoma odpelje od svoje že porabljene električne energije tudi odpadke. Od Hrvaške moramo zahtevati denar, namenjen za zaprtje elektrarne, zahtevamo pa tudi vsaj minimalno rento za manj vredno življenje prebivalcev, ki živimo v neposredni bližini. Zahteva ni od danes, je že stara, a do danes žal neuslišana!"

T. G.

PRAZNIK V SPOMIN NA VRNITEV IZ IZGNANSTVA - Po lanskoletnem velikem slavlju v Dolenji vasi so se krajan te krajevne skupnosti odločili, da v spomin na vrnitev iz izgnanstva vsako leto organizirajo krajevni praznik. Tako so letos 15. avgusta pripravili štiri prireditve: svečano spominsko mašo, spominsko slovesnost v lani na novo urejenem centru vasi, kjer so nastopili pevci iz trnovske fare, šolarji in predšolski otroci, slovesnosti pa so se med drugim udležili tudi kanonik Janez Zorko, župan občine Danilo Šiter in tajnik urada župana Vinko Bah. Popoldne so bile v Spodnjem Starem Gradu športne igre, zvečer pa še veselica. (Foto: T. G.)

ŽUGANJE OBEMA POSLANCEMA - Kljub poslanskim počitnicam se verjetno obema poslancema iz občine Krško Janču in Černeliču ne glede na to, kje preživljata počitnice, kolca po domačih krajih, če le imata malo bolj občutljiv želodec za kritike. Ene sta bila namreč deležna v Dolenji vasi, saj se je Branimir Vodopivec ob zahtevani renti spomnil tudi nanju. "Žal so se naša pričakovanja izjalovila, pozabila sta na svoje volilce." Sicer pa imajo tudi volilci čas za presojo - volitve se namreč bližajo.

ŠOPERJENJE S TUJIM PERJEM - V preteklosti je bilo izrečenih mnogo hudih besed zaradi slabega asfalta skozi Kostanjevico. Obliž na rano Kostanjevico je nedavno položen asfalt v delu centra mesta in ni vrag, da si niso nekateri sooblikovalci krajevne oblasti takoj začeli lastiti zasluge za to pridobitev. Ko le ne bi bila to regionalna cesta, ki je bila v republiškem programu.

OBLAST V SVOJE ROKE - Ker je bil na zadnji seji občinskega sveta zavržen predlog o plakativanju, je jasno, da v občini vsaj še nekaj časa ne bo reda na tem področju. Zato so se v krajevni skupnosti Dolenja vas odločili, da stvar vzamejo v svoje roke. Očistili so s plakati zasvinjane avtobusne postaje in druga za plakate bolj ali manj primerna mesta, postavili lične panoje, na njih pa obesili obvestila, kako se po novem tem stvarjem střeže. Pacificum in drugim podobnim "Pacificom" je torej vsaj v tem delu občine odklenalo.

Novo v Brežicah

GLASNE ZAHTEVE, KI PA SE NE SMEJO V JAVNOST - Na Prilipah se je v nedeljo zbralo lepo število izgnancev. Seveda srečanje ni moglo miniti brez kritik na račun naše vlade, ki ima, kar se tiče odziva na številne klice in opozorila izgnancev, očitno zamašena ušesa. Zato je Vlado Deržič v jezi in razočaranju nad ministrstvom izrekel sklep, ki so ga z bučnim aplavzom podprli vsi tam prisotni. A očitno je zahteva po odpoklicu enega od pomembnejših mož iz Ljubljane zaenkrat ostala zaprta na Prilipah in čeprav naj novinarji o njej zaenkrat ne bi poročali, lahko glede na navdušenje izgnancev od nje ti ni v Ljubljani bolj trdno sede na stol. Se mu namreč maje.

VIŠJA SILA - Obtožba v prejšnjem Dolenju na račun enega najuspešnejših poslovnežev v Sloveniji je že doživela odziv. Ne da zadeva ni najbolj resnična, pač pa je po mnenju prizadetega čista LAŽ. Ugibanjem, ali gre za nevoledljivost ali poslovno odličnost, lahko sedaj po novih virih dodamo še eno, ki menda žal še kako kroji turistične smernice: politiko.

KRVODAJALSKA AKCIJA - Ob svečani seji krajevne skupnosti Čatež ob Savi so organizatorji poskrbeli za neposreden stik z naravo. Seja je bila namreč v lepem naravnem okolju na terasi doma ribičev na Prilipah, obiskovalci pa so lahko mimogrede vrgli oko na ribnik, kjer so ribiči kljub mraku vztrajno namakali trnke. Za pristnejše sožitje z naravo so poskrbeli tudi komarji. Ti so svoje trnke vrgli na podzemni zbrano množico in glede na številne pike lahko sklepamo, da je bila krvodajalska akcija uspešna.

V času od 5. do 16. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Mojca Černelič iz Pogorja - Adrijano, Marija Župevc iz Gorice pri Brestanici - Nejca, Darinka Stičič-Tadič iz Senoveca - Blanko, Danica Semenič iz Podgračenega - Roka, Jožica Varlec iz Dečnega sela - Jerneja, Natalija Marinkovič iz Brežic - Lauro, Marjana Roštohar iz Mrtvic - Anjo, Justina Polovič iz Brezice - dečka, Marija Ulčnik iz Buč - Jerneja, Sonja Vidmar iz Sevnice - Roka, Tamara Medenšek-Hudopisk iz Brežic - Luka, Anica Ivšič iz Černeče vasi - Valentino. Čestitamo!

Kostanjeviški spomenik ne sme pasti

Celostna podoba Galerije in lapidarij bo delo Miljenka Licula - Prenova vhodnega dela in cerkvenega zvonika - Zavarovanje kipov Forma vive - Dragica Čadež še do konca avgusta

KOSTANJEVICA NA KRKI - Galerija Božidarja Jakca, ki je nastala v sedemdesetih letih v obnovljenih dvoranah nekdanjega cistercijskega samostana iz leta 1243, vseskozi zahteva številne obnove, ki so nujne, da se bogata kulturna dediščina ohranja. Za to si prizadeva tudi njen novi ravnatelj Bojan Božič, ki je razkril načrte in povedal, da bo do začetka septembra pripravljen program Galerije za leto 1997. Najpomembnejše pa je, da bi njihova "hiša" prišla v program t.i. kulturnega tolarja, ki med drugim zagotavlja državna sredstva za ohranjanje najbolj ogroženih spomenikov kulturne dediščine.

Prav gotovo je trenutno najbolj pomembno, da so delavci podjetja Hrast že začeli s prenovo cerkvenega zvonika, ki je nujna. Notranji tramovi in nosilni stebri iz leta 1969, ko je bil zvonik na novo postavljen, so namreč predvsem zaradi vlage dotrajani in močno poškodovani, ponekod pa jih tudi več ni, tako da ni odveč bojazen, da se lahko zvonik čez nekaj časa in ob kakšnem močnem neurju kar sam poruši. V celoti bodo zamenjali bakreno streho ob zvoniku in ostrešje. V spodnjih prostorih Galerije v devetih novih prostorčkih pripravljajo na ogled lapidarij, zbirko s primerki najlepših kamnitih ostankov, ki bodo pokazali pot gradnje samostana. Razstavo bo do Dnevoev evropske kulture (25. in 26. septembra) oblikoval Miljenko Licul.

Letos nameravajo preurediti tudi vhodni del. Potreben je prekop in natančnejše raziskave, kajti obstaja verjetnost, da so v steni freske, nato pa utrjevanje in podbetoniranje, da bi vlaga preprečili prasto pot. Radi bi uredili tudi opatovo dvorano, ki bo služila kot protokolarni prostor, v njej pa bi bili tudi razni seminarji in koncerti. Posebno področje je kiparska razstava Forma viva na prostem, ki je vsaki dve leti od leta 1961 pa do 1988 potekala v Kostanjevici. V vrtovih kostanjeviškega samostana je tako na ogled 130 kipov 102-ih umetnikov, skulpture, ki so v glavnem iz hrastovega lesa, pa poleg vsakoletnih premazov potrebujejo še dodatno zaščito (strehico, da jim predvsem sonce (les poka) ne bo moglo do živega. "Poleg priprave vsebinskih konservatorskih del obnove celotnega kompleksa, ki vsebujejo tudi

vprašanja izkopavanja, je najpomembnejša skrb, da se spomenik ne ruši in da živi. Zato je še kako važno, da bi bili vključeni v program "kulturnega tolarja", ki nudi več finančnih sredstev iz državnega proračuna za ohranjanje ogroženih spomenikov kulturne dediščine," je povedal Božič.

• Do konca meseca avgusta je v cerkvi Galerije Božidar Jakac še na ogled kiparska razstava ljubljanske umetnice Dragice Čadež. Gre za njeno prvo pregledno razstavo, ko se Čadeževa z 32 deli predstavlja zelo celovito, od svojih začetkov v 60-ih do danes.

Dela je torej v Galeriji več kot dovolj, kadrovska okrepitev pa se po ravnateljevih besedah obeta že jeseni, ko bo nastopilo nekaj novih pripravnikov.

L. MURN

OD ZUNAJ IN OD ZNOTRAJ - Od zunaj se vidi marsikaj drugače kot od znotraj. Tudi tale zvonik na prvi pogled (levo) kaže prav lepo in veličastno podobo, če pa se povzpneš v vrh njegove notranjosti, se pokaže drugačna slika - tramovi so močno načeti, strohnjeni, nekje pa jih sploh ni več. Zato je obnova ostrešja in same strehe več kot potrebna. (Foto: L. Murn)

Kaj pa, če dežuje?

Boren kulturni teden ob kolesarskem prvenstvu

NOVO MESTO - Prejšnji teden, ko je bil v Novem mestu športni veledogodek leta, svetovna mladinska prvenstva v kolesarstvu, na svoj račun ne bi smeli priti le ljubitelji športa, pač pa tudi kulture. Mestna občina Novo mesto, ki je bila organizator prvenstva, je namreč skupaj z novomeško ZKO pripravila tudi pester kulturni program - 6 prireditev, toda včasih so prišli le obiskovalci, o nastopajočih pa ni bilo ne duha ne sluha.

Tako je bilo že v torek, ko se je na muzejskih vrtovih ob 21. uri obetal večer šansonov z violinistko Petro Gačnik in harmonikarjem Brankom Rožmanom, pa je približno 30 ljudi zamaževalo na nastop. Nikogar ni bilo. Dogodek je bil odpovedan, ker so se organizatorji bali, da bo deževalo (čeprav je bil prav lep poletni večer), o spremembi pa so zadnji dan obvestili po novomeških radijskih postajah. Toda kaj, ko jih vsi ne poslušajo! V četrtek naj bi ravno tako ob 21. uri po Glavnem trgu korakala Mestna godba Novo mesto, pa njihovih instrumentov kar ni bilo mogoče zaslišati. Seveda ne, godbeniki za nastop menda niti vedeli niso, na ZKO pa so povedali, da je bil promenaadni koncert prestavljen na nedeljo. Vse to kaže na neresno delo organizatorjev. Ker se res nikoli ne ve, ali bo sijalo sonce ali padal dež, pa ne stane veliko napisati na vabilo, da prireditelj v primeru slabega vremena odpade ali bo kje drugje.

Pohvaliti pa velja izbor dvorišča grmskega gradu kot prireditveni prostor, kjer je imel v petek zvečer koncert Pihalni orkester Krka zdravilišča iz Straže. Tako primernih prostorov Novo mesto nima veliko, zato bi ga kazalo pogosteje izkoristiti za razne kulturne dogodke. Seveda če ne bo deževalo.

LIDIJA MURN

ALL CAPONE ŠTRAJH TRIO

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 23. avgusta, se spet obeta zanimiv poletni večer, ki ga v sklopu Novomeških poletnih večerov 1996 pripravlja ZKO Novo mesto. Ob 21. uri bo na Muzejskih vrtovih koncert domiselnega in nenavadnega ansambla All Capone Štrajh trio, ki mu velja prisluhniti. Če bo slabo vreme, bo prireditelj v avli KC Janeza Trdine.

SPREHOD V PRETEKLOST - Trio "Istrianske mužikante" je v Črnomlju poslušalce z istrsko ljudsko glasbo popeljal 300 in več let nazaj. Med značilnimi instrumenti so imeli muzikanti tudi meh iz kože kozlička. Zanimivo je, da so nazadnje v Črnomlju na meh igrali leta 1908, o čemer obstaja 15-sekundni posnetek. (Foto: M. B.-J.)

Prijeten kulturni večer na trgu

Minulo soboto so se z nastopom Istrianskih mužikantov pričele kulturne prireditve Poletje v Črnomlju - Pomen trga pred cerkvijo sv. Duha v mestnem jedru za kulturna dogajanja

ČRNOMLJ - V soboto so se v Črnomlju pričele črnomljske poletne kulturne prireditve pod naslovom Poletje v Črnomlju, ki so sicer del širšega projekta, imenovanega "Črnomelj - moje mesto". Po odzivu na prvem večeru na trgu pred cerkvijo sv. Duha in Špeličevo hišo, ki je že dobro poznana po pestrem kulturnem dogajanju, pa je mogoče soditi, da mesto takšne prireditve potrebuje in da se bodo dobro utrdile.

Letos se bodo do sredine septembra zvrstile še štiri prireditve, na katerih bodo obiskovalci lahko prisluhnili ljudski in klasični glasbi. Kot je ob otvoritvi dejala Ksenija Khalil, tajnica Zveze kulturnih organizacij Črnomelj, ki ob pomoči gasilskega društva Črnomelj in KUD Hip-hop organizira Poletje v Črnomlju, bodo v prihodnjih letih morda na sporedu tudi igre. Priznala pa je, da še vedno iščejo pravi koncept. Kot posrečena in hkrati dobra se je izkazala tudi zamisel, da prireditve potekajo, če le je ugodno vreme, na trgu v mestnem jedru. Ne nazadnje gre za poživitev v starem delu mesta, ki bo lahko postal, ko bosta urejeni cerkev sv. Duha in bližnja Maleričeva hiša, ki je že razglašena za kulturni spomenik, še bolj zanimiv za kulturna dogajanja.

Na prvem večeru Poletja v Črnomlju se je predstavil vokalno-instrumentalni trio "Istrianske mužikante", ki goji in razširja istrsko ljudsko plesno glasbo. Čeprav se je skupina šele pred kratkim prvič predstavila javnosti, se njeni člani Emil Zonta, Luciano Kleva in Pietro Monaro že dolgo ukvarjajo s folklorno in ljudsko glasbo. Z zbiranjem ljudske glasbene gradiva so se osredotočili predvsem na severovzhodno Istro med Tržaškimi zalivom in reko Mirno. Čim bolj se namreč želijo približati izvorni glasbi, kar jim

sahljive ljudske in folklorne zakladnice, pa so jih dobro sprejeli tudi Belokranjci, ki jim je istrska ljudska glasba sicer manj poznana.

M. BEZEK-JAKŠE

MARINČ RAZSTAVLJA V ZAGREBU

KOSTANJEVICA - Kostanjeviški akademski slikar Jože Marinč od četrta, 22. avgusta, naprej razstavlja v Muzejsko-galerijskem centru Gradec v Zagrebu. Razstava je plod sodelovanja Galerije Božidar Jakac in Hrvaškega kulturnega združenja iz Novega mesta.

Šolski center Novo mesto Šegova ulica 112 8000 Novo mesto

Razpisuje prosta delovna mesta za

- 2 učitelja slovenskega jezika - profesor
- 1 svetovalnega delavca - dipl. psiholog
- 1 učitelja elektro strokovnih predmetov - dipl. inž. elektrotehnike

Prosta delovna mesta razpisujemo pod točko 1. in 2. za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, in sicer od 1.9.1996 dalje, pod točko 3 za določen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, in sicer od 1.9.1996 do 31.8.1997.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

Stiska trebanjskih izposojevališč

Najbolj v Šentrupertu in Mokronogu - V Knjižnici Pavla Golie poleg rednih dejavnosti letos pripravljajo stalne razstavne kotičke Golie, Rešiča in Režuna - Domoznanska zbirka

TREBNJE - Knjižnica Pavla Golie, ki kot enota Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje (CIK) že dve leti domuje v obnovljenih prostorih, se v teh poletnih mesecih že pripravlja na nove jesenske naloge in zadolžitve. Poleg redne izposoje, tudi v treh izposojevališčih v Šentrupertu, Mokronogu in na Mirni, ter organizacije raznih kulturnih dogodkov nameravajo delavci knjižnice v čitalniških prostorih še letos postaviti tri razstavne kotičke, prihodnje leto pa domoznansko zbirko. O načrtih in možnostih njihove uresničitve je govorila Cecilija Žibert - Trklja, vodja trebanjske knjižnice.

Čeprav se Knjižnica Pavla Golie, vsaj v primerjavi z večino ostalih takih prostorov pri nas, ki se ubadajo s prostorsko stisko, glede tega ne more pritoževati, saj njene knjige domujejo na lepih in preglednih policah, pa tamkajšnji knjižničarji v svoji hiši pogrešajo večjo čitalnico, ki bi jo lahko uporabljali tudi za kulturne dogodke. Prostorska stiska pa teži njene tri izposojevalnice. V Šentrupertu, kjer je najstarejše izposojevališče v občini, je za knjige na voljo le približno 15 kvadratnih metrov prostora. Jeseni bodo začeli z obnovo treh prostorov v kulturnem domu (45 kvadratnih metrov in

sanitarni prostori), kar bo po predračunu stalo blizu osem tisoč nemških mark. Poleg denarja se pojavlja problem lastništva. S podobnimi težavami se ubada tudi izposojevalnica v Mokronogu, kjer imajo knjige na voljo le 10 kvadratnih metrov, zato "stanujejo" tudi na tleh, v knjižničnem prostoru, ki je v starem kulturnem domu, pa se lahko naenkrat nahajajo le trije ljudje. Še najboljše prostorsko stanje je v mirnskem izposojevališču, na podstrešju bivšega Sokolskega doma.

• Septembra bo slovesen zaključek mednarodnega knjižnega kvi-

za "Otroci za boljši svet", na katerem bo letos sodelovalo še več otrok kot lani, okrog 200 (lani 150). Vodja trebanjske knjižnice je povedala tudi, da so letos po polovici leta dela s programom Molj prešli na Cobis, prehod pa je zelo težaven. Jeseni bodo program, ki bo nudil tudi dostop do Opaca in Interneta, predstavili občinskim mozem, za obiskovalce knjižnice pa bodo organizirali tečaje, da se bodo novih pridobitev znali posluževati.

Cecilija Žibert - Trklja

V matični trebanjski knjižnici se že letos obetajo nekatere spremembe. Cecilija Žibert - Trklja je povedala, da nameravajo v čitalniških prostorih pripraviti stalno razstavo fotografij iz življenja Pavla Golie in nekaj njegovih del, stalno razstavo slik domačega ilustratorja Lucijana Rešiča ter stalni kotiček dolgoletnega upravnika trebanjske knjižnice in pomembnega kulturnega delavca Franceta Režuna. Prihodnje leto pa si želijo postaviti še domoznansko zbirko.

L. MURN

Likovniki na Speči lepotici

Druga likovna kolonija na mirnskem gradu - Devet udeležencev - Pripravil jo je domačin Marko Marin

MIRNA - V objemu rek Temenice in Mirne leži mirnski grad z imenom Speča lepoticca, za njegovo "prebujenje" pa se že vrsto let trudi domačin Marko Marin, profesor gledališke zgodovine na AGRFT v Ljubljani. Del gradu je že obnovljen, dela pa je še veliko. Marin si je slikarsko kolonijo zamislil kot poskus, ali bi v prihodnje lahko uspela take ter podobne prireditve in rezultat je pohvalen. Od 29. junija do 7. julija je na mirnskem gradu potekala prva slikarska kolonija z 21 slovenskimi likovniki. Ker je uspela, je Marin predvsem preko prijateljskih vezi povabil še nove likovne umetnike na drugo slikarsko kolonijo, ki je potekala ta konec tedna, od 16. do 19. avgusta. S čopičem je tako svoje občutke in vtise s

tega konca Dolenjske prikazalo devet likovnikov: Veljko Roman, Nikolaj Begr, Darja Vidic, Martina Koritnik Fajt, Marina Mihelič Sattler, Tone Seipert, Marjan Skumavec, Janez Knez in Janez Rozman - vsi so člani Društva likovnih umetnikov Slovenije. Glavna tema njihovih približno 40 slik, ki so jih v teh dneh ustvarili, je predvsem mirnski grad, s poudarkom na graščini in njeni obnovi pa so skušali na svoj način pripomoči k večji angažiranosti in podpori obnove tega kulturnega spomenika. Nekatere slike so napredaj, vsak umetnik pa je eno pustil na gradu. "Tako se bo počasi ustvarila dobra stalna zbirka, ki bo na tem objektu pustila znamenja sedanjosti," je povedal Marin.

L. MURN

MIRNSKI GRAD ZAŽIVEL - Udeleženci likovne kolonije, med katerimi so bili nekateri na gradu prvič, so bili nad pokrajino navdušeni in bodo sem še radi prihajali po navdih, obiskovalci, ki so si razstavo ogledali, pa so bili tudi polni spodbudnih besed o koloniji in nasploh o obnovi mirnske graščine. Otvoritev razstave so na svojstven način popestrili štirje trebanjski jezdeci, tako da je bilo v nedeljo na mirnskem gradu "kot v starih časih". Na sliki prvi z desne Marko Marin. (Foto: L. Murn)

PREDZADNJI "PRIDI ZVEČER NA GRAD"

METLIKA - Prihodnji konec tedna bo devetnajsti ali predzadnji vikend, kar se na dvorišču metliškega gradu odvijajo mednarodne kulturne poletne prireditve Pridi zvečer na grad. V petek, 23. avgusta, bo večer z Zoranom Predinom in skupino Avtomobili, gost večera pa bo Arsen Dedič. V soboto, 24. avgusta, pa se bodo ob spremljavi Mojmirja Sepeta predstavile legende slovenske popevke Lado Leskovar, Alenka Pinterič in Stane Mancini. Obe prireditvi se bosta pričeli ob 21. uri.

"KURJA KOŽA" V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - V petek, 23. avgusta, bo ob 21. uri na trgu pred cerkvijo sv. Duha v Črnomlju druga od petih kulturnih prireditev, imenovanih Poletje v Črnomlju. Tokrat se bo s koncertom štajerske ljudske glasbe predstavil ansambel Kurja koža.

Na Mervarjevem Hribu spet gostilna

Mervarjeva gostilna Na Hribu v Škrjančah pri Novem mestu je bila vsa leta priljubljena primestna gostilna in cilj številnih nedeljskih izletov. Na trdni hribski domačiji in v gostilni Mervarjev rod gospodari že krepko čez sto let.

Kot piše Slavka Ložar v svoji izvrstni knjigi Stare gostilne in gostilničarji v novomeški občini, je najstarejši znani hribski gostilničar Jožef Mervar, ki je živel v letih 1847 - 1927. Gostilna je še posebej slovela, ko jo je prevzel Janez, klicali so ga Anž (1891 - 1972) z ženo Jožico, rojeno Janc z Lešnice. Po drugi svetovni vojni je bila gostilna zaprta, pred 30 leti pa jo je ponovno odprla Janezova hči Jožica in hitro spet pridobila širok krog gostov.

Zadnje leto in pol je bila ta priljubljena gostilna zaprta, pred dnevi pa so jo, povsem prenovljeno in posodobljeno, brez rompa in pompa spet odprli. Še vedno v njej gospodari Jožica Mervar - Živkovič, ena od treh Janezovih in Josipininih hčera, od malega vajena tako trdega dela na kmetiji kot pristrčnega, a vedno dostojno zadržanega občevarja z gosti, ki od nekdanj tako radi zahajajo na Hribu, kjer gospodari Mervarjev rod izpod hrasta. Ob domačiji namreč širi

kako sta jo oče in mati kot deklico vzela s seboj v vinograd, ko so v njem delali kopači. "Sta mi rekla, naj preštejem te naše pridne delavce. Pa sem morala kmalu odnehati, ker nisem znala tako šteti. Mama mi je potem povedala, da so vinogradu kar 104 kopači. In zvečer, ko je bilo težko delo končano, so dobili izdatno in slastno večerjo in toliko najboljšega vina, kolikor ga je kdo hotel. V najboljših letinah smo pridelali po 14.000 litrov vina."

Danes je vinograd v Knežiji obnovljen in urejen po sodobnih vinogradniških zahtevah. Prav tako je obnovljena zidanica, ki pa je obdržala nekdanjo varno domačnost in vablivoost.

Predvsem pa so v zadnjem dobrem letu dni in pol, kar je bila zaprta, povsem prenovili, razširili in posodobili Mervarjevo gostilno Na Hribu. Tisti, ki je to gostilno poznal od prej, bi jo sedaj po prenovi prepoznal pravzaprav le po krušni peči, ki je ostala v sedanji prenovljeni veliki gostinski sobi, in po delu najstarejše kamnite zunanje stene, ki so jo odkrili ob zadnji prenovi gostilne pred 20 leti. "Deset let smo se pravzaprav pripravljali na sedanjo prenovu gostilne," pove mlajša Jožica in šele, ko se je Urška odločila, da bo nadaljevala gostinsko tradicijo Mervarjevega rodu, so se lotili dela. To pa je bilo res temeljito in velikopotezno. "Staro gostilno smo prenovili in posodobili, v kleti, kjer so bili včasih hlevi, smo prav tako uredili gostinske prostore, kjer je prostora za več kot 40 gostov, skupaj pa je sedaj v gostilni okoli 100 sedežev," je naštevala Jožica Zalar. V dozidanem delu pa so uredili dva sodobna apartmaja. Kuhinjo so v gostilni uredili povsem na novo in je po besedah Jureta Kapelarja, znanega in cenjenega kuharskega mojstra z velikimi izkušnjami, ki jih je dobil tudi v slovitih hotelih v Angliji, Franciji, Italiji, Belgiji in še kje, ena najboljših in najsodobnejše opremljenih pri nas.

"Na našem jedilniku ni zrezkov, jasno pa je, da bo gost dobil, kakršnega si bo zaželel. Smo pa obdržali najbolj značilne jedi, po katerih je ta gostilna vseskozi slovela, to so štruklji, domač kruh, orehova, pehtranova in ocvirkova potica, pa domače kokoši, goske, race, purane in še kaj," našteva kuhar, ki da veliko ne samo

na pripravo jedi, ampak tudi na to, kako je postavljena na krožnik, kako ponujena. "Najprej jemo z očmi," pravi mojster, ki gre vsako leto za nekaj tednov na izpopolnjevanje v svetovno znani hotel Claridge v Londonu, kjer je šef kuhinje Slovenec Marjan Lešnik, ki je že večkrat kahal tudi za angleško kraljico. Naštejmo nekaj jedi, ki jih ponuja hribska kuhinja pod vodstvom Jureta Kapelarja, ki pravi, da je skladno sestavljen jedilnik avtorsko delo. Od predjedi na primer slovenski krožnik pa srnin pate z brusnicami; med juhami omenimo rakovo pa gobovo smetanovo in zapečeno čebulno juho; bogata je ponudba rib, na primer opečen brancin z bazilikinim krompirjem, lososov filet z zelenjavo in zeliščno omake, zapečen morski list itd. Druga "kuhalnica" v hribski kuhinji je Milena Bruner iz Stranske vasi, pomaga in se pri tem uči pa še kakšen vajenec.

Sedaj točijo domače vino, seveda je moč naročiti tudi stekleničenega, slej ko prej pa nameravajo v zelo primernem prostoru urediti vinoteko z bogato ponudbo najkvalitetnejših slovenskih vin.

Na novo je urejen tudi gostilniški vrt pod znanimi hribskimi drevesi. "Še sedaj pridejo stari Novomeščani, ki so se pred 50 in več leti fotografirali tukaj pod drevesi, pa gledamo, kako je bilo včasih in obujamo spomine. Kako sem vesela, da je na Mervarjevem hribu spet gostilna in da bo še naprej. Vnučinja Urška bo že 7. generacija gostilničarjev iz Mervarjevega rodu," se radosti gospa Jožica Mervar - Živkovič.

A. BARTELJ

Španec, ki navdaja z grozo

V Novem mestu je bil ob koncu junija odprt 4. bienale slovenske grafike. V prostorih Dolenjskega muzeja so postavljene grafike 47 slovenskih in 8 avstrijskih umetnikov, samostojni razstavi Bogdana Borčiča in Emilia Vedove ter 10 grafičnih listov velikega španskega umetnika Francisca Goye.

Goyeva dela, ki so na ogled v Novem mestu, obiskovalca ožarijo in hkrati navdajo z grozo. Goya človeka prevzame, osupi, prestraši in navduši. Življenje tega velikega mojstra je v marsičem legenda, polna sijaja in teme. Včasih spominja na Michelangela in Beethovna, vendar so njegova dela bolj nejasna in bolj strašna. Francisco de Goya y Lucientes se je rodil leta 1746 v majhnem mestecu pri Zaragozi v revni in neugledni družini. Dečkovo nadarjenost je opazil nek frater,

ko ga je videl risati na zid obrise prašička, ki se tekal po dvorišču.

Sledilo je nekaj burnih let, v katerih se je izkazal kot nadarjen učenec in prepirljivec, kasneje pa še kot ženskar, potepuh in strasten ljubitelj bikoborb.

Z 29-imi leti je v Madridu začel delati serijo kartonov za tapiserije za kraljeve tkalnice. Tu se začelja njegova pot navzgor, ki jo je kronalo kraljevo priznanje in leta 1789 imenovanje za dvornega slikarja. V tem času je postal znan kot slikar gobelinov in modni portretist.

Na višku Goyevih uspehov pa se je začela pot navzdol, njegova druga, temna polovica življenja. Po kapi je komaj ostal živ in popolnoma gluhi. Toda ravno ta čas, ko so vsi zvoki, smeh in glasba zanj umrli zanj, je dal zelo pomembna dela, brez katerih Goya ne bi bil tisto, kar je, in ne bi imel svojega posebnega in visokega mesta med slikarji Evrope.

Bolezen je Goyo prvič osamila in ga obrnila k zlemu svetu, ki ga je tudi prej videl, a se srečen in mlad ob njem ni ustavljal. Nastala je njegova velika zbirka bakrorezov Kaprice (Caprichos), ki odseva globoko vznemirjenost tedanjih časov in je polna neprizanesljive ironije in sarkazma. Ob prvih odtisih reprodukcij iz teh Kapric je v Španiji nastal škandal. V posameznih groteskni podobah

je madridska družba začela spoznavati samo sebe.

Z vdorom Napoleonove vojske v Španijo je tam nastopil čas krvavih vojn in velikih neredov, v katerih se je dvor pokazal kot strahopeten, saj se je razbežal na vse strani in prepustil špansko ljudstvo na milost in nemilost prepuščeno Francozom. Toda ljudstvo se je Napoleonu junaško uprlo. Sad teh krvavih let je Goyev ciklus bakrorezov Strahote vojne (Los desastres de la Guerra), ki so pričevanja o francoskem terorju nad španskim prebivalstvom. Goya je gledal na vojno kot na največje nujno zlo, ki mu je človeštvo podvrženo. V njegovih risbah se v popolni nepristranosti vidi le eno: norost ljudi, ki se med seboj uničujejo, in strahota uničevanja.

Opazovanje Goyevih grafik je vedno prežeto z občudovanjem in presenečenjem, hkrati pa kliče k razmišljanju in tudi nemiru. V delih vibrira slikovni jezik, iz katerega veje jezen odgovor na človeške grozote, zato gledalec ob teh umetninah ne more ostati brezbrizen. Če jim zna prisluhniti, lahko v delih tega španskega umetnika bere obsodbo zločini in nemočno tesnobo ob srečanju s krivico.

Predstavitev teh umetniških del v Sloveniji je idealna priložnost za ogled in je zato ne gre zamuditi. Umetniška dela so španska in hkrati univerzalna. So priče svojega časa in hkrati nosilci brezčasovnosti - priložnost, da človeštvo v njih bere bolečo tožbo o svoji bedi in hkrati zazna luč upanja.

DIANA ŽAGAR

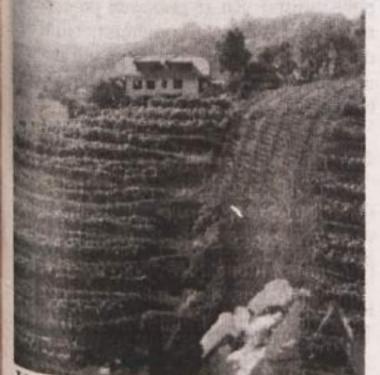
Številna Mervarjeva rodbina, fotografirana pred 2. svetovno vojno pred domačo gostilno Na Hribu.

V letu in pol, ko je bila zaprta, so hribsko gostilno povsem prenovili in razširili.

Trije rodovi za krušno pečjo (z leve): Jožica Mervar - Živkovič, njena vnukinja Urška in hčerka Jožica Zalar.

Velika Mervarjeva zidanica - včasih je bila last trebanjske graščine - sredi vinogradov v Knežiji.

svoje veje in kipi v nebo okoli 400 let stari hrast, tretji najmogočnejši v Sloveniji. Za gospo Jožico oziroma ob njej zadnja leta gostilno vodi njena edinka Jožica, že tretja tega imena v rodu, poročena Zalar, oči obeh Jožic, matere in stare matere, pa so že uprte v Urško Zalar, sedaj študentko, ki pri dvajsetih letih ne more skriti, da je trdnega in gostilni vdanega Mervarjevega rodu.

"Kako lepo je bilo, ko so po več kot 20 letih, ko smo spet odprli gostilno, prihajali naši dragi nekdanji gosti, stari meščani," se spominja Jožica Mervar - Živkovič. In preneka-teri se je z veseljem odzval prijazenemu in pristrčnemu vabilu za obisk trdne Mervarjeve zidanice v Knežiji pod mogočnim Hmeljnikom. Ta zidanica, ki so jo graditelji vkopali v strmo vinorodno pobočje, od koder se širi pogled na dolino Temenice, je bila svoje dni last trebanjske graščine in od tedanjih lastnikov jo je kupil eden od podjetnih hribskih Mervarjev. Jožica Mervar - Živkovič, ki ima izjemen pripovedni dar, izvrsten spomin, obogaten s številnimi anekdotami in prigodami, se spominja,

Kaj več se da sploh še storiti? Jedkanica, akvatinta in suha igla, plošča 15,5x 20,5 cm.

Slovenija poje v ritmu karaok

Mnogi so pred dobrima dvema letoma, ko je ekipa koprške televizije z režiserjem Petrom Juratovcem in voditeljico Dejo Mušič na čelu v Portorožu posnela prvo oddajo karaok, oddaji prerokovali hiter zaton. Pa so se ušтели! Do sedaj je karaok v živo videlo okoli 200 tisoč ljudi dobre volje, preko televizijskih zaslonov pa kar okoli 60 milijonov! O tem je spregovorila voditeljica Deja Mušič.

Ali si mislila, da bodo karaok doživele tak uspeh?

"Vsekakor ni nihče pričakoval, da bodo karaok tako uspešne. Sama sem potihoma vedela, da bodo, kajti podobne izkušnje sem imela že prej z Lestvico slovenskih diskotek, Videogodbo in Sobotno nočjo, tako da se novega izziva nisem ustrašila. Bala sem se le škodoželjnih ljudi, ki niso hoteli, da bi ta oddaja uspela."

Slovinci smo zadržan narod. Morda bi lahko na slabši odziv vplivala prav zadržanost.

"Slovinci smo res zadržan narod, a če mu ponudiš pošteno roko in ga sproščeno ter preprosto popelješ med zvezde, mu daš vedeti, da je pomemben člen verige, bo vsekakor pokazal svojo dobro voljo, svoje znanje. Svojo srečo bo delil s teboj, seveda pod pogojem, da ga ne tlačiš pod svojo zveličavnostjo. Slovenci imamo namreč radi preproste, poštene, delovne ljudi in takim se tudi zaupamo. Zato je oddaja preživela vse nizke in visoke napade."

Včasih si upajo na oder stopiti tudi starejši. Te to preseneča?

"Pravzaprav ne. Res da so starejše generacije rahlo bolj zadržane zaradi sistema, ki jim je marsikaj prepovedoval in jim vsiljeval različne vzorce. In Slovenci, kot priden narod, smo se vedno držali pravil, reda in svojega dela, za zabavo je vedno nekako zmanjkalo časa. Toda časi se spreminjajo, ljudje pa smo v sebi vedno gojili željo po sprostitvi, zabavi, plesu, petju in druženju. Predsodki so iz dneva v dan milejši in ljudje smo sprevideli, da nam življenje nudi mnogo več, kot so nam nekateri pokazali, le vzeti si moraš sam. To je ugotovila mlajša generacija, s seboj pa z neverjetno hitrostjo pritegnila tudi zabave lačne ostale generacije."

Mnogi so s karaokami dočakali svojih pet minut, nekaterim pa je bila prav ta oddaja odskočna deska v svet glasbe...

"Ravno v tem vidim glavni razlog za uspeh, saj iskreno posvečamo pozornost željam naših gledalcev, kajti ta oddaja je oddaja Slovencev in ne moja, režiserjeva ali televizijska. V največji meri je od ljudi, kajti oni so glavne zvezde."

Dobivate kakšne povratne informacije o mladih pevcih, ki so svojo glasbeno pot začeli prav na karaokah?

"Že kar nekaj pevcev je dobilo prave

FOTO: TANJA GAZVODA

priložnosti in je že nastopilo v profesionalnih skupinah, na festivalih in se začelo šolati v glasbenih šolah. Nekaj pa jih kariera še čaka. Neverjetno veliko število mladih pevcev je morda celo boljših od mariskatega že uveljavljenega pevca na slovenskem glasbenem odru."

K sodelovanju ste pridobili številne znane Slovence, ki pa se sedaj pojavljajo samo še na VIP lestvici. Jih boste ponovno povabili pred mikrofonom?

"Vse pevce VIP lestvice bi tudi mi že zdavnaj radi slišali tudi peti. A kaj, ko ima Televizija Slovenija - Koper tako hude denarne težave in enostavno mi vedno pridemo zadnji na vrsto. Močno se trudimo, da bi nam to uspelo vsaj jeseni."

Kako izbirate kraje gostovanj?

"Krajev ne izbiramo mi sami, temveč nas kličejo predstavniki društev, občin in posamezniki, mi pa potem preko zunanje organizatorja podjetja Obad organiziramo gostovanje in vedno posnamemo po dve oddaji. Velikokrat se je že zgodilo, da nam je kdo očital napačne lokacije ali pa da izkoriščamo posamezne lepote slovenskih krajev, a verjemite mi, da ima še najmanj besede pri tem ekipa karaok koprške televizije."

Verjetno je poleg velikega zanimanja za obisk snemanja karaok tudi velik naval na avdiciji. Slišijo se tudi očitki, da so predizbori prav zaradi vse večje gneče preveč površni.

"Konkurenca na avdicijah je precej močna, a ne strinjam se s tem, da bi bila površna, kajti vsak, ki se prijavi, ima enake možnosti. Pride pa do velike gneče, ker se večina prijavi za dve, tri pesmi, ki so trenutno popularne, zato je tudi osip toliko večji. In ravno zato se zgodi, da nekdo, ki je slabši pevec, pride v izbor, ker je imel srečo in se je prijavi za pesem, za katero se večina ni odločila."

Zakaj je repertoar pesmi tako omejen?

"Repertoar je omejen, ker bi se sicer preveč ponavljale ene in iste pesmi, drugič pa zato, ker nimamo večjih tehničnih zmogljivosti. Za vse, kar delamo, izkoristimo tisto, kar imamo in to kolikor se da, tako da se včasih prav čudim, da nam je uspelo posneti, kar kasneje gledate na televiziji."

Zakaj je izbira zmagovalca prepričana publiki, ki ni vedno najbolj objektivna, saj imajo nekateri s seboj več navijačev?

"Izbir finalistov opravi ekipa v reportažnem avtu pod vodstvom režiserja oddaje, ki imajo najboljši pregled nad dejanskim stanjem oddaje in nastopajočih. Izberejo tri najboljše, publika pa s ploskanjem izbere najboljšega po njihovem mnenju. Res je, da včasih zmaga pevec, ki s seboj pripelje celo šolo, a vsi imajo pravico do tega. Ta formula izbora je od samega začetka za vse enaka in je ne bi imelo smisla spreminjati, kajti v super finale pridejo resnično tisti najboljši iz posameznih oddaj, ki jih izbere strokovna žirija. Letos smo dodali še kupon, na katerih gledalci doma glasujejo za tistega, ki je za njih najlepše pel ali kako drugače izstopal. Zavedati se je treba, da je to oddaja "Dobra volja je najboljša" ne pa "Kar znaš, to veljaš". To pa ljudje večinoma pozabljajo."

In kaj bi lahko odgovorila tistim, ki karaokam očitajo, da v njej pojejo ljudje brez poslušarja?

"Vsak človek na tem svetu ima svoj okus in pravico do tega, da nekaj gleda, odobrava, drugo pa ne. Zato priporočam ljudem, ki ne prenesejo "fušanja" in dobre volje, da pač gledajo bolj koristne oddaje, kot je morda ta. Lahko pa dodam tudi to, da se da ravno iz dobrodrušne oddaje marsikaj naučiti. Nabita je namreč s pozitivno energijo, ljudje - mlajši in malo manj mladi - uživajo in sproščajo svoje ventilčke ter tako izgubljajo vse napetosti, ki se jim naberejo v šoli, službi, doma in v življenju nasploh. Skorajda bi rekla, da je to neke vrste anti-stres terapija, le s pravega zornega kota jo moraš gledati. Vsem, ki so zadržani, zagrenjeni in nesrečni, priporočam, da se pridružijo karavani dobre volje. Eno samo življenje imamo, zato ga živimo tako, kot sami želimo. Boste videli - ni ga čez sproščeno zabavo. Privoščimo srečo in brezskrbnost sočloveku in lažje nam bo, čeprav resnično nimam nič proti, da nekateri absolutno ne zmorejo te oddaje niti z enim očesom ošvrkniti. Škoda. Svet je s pesmijo mnogo lepši, pa če imaš posluš ali ne."

Ali razmišljate o spremembah oddaje?

"O spremembah v oddaji že nekaj časa razmišljamo. Predvsem o dodatkih, ki bi oddajo popestrili, toda rdeča nit bodo še vedno karaok in naši pevci."

So karaok spremenile tvoje življenje? Spremembe so namreč opazne tudi v tvoji glasbi, ki postaja bolj plesna...

"Ja, lahko rečem, da so mi karaok popolnoma spremenile življenje. Nič več nisem doma, non-stop smo na poti, spimo po hotelih in nimamo nič osebnega življenja. Le-tega posvečamo našim gledalcem in oddaji. Če pa sem kaj prosta, sem na koncertih z mojo novejšo skupino Gimme 5, ki je nastala malo po srečnem naključju, malo pa zato, ker me je moja nova publika prosila, da bi jim več pela kot prej. In sicer bolj plesno glasbo, ki sem jo nekoč že izvajala kot prva članica Moulin Rouge. Tiste čase sem bila tudi prva ženska D. J. v takratni

Jugoslaviji in sem se na to vrsto glasbe kar precej spoznala. Je pa res, da sem po duši prej nagnjena k bluesu in rocku, toda tudi

plesno glasbo rada pojem z vsem srcem. Sodeč po odzivu nove publike mi to kar uspeva."

TANJA GAZVODA

FOTO: TANJA GAZVODA

DOMAČA OBRT IZ TOPLIŠKE DOLINE

Pri enem zadnjih pletarjev

Pletarstvo je ena najstarejših, nekdanj pa tudi najbolj razširjenih obrti na Slovenskem. Pred desetletji so pletli domala še v vsaki vasi. Žal pa danes ta obrt zamira. Da le ni povsem tako, se lahko zahvalimo redkim mojstrom ki še skrbijo, da bi pletenje košar in opletanje steklenic ne zašlo v pozabo. Med te sodi tudi 57-letni Cveto Kastelic z Gorenjega Polja pri Straži.

Nekdaj je pletarstvo igralo pomembno vlogo v vsakdanjem življenju podeželskih ljudi. V začetku je zadovoljevalo predvsem domače potrebe, v nekaterih krajih pa se je razvilo v pravo obrt. Posebno tam, kjer je primanjkovalo rodovitne zemlje, so si kmetje z dodatnim zaslužkom izboljšali življenje.

Tudi pri Kastelčevih so se oprijeli te obrti, ko so bili časi hudi in so ljudje zelo težko prebijali skozi življenje. Denarja ni bilo. Pri hiši je bilo šest otrok, trije sinovi in tri hčere. Oče je s pletarjenjem prislužil kak dinar. Ko so otroci dorasli, so morali vsi poprijeti za delo. Tako je Cveto svoje prve pletarske korake naredil pri očetu, očetovo ročno spretnost pa sta prevzela tudi ostala sinova, danes pa plete tudi ena od treh sester. Cveto se rad spominja teh dolgih zimskih popoldnevov in večerov, ko je zunaj pokalo od mraza. Ob zakurjeni peči se je zbrala vsa družina. "Kot manjša "fabrika", se spominja mojster. Pripovedovali so si zgodbe in včasih so tudi kakšno zapeli. Kljub težkim razmeram je bil to čas, poln lepih trenutkov in družinske sreče.

Naslednji dan so košare povezali, si jih optrali in jih šli prodajat po vaseh.

Plete največ pozimi

Pletarjenje je obrt, ki je vezana na zimski čas. Mojster izdeluje naramne koše ter tri do štiri vrste košar (trebušaste cajne, košare za prenašanje drv, jabolk, krompirja in za potakanje vina). Mojstrsko oplete tudi steklenice. Največja steklenica je merila kar 160 litrov. Imela je tri ročaje, da so jo lahko odnesli. Ponavadi se v takšnih steklenicah shranjuje žganje. Največkrat oplete dvo- ali trilitrske steklenice, tiste, ki jih dajejo mošče v nahrbtnik, ko se odpravijo v vinograd. Najmanjša steklenica, ki jo Kastelčev ata oplete, meri le dva decilitra. "Moraš biti že pravi mojster, da ti to uspe," pravi. V njegovi zbirki so tudi peharji, sevnice, senčniki za luči ter okrasne košarice za rože in pladnje. Veliko izdelkov podari, nekaj jih naredi zase, nekaj pa tudi proda. V zadnjem času veliko dela po naročilu. Le kaj je boljšega kot opletena steklenica za prenos vina! Ima debelo opletano dno. Tudi če jo z vso silo postaviš na

ta, se ne bo razbila in če je dobro narejena, mora na suhem zdržati tudi do deset let.

Material nabira jeseni, takrat ko trta dozori. Za pletenje potrebuje kalico (liguster), beko in lesko. Beka se uporablja za opletanje. Raste v košenicah, ob poteh, najbolje pa uspeva v vinogradu. Priprava materiala zahteva zelo veliko časa in potrpljenja. Ko beka dozori, jo je treba obrezati. Debelejše palice mojster rabi za okvir in obode pri cajnah, tanjše pa kala v vitre. Tako pripravljene večje količine skuha v kotlih. Po dnevem kuhanju vitre beli in jih suši na zraku. Zdal lahko počakajo vse do zime.

Cveto Kastelic plete največ pozimi, ko je odpravljena vsa živina in odmetan sneg. Pri delu mu pomaga žena. "Pletem v glavnem zvečer do enajste ure. To je moj konjiček, kajti zaslužka s tem danes ni več," pove mojster. Ko ga pobaram po ceni, se nasmeje in pravi: "Za opleteno "trilitro" dobim 1.500 tolarjev, delam pa pet do šest ur." Ni dosti, toda vseeno bo pletel, dokler bo mogel.

Po svojih izdelkih je bolj znan zadnjih deset let. Vozi jih na ribniški semenj. "Ribničani ne znajo pletiti, zato imam vedno veliko občudovalcev. Veliko naročil dobim že kar tam, pri stojnici. Ribničani so pravi preprodajalci," pove mojster. Vsako leto razstavlja na Straški jeseni, bil pa je tudi na Srečanju izseljencev v Dolenjskih Toplicah. Letos je bil gost Topliške noči.

Mentor na topliški šoli

Bo šla tradicija na Kastelčevi domačiji naprej? "Ne. Le eden od sinov zna pletiti, a se s pletarstvom noče ukvarjati. Kolikokrat mi oba pravita: "Le kaj ti je tega treba, ata, raje se zvečer uleži in si malo odpočij." Ko je bil eden od sinov še v šoli, je Klančičarjeva, zdaj že upokojena učiteljica likovnega in tehničnega pouka na OS Dolenjske Toplice, izvedela, da Cveto plete. Povprašala ga je, če bi želel sodelovati z osnovno šolo kot mentor pletarskega krožka. Tako se pri njem pletarskih veščin že deset let uči veliko mladih. Otroci obiskujejo krožek pozimi, dvakrat na teden. "Eno naše srečanje traja pet do šest ur. Za krožek se zanimajo predvsem fantje od 5. do 8. razreda, pa tudi kakšno dekle se opogumi. Najde se tudi kakšen neresen pobec, ki bi najraje vse končal kar v eni uri. "Takega kmalu odslovim," resno pove mojster. Da bi fantom pokazal, da pletarjenje ni le opletanje steklenic, pač pa tudi precej zamudna priprava materiala, jih njihov mentor večkrat vzame s sabo v vinograd, kjer obrezujejo beke in kalajo vitre. Letos je izučil kar dvajset mladih pletarjev. Otroci so s svojimi izdelki sodelovali tudi na razstavi Pletarstvo v topliški dolini, ki je bila aprila letos v Zdravilišču Dolenjske Toplice. Svoje znanje pletarstva pa so prikazali tudi obiskovalcem. "Nekateri otroci tudi po šoli nadaljujejo z delom. Zelo veliko mi pomeni, ko vidim, da imajo veselje in da se bo pletarska tradicija ohranila še naprej."

DIANA ŽAGAR

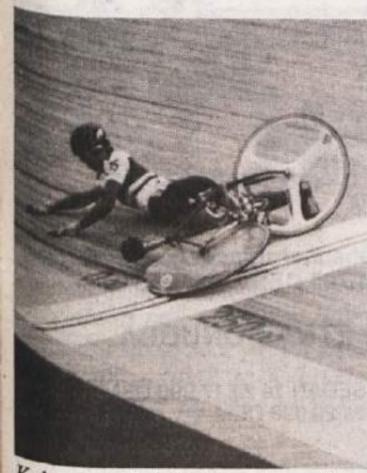
Zmage domačih prirediteljev in tujih kolesarjev

V nedeljo, ko je po 127 km dolgi cestni dirki, po sedaj nič več balkan-skem ampak svetovnem krogu, prvi na cilj pripeljal Nemeč Holger Loew, se je v Novem mestu marsikdo oddahnil. Za organizatorje je bil to vrhunec večletnih prizadevanj, trdega dela, upanja in prepričevanj. Vse se jim je izplačalo, ko jim je vse skoraj v popolnosti uspelo, pohvale pa so deževale z vseh strani - od udeležencev, domačih in tujih strokovnjakov, novinarjev, gledalcev in ne nazadnje od predstavnikov mednarodne kolesarske zveze UCI, kar ima največjo težo, saj so si Novomeščani z njihovo dobro oceno prvenstev pridobili organizacijo tekme za svetovni pokal na dirkališču naslednje leto.

Odahnil pa so si tudi Novomeščani, ki so prejšnji teden množično drli na prizorišča tekmovanj, spodbujali domače in tuje tekmovalce, včasih pa tudi preklinjali cestne zapore in gruče kolesarjev, ki so med treningi okupirali vse okoliške ceste. Vendar se je vsakdo, ki je prejšnji teden sledil dogajanju v Novem mestu in na velodromu v Češki vasi, lahko prepričal, da take prireditve Novo mesto še ni imelo.

Svetovni prvaki

Prav nič na teh prvenstvih ni bilo bolj pomembnega od zmagovalcev. Ni vsakemu sojeno, da si okoli vratu obesi zlato medaljo svetovnega prvaka. Koliko trdega dela, nadarjenosti pa tudi sreče je potrebno za tak uspeh. Za zmagovalca mora biti človek rojen. Ko je Loew v nedeljo popoldne pripeljal na cilj in zmago-slavno dvignil roke kvišku, je vse skupaj z gledalo otročje lahko. Zanj je

Kubanka Madelin Jorge je padla na sami ciljni črti, a jo je srečno odnesla le s strganim dresom.

morda bilo, za poldrugo stotnico mladih športnikov, ki so na cilj pripeljali za njim, pa je bilo to pretežno in nedosegljivo. Nekateri so pač rojeni za zmagovalce. Ko se je prejšnjo nedeljo začelo zares, je ugotovila, da je rojena za zmage, šele 16-letna Avstralka Rachel Linke, plaho drobno in blede dekletce, za katero nihče ne bi rekel, da je športnica. S kolesarstvom se ukvarja šele dve leti in ko so jo obkročili novinarji, je bila vsa zmedena. Govorila je tako tiho, da je nihče ni slišal, čeprav se je le malo prej na cesti med Maharovcem in novomeškim Glavnim trgom borila kot levinja in dosegla povprečno hitrost skoraj 42 km/h. Ko je zadnji dan na dirkališču z dve leti starejšimi nasprotnicami v velikem slugu opravila še v zasledovalni vožnji na dirkališču, se temu nihče ni več čudil. Avstralski športni inštitut v Perthu je našel pravi biser, da v Avstraliji res dobro delajo, pa so dokaz fantje, svetovni rekorderji, ki so v ekipni zasledovalni vožnji na štiri tisoč metrov osvojili srca gledalcev. Njihova tehnično popolna vožnja in suverena zmaga nad odličnimi Nemci je bila eden od vrhuncev prvenstev. Naslednje leto bodo fantje tekmovali že med poklicnimi kolesarji.

Pa ni bila Rachel Linke edina, ki je osvojila dvojno krono. Visokorasli 18-letni Francoz Damien Gerard je evropski prvak med kolesarji do 23.

leta, v Češki vasi pa je zmagal v vožnji na čas na tisoč metrov, ko je to razdaljo prevozil s povprečno hitrostjo skoraj 55 km/h. Svojo zlato zbirko je nato obogatil še z zlato, ki ga je skupaj s kolegi iz reprezentance osvojil v olimpijskem šprintu. Tudi Finka Mira Kasslin je bila dvakrat zlata. Najprej je v šprintu, izredno zanimivi disciplini, v kateri poleg moči in hitrosti odloča tudi spretnost in zvitost, prelisičila vse tekmice, potem pa je bila najhitrejša še v vožnji na čas na 500 m, kjer je tudi mladinska svetovna rekorderka, na olimpijskih igrah v Atlanti pa je bila med starejšimi tekmicami deveta, na tej progi pa je bila svetovna mladinska prvakinja tudi lani v San Marinu.

Tudi sicer je večina medalj odšla predvsem v gospodarsko najbolj razvite dežele, ki ob siceršnji visoki življenjski ravni lahko tudi precej denarja vlagajo v šport. Najbolj kolesarska država na svetu Italija je osvojila največ, deset medalj, vendar od tega le dve zlata - Simone Lo Vano, ki je prvi dan na dirki na čas od Otočca do Novega mesta z 48,7 km/h kar za minuto "premagal" najboljšega do sedaj na tej progi, slovenskega državnega članskega kronometrskega prvaka Roberta Pintariča, in zadnji dan na cestni dirki Alessandra D'Etore. Po devet medalj sta osvojili Avstralija in Nemčija, ki sta naše zahodne sosede prekosi po žlahtnosti odličij. Avstranci so bili namreč zlata štirikrat, Nemci pa trikrat - največ vredna je seveda zmaga Holgerja Loewa na cestni dirki, z zelo premeteno in taktično izredno zrelo vožnjo na kriteriju, najbolj zanimivi tekmi na dirkališču, je zlato osvojila Cornelia Cyrus, v moškem šprintu pa je bil najbolj spreten Rene Wolff. Nekdanja vellesila v mladinskem kolesarstvu Rusija je ob nekaj četrtih mestih osvojila le eno medaljo - zlato. V moškem kriteriju, ki se je zaradi nekaj kapelj dežja končal 12 krogov

Avstralka Rachel Linke je bila kljub 16 letom kar dvakrat nepremagljiva.

prej, se je zmage veselil Vladislav Borisov. Poleg teh so medalje osvojili še tekmovalci iz Mehike, Ukrajine, z Danske in Kube.

Slovenska skromnost

Res da je skromnost lepa čed-

FOTO: I. VIDMAR

nost, vendar skromni izidi slovenskih kolesarjev na mladinskih svetovnih prvenstvih v domovini našemu kolesarstvu ne morejo biti v čast, še posebej če se spomnimo, da smo v zadnjih letih na cestni dirki, ki kljub temu v kolesarstvu velja največ, dosegli nekaj odmevnih uvrstitev. Naj omenimo le dve - 3. mesto

Avstralska vrsta v moštveni zasledovalni vožnji je bila tako po opremi kot po uigranosti in moči prava paša za oči. Seveda so svetovni rekorderji tudi zmagali.

Bogdana Finka v Angliji in 7. mesto Uroša Murna v Avstraliji. Če že nismo mogli prav veliko pričakovati od naših nastopov na dirkališču, kjer so naši kolesarji, trenirani za več ur dolge cestne dirke, začetniki, ki so se z dirkališčem nekoliko bolje spoznali šele deset dni pred prvenstvi, smo upali, da bodo slovenski reprezentantje več pokazali v nedeljo na cestni dirki. Tu so Ljubljancana Darka Mrvarja in Novomeščana Petra Ribiča šteli za resna kandidata za uvrstitev med deset najboljših, nekateri pa so ju omenjali celo v boju za medalje. Vendar se je vse že začelo izredno hitro (povprečni tempo 43,5 km/h), vrstili so se pobegi, ki pa so jih naši še dobro pokrivali. Ko je v zadnjem krogu prišlo do odločilnega pobega, je bil 17-letni Ljubljčan Darko Mrvar na pravem mestu. Pobeg sta 8 km pred ciljem pripravila Rusa Dimitrij Dementijev in Dimitrij Gajnitdinov. Kasnejši zmagovalac Nemeč Loew je sicer nekoliko zamudil, a se je prav s pomočjo Darka Mrvarja priključil ubežnikom. Žal Darko, ki je moral zaradi padcev kar trikrat loviti glavino in je tako porabil precej moči, ni zdržal

tempa ubežnikov, v zaključnem šprintu glavine, ki ga je ujela, pa si je vseeno izboril 17. mesto, njegov brat Sandi je bil dvajseti. Matej Stare, član kranjske Save je osvojil 39., njegov klubski kolega Uroš Šilar pa 64. mesto. Edini Novomeščan na cestni dirki, Novomeščan Peter Ribič, od katerega so mnogi ogrom-

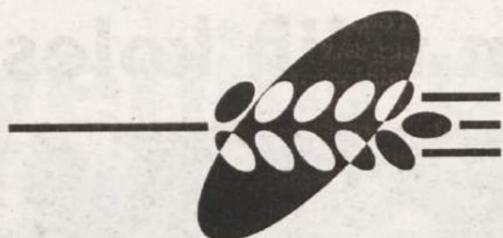
na Gorenjskem, je neki traktorist s kolom udaril Petra po glavi, tako da so mu morali rano zašiti. Sreče ni imel niti na dirki, ko je bil med udeleženci množičnega padca na Otočcu v prvem krogu. Ko se je hotel izogniti kolesarjem, ki so padli pred njim, ga je podrl eden izmed kolesarjev iz ozadja in Peter je padel na glavo enega izmed Čehov. Preden so se fantje pobrali in nadaljevali z dirko, je bila glavina že daleč spredaj in kljub naporom se Ribiču ni uspelo priključiti tistim, ki so kasneje odločali o medaljah. V šprintu skupinice, s katero je prišel s 17-minutnim zaostankom, je Peter sicer zmagal, a je bilo to dovolj le za 103. mesto.

Naši kolesarji na dirkališču sicer niso dosegli vidnejših uvrstitev, vendar so kljub temu pokazali dovolj znanja, spretnosti in tudi poguma, ki ga je potrebno imeti na 250-metrskem ovalu. Najvišje so se v olimpijskem šprintu uvrstili Galamič, Jalovec in Mišvelj, ki so zasedli 10. mesto. Če ne bi padel in zaradi tega izpustil 3 kroge, bi bil Mišvelj 12. v kriteriju. Novomeški kolesarji Dular, Filip in Remih so bili 17. v ekipni zasledovalni vožnji, Goran Galamič je bil 21. v kilometrskem kronometru, vsi ostali pa so se uvrstili še nižje.

IGOR VIDMAR

Anglež Paul Cheppard ni imel sreče. Na kriteriju je tekmoval, ki je padel pred njim, s steze odtrgal polmetrsko trsko, ki je Angležu prebodla meča.

KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

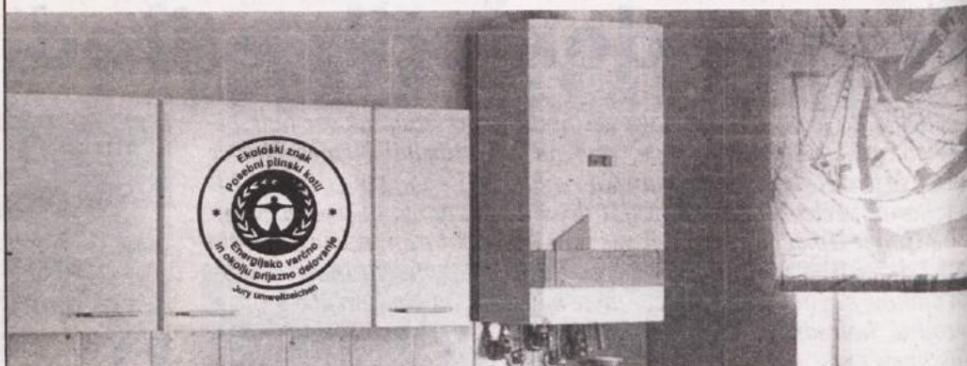
34. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM
24. 8. – 1. 9. 1996, Gornja Radgona

Veliko novega boste videli in slišali
ali se preprosto srečali s prijatelji!

POMURSKI SEJEM

Junkers plinski stenski kotel CERASTAR PLUS

Energijsko varčen in prijazen okolju

- Primeren za plinsko centralno ogrevanje etažnih stanovanj, eno- ali večstanovanjskih hiš.
- Popolno samodejno delovanje
- Ogrevanje in priprava sanitarne vode zavzema malo prostora.
- Preprosta namestitvev, možna kasnejša vgradnja

Prijazno človeku in okolju

Zastopa: Robert Bosch d.o.o., Ljubljana,
področje Junkers, Celovška 228, tel.: 061/159 03 41

RIC Razvojno izobraževalni
center Novo mesto p.o.

sprejema prijave za vpis v

IZREDNI ŠTUDIJI 1996/97

* VISOKA UPRAVNA ŠOLA Ljubljana

- visokošolski strokovni program "Javna uprava": 1. in 3. letnik

* FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE Kranj

- visokošolski strokovni program "Organizacija in management": 1. in 3. letnik

* EKONOMSKO POSLOVNA FAKULTETA Maribor

- visokošolski strokovni program "Poslovna ekonomija": 1. letnik
- visokošolski študij ekonomije: 3. letnik

Prijave in informacije

RIC Novo mesto, Novi trg 5
telefon: (068) 21-319, 22-341

Center Za Izobraževanje in Kulturo Trebnje

Kidričeva 2, 8210 TREBNJE, telefon: 068/44-558, telefax: 068/44-183

VPIS ZA IZOBRAŽEVALNE PROGRAME ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

5., 6., 7., in 8. razred

3 - LETNE POKLICNE ŠOLE (IV. stopnja)

- ŽIVILSKI DELAVEC za poklice:
  - pek
  - mesar
  - predelovalec sadja in zelenjave
- TRGOVEC
- PREKVALIFIKACIJA V TRGOVCA

4 - LETNE SREDNJE ŠOLE (V. stopnja)

- EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK
- UPRAVNI TEHNIK
- OBLIKOVANJE za poklice:
  - modni oblikovalec
  - industrijski oblikovalec

Nadaljevalni programi:

- TRGOVINSKI POSLOVODJA
- STROJNI TEHNIK
- KOMERCIALNI TEHNIK
- ŽIVILSKI TEHNIK

Možnost prekvalifikacij, dokvalifikacij!

VIŠJEŠOLSKI PROGRAM

- VIŠJA POSLOVNA ŠOLA Ljubljana vpis v 2. letnik

VISOKOŠOLSKI PROGRAM (VII. stopnja)

- VISOKA POSLOVNA ŠOLA Ljubljana - vpis v 1. letnik (organizirana kot študij na daljavo)
- VISOKA POSLOVNA ŠOLA Ljubljana vpis v 3. letnik

Informacije in prijave na naslov: CIK TREBNJE, Kidričeva 2
telefon: 068/44-558, 068/44-183
vsak dan od 8.00 do 16.00

INTARA

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA D.D.

- odkupimo delnice PETROLA, KRKE in PIVOVARNE LAŠKO
- trgujemo z delnicami TERM ČATEŽA, LISCE, MERCATORJA, KOLINSKE, PINUSA in SLOVENIJALESA na Ljubljanski borzi

INTARA. PRAVA IZBIRA

Telefon: (061) 137-73-73, 137-74-74, 137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

Suzukijev prodajni hit

NOVO!

- SUZUKI ALTO že za 13.690 DEM
- Novi tehnološko izpopolnjen SAMURAI že za 23.990 DEM
- Še boljše opremljena in drugačnega videza VITARA 3D za 34.700 DEM

SPECIALNA POLETNA PONUDBA

- SWIFT 1.3 FAMILY SEDAN že za 17.990 DEM
- BALENO 1.3 GL že za 20.990 DEM

Zaloga vozil omejena!

UGODNI KREDITI

Obrtniška 18
8210 Trebnje
Tel.: 068/45 700
Fax: 068/45 701

TRAKTORJI TORPEDO

TD 45	15.072 DEM
TD 55	18.088 DEM
TD 75	22.945 DEM
TD 90	39.867 DEM

UGODNI KREDITI

AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10
☎ 068/ 323-035

Uradni zastopnik za športno opremo

JANEX

(vzmeti in zračni filtri)

NISSAN ADRIA d.o.o.,

generalni zastopnik za vozila
NISSAN vabi k sodelovanju

trgovce in avtomehanike

da se pridružijo Nissanovi
prodajno - servisni mreži.

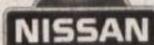
1 za automobile

s področij Celja, Postojne
in Kopra.

2 za tovorna vozila

s področij Celja, Nove Gorice,
Novega mesta in Ljubljane.

Pogoji so; za automobile **lasten razstavni prostor** velikosti vsaj 100 m² in za tovorna vozila vsaj 300 m² (lahko zunanega) **razstavnega prostora**, ustreznega **servisna delavnica** in primerna **usposobljenost osebja**.

Prijave s podrobnim opisom
in fotografijami pošljite najkasneje
do 15.9.1996 na naslov:

NISSAN ADRIA d.o.o.,
Slovenska 54, 1000 Ljubljana

NAGRADI V NOVO MESTO IN SEMIČ

Žreb je izmed reševalcev 16. nagradne križanke izbral Nino Bojanc iz Novega mesta in Rozino Marinček iz Semiča. Bojancova bo prejela 6000 tolarjev denarne nagrade, Marinčkova pa knjižno nagrado. Obema nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 2. septembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 17. Ovojnico brez pošne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 16. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 16. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: POSLI, OPTIK, DRAVOGRAD, IVAN, RELE, SIVEC, BZIK, EGIDA, ABBA, OPAL, LOM, AIN, BOS, VOLUHAR, INTER, ASIRIJA, STADION, POJEM, KITAJEC, INARI.

PRGIŠČE MISLI

Avtomatizem, ki deluje pri večini moških: v lepih ženskah vidijo izjemne duševne lastnosti. **V. KAVČIČ**

Svoboda je ali pa je ni. Delne ali polovične svobode ni. **I. TORKAR**

Brez duhovnega pluralizma ni prave svobode. In brez svobode ni ustvarjalne osebnosti. **S. HRIBAR**

Zgodovina je žila dovodnica, ki nosi duhu hrano in sanjam čustva. **M. STERLE**

NAGRADNA KRIŽANKA 17

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	LOVSKA NAPRAVA ZA ZVERI	VDOLEBINA V ZIDU	NAJVIŠJA GORA V MAKEDONIJU	ODPRAVLJAJUJE DUAK ALI LAS	AVTOR: JOZE UDIR	POZIV	ZBIRANJE ČEBEL V ROJ	ROJAK	ANTON INGOLIČ
RIZEVO ŽGANJE					DOLENJSKA REKA				
SEDEŽNI ELEMENT					ČOPASTI PAPAGAJ				
VESTNOST, NATAČNOS					STAKLENA MERILNA CEV				IME AMER. PISATELJA BUCHWALDA
SPORAZUM, ZVEZA									
MAJHEN PLUG						HIMALAJSKA KOZA			
						TAR			
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	NEODRASEL ČLOVEK	NEVESTINA OPRAVA PESNITEV			GRADBENI MATERIAL				
					MOŠKI GLAS				
VRSTA ISTRSKEGA VINA				NEKD. RUSKI TELOVADEC (JURIJ)				INDIJSKI DROBIŽ	SLOVENSKE TEHNIK
				ANG. FILOZOF (1875-1968)					
AFRIŠKA REPUBLIKA OB GVINIJSKEM ZALIVU				MOŠKO IME				ANTON JAKŠE	
				FILOD				TRČENJE	
VRSTA				POŠKODBA			VULKAN NA SICILIJU		
				MARIA CALLAS			SELIŠKAR TONE		
NARKOTIK						PLAT			
NEAŠKI IN AVSTRJSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK						PRISTOJBINA			

praktični KRIŽ praktični KRIŽ praktični KRIŽ

Bolečine v hrbtu

Večurna vožnja z avtomobilom ali dolgotrajno sedenje za pisalno mizo, šivalnim stojem, računalnikom, povzročijo, še posebno če je drža telesa napačna, da se pojavijo bolečine v hrbtu ali glavoboli. Vendar se lahko tem nevarnostim izognete. Ko sedite, izkoristite vsako priložnost, da se premaknete in razgibate, vzravate hrbet in ramena potisnete nazaj. Tudi kadar ležite, lahko napačna blazina povzroči bolečine v hrbtu, zato se raje odločite za ortopedski vzglavnik. Vzroke za bolečine v hrbtu lahko iščete tudi v stresu in krčevitih napetostih. Z joga in avtogenim treningom ter s primerno telovadbo boste sprostiti mišice in bolečine bodo popustile. Mislite na hrbtenico tudi, ko dvigujete ali nosite predmete. Pri dvigovanju predmetov vedno počepnite in tako razbremenite hrbtenico. Ko pa jih nosite, jih razdelite tako, da bo teža enakomerno porazdeljena.

Krompirjeva ponev s stročjim fižolom

Za 2 osebi potrebujemo: 375 g stročjega fižola, 375 g krompirja, 100 g majhnih paradižnikov, 1 majhno čebulo ali šalotko, 4 žlice olja, poper, 2 jajci. Stročji fižol očistimo, obrežemo, operemo in kuhamo v osoljenem kropu 10 minut. Krompir olupimo, operemo in na grobo narežemo. Paradižnike operemo in narežemo. Čebulo olupimo in narežemo na rezine. V ponvi segrejemo olje. Najprej pečemo krompir, da z vseh strani porjavi. Nato dodamo čebulo, premešamo in nekoliko prepražimo. Solimo in popopravimo. H krompirju damo sedaj fižol in paradižnik, premešamo in nekoliko prepražimo. Ubijemo jajci in ju damo na zelenjavo v ponvi. Počakamo, da jajci zakrkneta, nato postavimo ponev na mizo.

Gaia, klub ljubiteljev vrtnarjenja

Kdor poje, zlo ne misli. Enako velja za ljubitelje in gojitelje cvetja, ki jih je med Slovenci vse več. Žebelj na glavo je zato zadel znani radijski vrtnarski svetovalec Slavko Zgonec, ki je pred leti ustanovil Gaio, klub ljubiteljev rastlin, ali kot se sami imenujejo "neprofitno združenje vseh, ki jih zanima vrtnarjenje in vrtničarstvo". Članstvo se je namnožilo že na 10.000, kar potrjuje zgornjo ugotovitev o nagnjenju naših ljudi. Klub Gaia - ime ima po grški boginji Zemlje - ima vse bolj bogat program dela. Ob predavanjih, izletih, družabnih srečanjih in izmenjavah mnenj ter strokovnih izkušenj je uvedlo še svoj časopis, ki ga člani dobivajo brezplačno na dom. Njegova vsebina je prilagojena aktualnim vrtnarskim opravilom in novostim. Vodstvo kluba vpisuje še nove člane, ki se lahko prijavijo in včlanijo kar preko telefona, telefonska številka Gaie je (061) 441-673.

Za učinkovito rabo energije

V Uradnem listu Republike Slovenije je bil v št. 19 z dne 5. aprila 1996 objavljen javni razpis za financiranje izvajalcev za spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije v gospodinjstvu. Subvencije so namenjene financiranju tesnjenja obstoječih oken s subvencijo 400 SIT/m tesnila oziroma največ 10.000 tolarjev na gospodinjstvo, financiranju izvedbe toplotne izolacije obstoječih podstrešij s subvencijo 400 SIT/m² oziroma 28.000 tolarjev na gospodinjstvo in financiranju nastavitve in kontrole oljnih gorilnikov pri kotlih za centralno ogrevanje s subvencijo do 5.500 tolarjev na gospodinjstvo. Razpis se nanaša na obstoječe objekte in ni namenjen novogradnjam. Velja za leto 1996, akcija pa se bo predvidoma začela 2. septembra. O vsem boste seznanjeni z objavami v javnih občilih. Zbiranje prijav za občane bo potekalo v energetskih svetovalnih pisarnah.

POGOVOR Z ANTONOM STRAJNARJEM

Pol boleznini zakrivi hrana

V državah blagostanja umre največ ljudi za boleznimi srca in ožilja ter rakom, ki so posledica prekomerne in nepravilne prehrane. V razvitih deželah so prej omenjene bolezni krive tudi za marsikatero zgodnjo invalidnost. Človek svojih prehrabnih navad ni prilagodil novim potrebam, ampak se je hotel do sitega najesti dobre in energijsko bogate hrane, morda tudi zaradi svojega prastrahu, da ne bi bil spet lačen.

Prehrabne navade ljudi se počasi spreminjajo. Zadnje čase deluje tudi v Sloveniji več društev, ki si prizadevajo osveščati ljudi o zdravem načinu življenja. Mednje prav gotovo sodi tudi slovensko gastronomsko društvo, ki je bilo uradno registrirano letos, že od leta 1992 pa je delovalo kot Klub gastronomov. Predsednik društva Anton Strajnar, dolenski rojak, pravi, da je to precej ozko cehovsko združenje, saj mora njihov član imeti večletno prak-

so v gastronomiji, imeti mora domača in mednarodna priznanja in najmanj desetletno prakso. "Smisel društva je razvijanje novih miselnosti o načinu prehranjevanja v restavracijah in raznih ustanovah od bolnišnic do šol in vrtcev, v izobraževanju članov in njihovega delovnega okolja, s tem pa tudi nevsiljivo izobraževanje gostov oz. pacientov in otrok," razlaga Strajnar, ki meni, da so se slovenske prehrabne navade zadnja leta precej spremenile na bolje,

žal pa tudi v negativno smer s t.i. "fast food". V društvu gastronomov so se dogovorili, da bodo predstavljali popolnoma nove prehrabne izdelke, ki bodo sodili v zdrav način prehrane. Društvo zelo dobro sodeluje tudi z društvom za zdravje srca in ožilja, skupaj z živilsko industrijo občasno pa pripravi kulinarčne predstavitve novosti, predvsem priprave živil z znakom Varovalno živilo. Gre za izdelke, ki imajo malo nasičenih ali več nenasičenih maščobnih kislin, malo holesterola, veliko dietnih vlaken, malo ali nič sladkorja ter malo ali nič soli.

Novost na slovenskem trgu so tudi pred kratkim predstavljene že pripravljene hladne začetne jedi iz morskih sadežev z mediteransko zelenjavo in olivnim oljem italijanskega proizvajalca v Zdravilišču Šmarješke Toplice. Predstavitve je organiziralo društvo gastronomov skupaj z uvoznikom te hrane za Slovenijo podjetjem Costa commerce. Uživanje rib, zlasti morskih, namesto mesa klavnih živali, ima na človeški organizem tak varovalen vpliv pred boleznimi srca in ožilja kot vegetarijanska prehrana, zato nekateri upravičeno uvrščajo k vegetarijanski prehrani tudi ribe. Bolezni srca in ožilja ter raka je v sredozemskih državah, v primerjavi z drugimi evropskimi državami, sorazmerno malo. Predvsem na račun zdrave prehrane; veliko sadja, zelenjave, česna, rib, olivnega olja in rdečega vina. "Slovenci pa smo po porabi rib na prebivalca v Evropi na dnu," pravi Strajnar, zato je vsaka takšna ponudba zelo dobrodošla. Ponudba tovrstnih morskih sadežev pa je zanimiva tudi zato, ker je pripravljena za takojšnjo serviranje gostom in ni zamrzjena. Morske jedi so vakumsko pakirane in konzervirane z naravnim konzervansom kot je sojino olje, limonina kislina in nekatere začimbe.

K dobri jedi pa sodi tudi dobro vino. "Tudi na tem področju se pri nas premika na bolje. Zmanjšuje se poraba slabih vin in narašča poraba dobrih vin," pravi Strajnar. V Franciji npr. porabijo zelo veliko vina na prebivalca, vendar kot sestavni del hranilnega obroka. Pri njih

je tudi manj boleznini srca in ožilja ter rakastih boleznini kot npr. pri Američanih. Francozom pomeni hranjenje obred, več kot Američani pa pojedjo tudi žita in zelenjave in tudi manj hitro pripravljene hrane, poleg pa popijejo precej vina. Pač francoski paradoks: francoska kuhinja je polna in bogata, pa vendar zaradi hrane zboleva manj ljudi kot v Ameriki.

JOŽICA DORNIŽ

GLASBENA ŠOLA MARJANA KOZINE NOVO MESTO

razpisuje zadnji **SPREJEMNI PREIZKUS ZA VPIS V GLASBENO ŠOLO ZA ŠOLSKO LETO 1996/97**

Sprejemni izpit bo v **TOREK, 27. AVGUSTA 1996**, dopoldne od 10. do 12. ure ter popoldne od 14. do 16. ure.

Vpis velja za naslednje instrumente: saksofon, tubo, rog, pozavno, trobento, tolkala, citre ter za solopetje in plesno vzgojo.

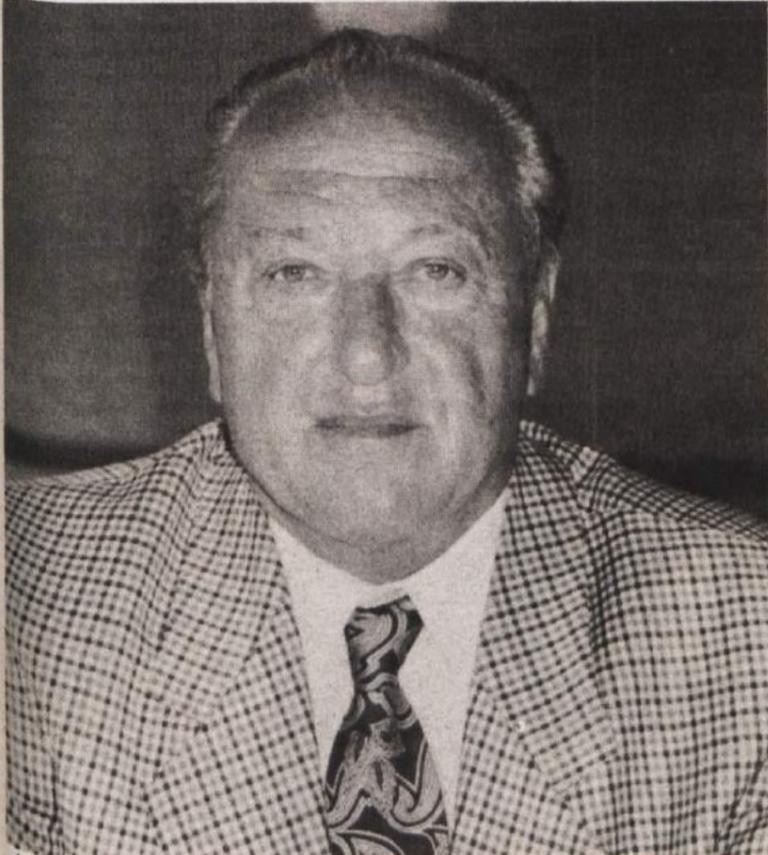
Kandidati morajo predhodno v tajništvu šole dvigniti prijavnico za sprejemni preizkus.

Vse podrobne informacije lahko dobijo kandidati v tajništvu šole.

Reklamna akcija Mladi v prometu, akcija za osnovnošolce

Za reklamiranje projekta Mladi v prometu, akcija za osnovnošolce potrebujemo več pogodbenih delavcev (študentov, upokojencev in ostalih). Vse informacije dobite po telefonski številki 062/301-141 ali 061/131-6034.

Prijavo pošljite na naslov AS FASHION DESIGN, Jadranska 27, 2000 Maribor ali AS FASHION DESIGN, Dunajska 51, 1000 Ljubljana.

Anton Strajnar

Kako kruto se igra usoda

Prelep je pogled s Smuka nad Semičem na velik del Bele krajine in celo hrvaško hribovje onkraj Kolpe. Med gozdovi ali brezovimi gaji so razkropljene vasi, od katerih jih ima večina le nekaj več kot deset hiš. In za zidovi vsake od teh hiš se skriva usoda ljudi.

Življenje ni prizanašalo Malenškovi-
vim z Oskoršnice, vasice z okrog pet-
najstimi hišami ob vznožju semiškega
Smuka. Gospodinja Anica pravi, da se
marsikdaj razjoče, ko razmišlja o udar-
cih, ki jih je doživela njena družina, a
skupaj z možem Ivanom in otroki pač
od nekdaj jemlje življenjsko moč, ki ji
pomaga, da je njihovo življenje čim bolj
znosno. In čutiti je, kot bi jih vsak
udarec le še bolj utrdil.

Presunljivo: otroka sta gluhonema

Anica in Ivan Malenšek imata tri
otroke: šestintridesetletno Vero ter
dvojčka Tonija in Iva, ki sta včeraj
praznovala triinšestdeseti rojstni dan.
Mama je, ko je rodila dvojčka, dejala:
"No, pa bom imela dva vojaka!" Čudno
pa se ji je začelo dozdevati, ko so prvo-
rojenska in drugi otroci že govorili,
onadva pa še ne. Bila sta gluhonema in
staršem se je bilo težko sprijazniti s to
kruto resnico.

S petimi leti so ju dali v Ljubljano,
kjer sta najprej živela pri družini, po
dveh letih pa sta se preselila v internat
ter obiskovala šolo za slušno in govorno
prizadete. Anica je vzela celo posojilo
v Iskri, kjer je bila zaposlena, da je
lahko plačevala govorne ure v šoli,
dvakrat na mesec pa je hodila ob kon-
cu tedna po njej v Ljubljano ter ju v
nedeljo popoldne zopet spremljala v in-
ternat. Ko sta bila starijša, sta s skupi-
no vrstnikov prišla sama domov, nazaj
pa ju je morala spremiti mama, saj
sama preprosto nista hotela v Ljublja-
no. Vedno sta si želela le, da bi lahko
končno ostala doma in ko sta bila stara
petnajst let, se jima je želja uresničila.
Dobila sta službo v bližnji semiški Iskri,
Ivo pri meritvah, Toni v pripravi dela,
delal pa je vse, kar je bilo potrebno.
Mnogokrat so ju pohvalili kot dobra in
natančna delavca.

Anica in Ivan sta medtem na Os-
koršnici kupila staro zidanico in na par-
celi začela graditi hišo, saj so bili prej
podnajemniki v sosednji vasi. "Vedno
sva si govorila, da najin otrok čez leta
že ne bodo drugi ljudje metali čez prag.
Marsikdaj sem delala po cele dneve in
še ponoči, da sem zaslužila nekoliko
več denarja," se spominja Malenškova.
In ko so že mislili, da bodo končno lah-
ko zaživeli nekoliko bolj umirjeno, se je
zgodilo.

Ponedeljek lanskega 3. julija je bil
povsem običajen dan. Anica in Ivan sta
stala pred domačo hišo in se pomen-
kovala, ko je nenadoma močno počilo.
Sosedje, ki so slišali eksplozijo, so bili

prepričani, da jim je razneslo peč za
centralno kurjavo. Ivanove prve besede
pa so bile, ne da bi se jih prav dobro
zavedal: "Naš Toni je gotovo zopet kaj
ušpičil".

Usodna eksplozija

Toni in Ivo sta se že od majhnega
razlikovala, čeprav sta dvojčka. Med-
tem ko je bil Ivo bolj miren, je bil Toni
živahen in vedno rad kaj raziskoval.
Tako si je tudi lanskega 3. julija zamis-
lil, da bi nekoliko izboljšal rakete, ki jih
sicer ljudje pošiljajo v zrak ob različnih
praznovanjih. Zdela se mu je, da letijo
preziko. Nerodno pa je bilo, da si je za
pospešek raketam omissil nekakšno
razstrelivo - po maminih besedah niso
natančno dognali, za kakšen eksploziv
je šlo - ter da je s poskusom pričel v svoji
spalnici v spodnjih prostorih Malenš-
kove hiše. Toni je dal namreč eksploziv
v kovinsko cev in ko je hotel vse skupaj
stisniti s kleščami, ki jih je držal v levi
roki, je tišino v lenobnem poletnem
dnevu prekinil močan pok. Na srečo so
sosedje hitro pritekli na pomoč, čeprav
so zaradi gostega dima komaj prišli do
ponesrečenega Tonija.

"Ko je počilo, je bil sunek tako
močan, da je klešče skupaj z dlanjo in
štirim prsti odneslo v strop in jih zabi-
lo v omet. Cev, v kateri je bil eksploziv,
pa je odletela v steno, se od nje odbila
in z vso močjo zadela Tonija v trebuh,
tako da mu je raztrgalo trebušne mišice
in poškodovalo črevesje. Vse stene v
sobi pa so bile črne kot v rudniku," pri-
povedujeta Malenškova, ki sta danes
prepričana, da so na kirurgiji v novo-
meški bolnišnici in na Kliničnem cen-
tru v Ljubljani naredili čudeže, da so
Tonija ohranili pri življenju. Odrezali so
mu namreč meter debelega črevesa,
ostalo črevesje pa prekrili s kožo, ki so
jo odstranili z noge ter namestili okrog
trebuhja še širok pas. "Med zdravljen-
jem je dobil pljučnico in prišlo je celo
do zastrupitve, a je ostal živ. Res je, da
je imel močan organizem, a brez požrt-
vovalnosti zdravnikov in drugega zdrav-
stvenega osebja se gotovo ne bi vrnil
domov že pet tednov po nesreči," pravi
Toni Malenškova, ki (sam bog kolikič) že
ponovita, kako sta hvaležna sosedom
ter zdravnikom iz črnomaljskega zdrav-
stvenega doma, iz novomeške bolniš-
nice in Kliničnega centra.

Ko je Toni nekoliko okrevale, se je
zanj začelo drugačno življenje. S tem,
da mu je na levi roki ostal le še palec in
da mu bodo odslej v pomoč štirje umet-
ni prsti, se je še nekako sprijaznil. Veli-
ko težje je bilo spoznanje, da zaradi

poškodb v trebušni votlini ne bo mogel
več tako delati kot prej. Upal je, da bo
morda le še lahko delal v Iskri, kjer se
je med sodelavci dobro počutil. Toda ko
so ga konec preteklega meseca tudi
uradno invalidsko upokojili, je spoznal,
da je z njegovo službo konec.

"Toni je sedaj neboljen kot otrok.
Do svoje smrti bom skrbela zanj," pravi
mama, oče pa v dokaz, kako močna sta
bila pred nesrečo z Ivom, prinese foto-
grafije, ki prikazujejo, kako so v troje
ogrinjali krompir: dvojčka sta vlekla
plug, za katerega je držal oče. "Tega ne
bo nikoli več," pravi oče.

Kopalna kad namesto bazena

Medtem ko med našim pogovorom
Ivo z motorno žago pred hišo žaga drva
za zimo, Toni pomaga tako, da z eno
roko pospravlja manjša polena. Vmes
pride, vesel obiska, pokazat, kako je
počilo, kako mu je odneslo del roke in
kako so mu odstranili kožo z noge.
Dopovedati želi tudi, kako zelo si želi
v zdravilišče. Mama pojasni, da je bil
lani v Rogaški Slatini, kjer se je zelo
dobro počutil in načrtoval je, da bo šel
tudi letos. A zdravniška komisija je
sporočila, da letos do zdravilišča ni
upravičen, ampak bo šel tja lahko
ponovno šele prihodnje leto. "Živi v
upanju, da bo prihodnje leto lahko pla-
val v bazenu, sedaj pa ga jaz zmasiram
kar v domači kopalni kadi," pojasni
Anica.

Malenškovi so navajeni živeti skro-
mno. "Poleg triinšestdesetih tisočakov
Ivove plače, nekoliko višje moje pokoj-
nine in invalidske pokojnine moža, ki
je kot srčni bolnik pokoj dočakal na
Cestnem podjetju, bo sedaj pokojnino
prejemal še Toni. "Vem, da bomo mor-
ali še naprej obdelovati najeto zemljo,
da bomo preživeli," pravi Anica. Ani-
co in Ivana osrečujejo tudi dogodki,
za katere veta, da sta osrečila njuna
dvojčka. Eden takšnih je bil nedavni
obisk predsednika medobčinskega
društva gluhih in naglušnih Novo me-
sto Janeza Blatnika in tajnice Vesele
Banič, župana semiške občine Janka
Bukovca ter predsednika sindikata
Iskre Jureta Kobeta, ki so Toniju
prinesli skupno darilo, barvni televizor.
Zivahni Toni s kretnjami pokaže, kako
vesel je darila in kako je srečen, da so
se spomnili nanj, saj mu televizor krajša
dolge noči brez spanja. Ob tem me ne-
hote prešine misel, kako srečen je lah-
ko človek kljub temu, da je v življenju
toliko izgubil in prestopil strašne boleči-
ne, ki jih je prenašal nemo, le z nebol-
jeno kretnjo roke in z izrazom trpljen-
ja na obrazu. Zanj je sreča, da je ostal
živ, da mu kdo nameni drobno pozor-
nost in da bo lahko zopet plaval v ba-
zenu.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

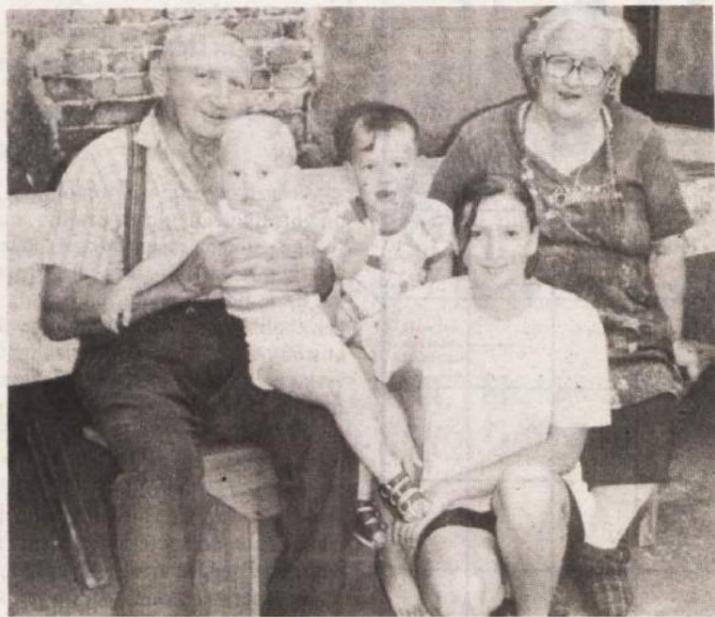

FOTO: T. JAKŠE

Ana in Miko Prokšelj z vnukinjo Petro ter pravnukoma Matejem in Janezom

Rod, reka in stoletja

Pod teraso šumi Kolpa. Njene sre-
brne grive se svetlikajo nad jezom in
izginjajo v mrak tam na hrvaški stra-
ni. Njen šum je Prokšljevu rodu
tukaj v Učakovcih že v krvi. Od srede
sedemnajstega stoletja so Prokšlji
zapisani v viniških cerkvenih knjigah,
kdaj pa se je prvi Prokšelj naselil v tej
dolini ob Kolpi in kdaj je reko nago-
voril, da mu je pomagala, ve samo reka
sama. Ta je bila Prokšljevu rodu ves
čas zvesta pomočnica in sodelavka.
Mlela mu je žito in dajala kruh, gnala
žago in mu lajšala življenje. Taka je pač
ta sosedja, včasih umirjena in spokoj-
na, drugič spet vsa razbesnela. Zvesta
prijateljica tistemu, ki k njej spoštljivo
pristopi, nikoli pa ne ukročena sužnja.

Prokšlji so se je dobro navadili in
trdno prirasli k njenemu bregu. Le
redko jih je usoda zanesla stran, pa so
se k njej zopet povrnili. Tako je bilo z
Mihaelom Prokšljem, očetom zdaj
sedemdesetletnega Mikata. Cesar ga je
odtrgal od nje in ga poslal na fronto za
Karpate. Tam je padel v
rusko ujetništvo, pa so ga, verjetno ker
je bil mlinar, dali k pekomi in tako je
preživel najtežje čase. Ko se je po
končani prvi svetovni vojni zopet vr-
nil domov, mu je žena Franciška po-
vila sina Mikata. Takrat je na novo
postavil tudi domačijo, ki jo je tik pred
njegovim odhodom na fronto uničil
požar. Na tej domačiji je med obema
vojnama zrasel Mikov rod Prokšljev.
Reka mu je dajala rast in podpirala
njegovo marljivost.

Miko si je štiridesetega leta pripel-
jal domov Ano, tudi doma iz Učakov-
cev. Komaj je ta povila prva otroka, že
je moral Miko k vojakom. Na meje
takratne Jugoslavije so se zgrnile
mračne vojske in preko Hrvaške va-
njo zabile klin, da se je država sesula
kot hišica iz kart. Miko in njegovi naj
bi takrat branili severno mejo, a ker je
bil sovražnik tudi za hrbtom, preo-
stanku vojske ni kazalo nič drugega,
kot da se razpusti. Vojaki so se razšli
na domove, kakor so vedeli in znali.
Belokranjci so jo krenili preko Šent-
jerneje čez Gorjance, od tam pa naprej
do Malin, kjer so prav na veliko soboto
prišli do Malenškovi. Tam so jih lepo
pogostili, saj je bil njihov Martin tudi
z njimi. Potem so nadaljevali do
Črnomlja in proti večeru je Miko
prišel do Vinice, kjer ga je že čakal
zaskrbljeni oče. Sem je prišel poizvedo-
vat za sinom.

Marsikatero zanimivo podrobnost
s te poti ve Miko še danes povedati, a
ni prostora, da bi o vsem pisali. Sicer
pa je bila pot le uvod v svetovno trage-
dijo, ki se je za Prokšlje iz Učakovcev
končala brez hujših posledic. Ves čas
pa so bile strune napete do kraja, a
počilo k sreči ni. Mlin je delal naprej
in kmetje so še vozili vanj žito, če pa
so kaj dobili nazaj, je bilo povsem
odvisno od okoliščin. V Vinici je bila

italijanska postojanka, onkraj Kolpe
so patrolirali ustaši, vsepovsod pa so
bili partizani, ki so zlasti ponoči po-
gosto pregledovali mlin in se iz njega
oskrbovali.

Po italijanski kapitulaciji so vzeli k
partizanom tudi Mikata in ga dali za
intendanta ekonomskemu oddelku
glavnega štaba. So že vedeli, zakaj naj
bi ravno mlinarjev bil intendat: ta bo
že znal poiskati moko za močnik, pa
tudi če jo bo moral prinesiti iz doma-
čega mlina. In tako je tudi bilo. Miko
je prenekaterikrat rešil partizane
najhujše lakote tako, da je pripeljal
moko iz domačega mlina. Mlin je še
mlel, žaga pa je med vojno obstala,
kajti kdo bi se upal v gozd po hlovino.
Še tistega, ki je nabiral drva za
kurjavo v gozdu blizu mlina, so Itali-
jani ustrelili, misleč da je partizan.

Tudi zadnje deske z žage so pobrali
Italijani, ko so potrebovali krste za
mrtvece, ki so jih pripeljali iz spoda-
da s partizani pri Bosiljevem. Prav
zaradi tistih desk pa je imel stari
Prokšelj po vojni težave. Pobrali so ga
skupaj z drugimi obkoljskimi mlinar-
ji in ga strpali v novomeške zapore.
Bili so pesek v kolesju stroja, ki naj bi
po sovjetskem vzoru preoblikoval gos-
podarstvo. Da bi ljudi ustražovali, so
vsakemu kaj naprtili. Prokšlju ni nič
pomagalo, da sta bila dva sina pri par-
tizanih in da je tretji za njih doma mlel.
Da je prodal tiste deske za italijanske
krste, so ga obdolžili, kot da ne bi iz
lastnih izkušenj vedeli, da vojska pride
in vzame, kadar kaj rabi, plača pa s
kroglo, če je lastnik preveč tečen. No,
obkoljske mlinarje so zaradi za lase
privlečenih obtožb kmalu izpustili in
tudi stari Prokšelj je prišel domov.
Mnogi mlini so pozneje obstali. Pa ne
zato, ker bi oblast tako hotela, ampak
ker jih je povozil čas. Prokšljeva mlin
in žaga še delata, a njunih strojev ne
poganja več voda, ampak elektrika.

Poletje je in Kolpa vsa topla in bi-
stra kot že toliko poletij poprej šumi
ob mlinu. Miko, zdaj je on stari Prokš-
elj, pa sredi poletja na terasi ob njej
zatrjuje, kako komaj čaka na prvi sneg.
Tedaj se bo s puško na rami podal na
sveži sneg na livadi ob reki raziskovat
sled. Pretekla leta jih je bilo vse manj,
sedaj pa mu nekaj govori, da se divjad
vrača. To ga veseli, kajti Prokšlji niso
bili le mlinarji in žagarji, ampak tudi
strastni lovci. Žena Ana poslušaja nje-
govo pripovedovanje in si misli svoje.
Vajena je, da ji je mož s puško na rami
uhajal v rano nedeljsko jutro in da se
je vračal pozno popoldne, a sprijazni-
la se s tem ni nikoli. Miko pa sedaj, pri
sedemdesetletih, ni samo naj-
starejši Prokšelj, ampak tudi lovec z
najdaljšim lovskim stažem v viniški
lovski družini. Po njegovih stopinjah
gre tudi sin France, ki sedaj gospodari
na Prokšljevini.

TONE JAKŠE

Malenškovi: oče Ivan, sinova Ivo in Toni ter mama Anica

Pisanje je zame kot dihanje

"Besede: v njih je sedanost prepletena s preteklostjo in prihodnostjo, kdo bi razrešil to čarovnijo? Danes iščemo korenine svojih prednikov, zadnja svetovna vojna jih je z grozo prerezala in pol stoletja nismo tako želeli izkoptati svojih izvirov kot sedaj, zadnje desetletje stoletja in tisočletja..."

Pred dvema letoma sem v Dolenjskem listu objavil oceno knjige Duhan iz Višnje Gore, ki jo je v zbirki Glasovi izdala Kmečka knjiga. Folklorne pripovedi, od klasičnih bajk, povedk do šaljivk, anekdot ter zbadljivk iz zanimivih krajev, kjer prebivajo Višnjanije in njihovi sosedje, je zbrala gospa Mihaela Jarc-Zajc v prikupno malo zakladnico starosvetnih šeg in navad. Zbrane in napisane so bile, kot je v predstavitvi lepe knjige povedala mag. Marija Stanonik iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti, tudi s kančkom ožornosti, ki sledi njegovemu razkroju.

Gornje uvodne besede Mihaele Jarc-Zajc v Duhanu iz Višnje Gore so bile darilo višnjanskim sokrajanom, ki ga je z dolgoletnim potrpežljivim delom in s pravim ljubiteljskim pripravi la skromna višnjegorska pisateljica in pesnica. Po zaslugi njene in moje sestre, ki obe živita v Portorožu, sem pred kratkim dobil novo delo spoštovane avtorice. V ustvarjalni jeseni življenja je v rokopisno obliko zbrala 40 globoko občutenih pesmi o svojem življenju, o ljubih krajih in o ljudeh, s katerimi že desetletja deli vse lepo in hudo. Zbirki je dala naslov SONCE ODHAJA in jo razdelila v štiri poglavja: Sonce odhaja, Pustite nam prag, Samo ena ptica in Toliko drvečih življenj.

Car starozitnosti je že pred desetletji prevzel gospo Mihaelo, da je v Duhanu zapisala: "Kdor pride v Višnjo Goro, ne gre nikoli več ven - začarale so me besede tega kraja, že pol stoletja me zadržujejo tu..." Potihnil je utrip stoletij, pravi pisateljica, ko govori o mestnih pravicah Višnje Gore iz davnega leta 1478. Po sredini doline je potekala deželna cesta Ljubljana-Karlovec vse do leta 1957, ko je avtomobilska cesta odprla te kraje mogočnemu prometu in z njim prinesla ljudem veliko novega nemira.

Prav o tem, kako naglo je v drugi polovici našega stoletja "izginjalo staro in kako burno in razvejeno se je razrašalo novo", govore verzi gospe Mihaele. Pesnica najraje poje o naravi in dolenjski zemlji. V pesmi Pomlad pravi takole:

Stopala sem snoči, / stopala sem davi / in še sredi dneva / ob zbujeni travi / aj, s potjo ne veva, / kam bi še krenili / v tej pomladi mili: / v hosto godrnjavo, / k ptičicam šrčlečim, / ob izvir šumeči, / v sinj-kasto daljavo? // Potka ti, hitiva, / še pomlad slaviva, / leto te bo vzelo, / med beton te zmlelo, / tujec tu bo vozil, / kri dolenjsko gazil.

Gospa Mihaela čuti z domačini, s pre-

prostimi ljudmi, z njimi je doživljala vse spremembe in valove novega časa v dolini. Skupaj z njimi je delala, skrbela, se žalostila in veselila, kot je povedala v Duhanu. Iz bolečine in sočustvovanja s krajinami so privrele na dan besede v pesmi Ne prodajte nas:

Ne prodajte nas / za asfalt, / za beton, / za nove objekte, / ne spremenite nas / v insekte, / ki se bodo lovili / med norimi cestami, / ki ne bodo več tipali / zemlje, miru in zraka, / pustite nam korak / na očetnih njivah, / stopite v bran / prihodnjih otrok, / kmalu bo jeknil jok, / stopite v bran!

V pesmi Nafta, bencin obtožuje brezobzirni novi čas:

Nafta, bencin / sredi dolin / trup korenin / v zemlji se pase. // Kaj naj še zraste? / Smrtno nam klasje? / Strašno zelenje / zemlje nam rase.

Iz ljubezni do soljudi in spoštovanja narave, ki nam daje življenje, vrejo misli in verzi gospe Mihaele.

Od kod sla po izpovedovanju?

"Pesmi pišem že od otroških let dalje, največ ob kakšnem prelomnem, pretresljivem času v svojem življenju, ob lepoti ali tudi grenkobi dekliške samote, ob prvi ljubezni, ob prešernosti mladih potepanj, ob pretresu druge svetovne vojne, pa ob novem življenju na kmetih, ob gradnji velike ceste skozi zeleno dolino..." mi zaupa spoštovana Višnjanka, ki ji letošnjih 80 let ni še nobena ovira, da ne bi bila iskrena in živahna ustvarjalca lepe besede.

Rodila se je sredi vire prve svetovne vojne, 12. avgusta 1916, kot četrti otrok dolenjskima Ljubljancema, materi Mariji, roj. Omahen iz Višnje Gore, in očetu Novomeščanu prof. Evgenju Jarcu. Oče, ki je bil znan politik, ljubljanski podžupan in državni poslanec v dunajskem parlamentu, in ljubeča mati sta Mihaeli že v njenih rosnih letih vcepila ljubezen do kulture in vsega, kar je lepega povezano z Dolenjsko. Tako je o ugledni jubilatki zapisal Pavel Groznik v pravkar izišlem 19. Zborniku občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Zaradi zdravstvenih motenj vida in očetove smrti se je morala Mihaela posloviti od študija umetnostne zgodovine in od leta 1945 živi in dela na dedovem posestvu, ki je med vojno umrl.

"Pisanje mi je že od malih nog kot dihanje in kot izraz, s katerim se potrjujem v svetu. Rada bi izrazila večni klic človekove notranjosti, upanje, željo po lepoti, miru, enotnosti, vems pa boje, otožnost in žalost,

kadar se temu ne morem približati..."

Gospa Mihaela je navzlic svoji iskreni skromnosti lahko ponosna na doslej opravljeno delo. Poleg Duhana iz Višnje Gore, ki je izšel leta 1993, je lani v samozaložbi izdala v sto izvodih zbirko Sonce odhaja, letos pa v prav tolikih izvodih še Višnjanski zimzelen, v katerem je zbrala predvsem domoznanske prispevke, ki jih je od leta 1965 dalje tiskala v zbornikih, pratikah, koledarjih in časnikih. Za založbo Mladika v Trstu je izbrala pesmi, ki je doslej ni še nikjer objavila. Tam je zanje lani 8. februarja dobila drugo nagrado med 106 avtorji.

"Najraje kakšni dolenjski založbi..."

"Zbirko Sonce zahaja nisem ponudila še nobeni založbi, najraje pa bi jo izdala pri kakšni dolenjski hiši, ker je bil moj oče Novomeščan. Hotela sem se že oglasiti tudi prof. Karlu Bačercu, ki je bil leto dni moj sošolec, omenil me je tudi v svojem Dolenjskem biografskem leksikonu..." še pove prijazna gospa Mihaela, katere vrata so gostoljubno odprta vsem, ki jih zanimajo razni podatki in razstave ljudskega izročila, prireditve in proslave.

Gospa Mihaela je prijateljvala z mnogimi slovenskimi umetniki in razumni-ki: z Lili Novy, Otonom Župančičem, Vido Taufer, Ivanom Mrakom, pa s Severinom Šalijem, slikarjem Ferdom Veselom in z drugimi. Še vedno goji stike z raznimi kulturniki doma in po svetu, "še prav posebej pa zna prisluhniti kmečkimi ženicam in očancem iz svoje bližnje okolice," trdi Pavel Groznik.

V pesmih gospe Mihaele je tudi veliko nežnosti in sanj. V Zatonu pravi:

Ura je, / ko sva s soncem sama, / - sonce odhaja - / kar se še kje poigrava / ali žaluje, / kmalu zasnuje. // Nočna sapica bo prišla / s hladnimi mavjavimi krili, / čutil boš, da so prešla / dnevna beganja in nemiri.

Romantičnosti gospe Mihaela v mnogih verzih ne more ubežati, a največkrat tudi ne vsebini in zunanji podobi sodobnega pesnjenja. Nenadoma se nam odkrije toplo čuteča ustvarjalca z bogatim besednim zakladom, ki ne skriva svoje notranjosti in odprtosti, a tudi ne tihe ljubezenske izpovedi. Taka je v pesmi Po vrtu stopa noč:

Po vrtu stopa noč, / s prethimi koraki / gre po stezici vsaki, / ob vsaki vejici se ziblje, / čez travo jesensko se giblje brez rož, / brez cvetja jo čakam še jaz.

Kar nosi v sebi, pove gospa Mihaela v verzih. Nam in svetu okoli sebe. Kadar je utrujena od dela na vrtu, si spočije ob pisanju.

TONE GOŠNIK

Naravoslovna gozdna pot Rožek

Številnim in kar dobro znanim naravoslovnim potem v Sloveniji se je pred kratkim pridružila še ena: gozdna pot Rožek nad Podturnom pri Dolenjskih Toplicah. Novomeška Območna enota Zavoda za gozdove Slovenije v Novem mestu jo predstavlja v zanimivi in prikupni brošuri z barvnim ovitkom razvalin nekoč znanega gradu Rožek, ki ga je opisal tudi J. V. Valvasor. Pred silno osvajaško močjo gozda je klonil tudi Rožek; po njegovem štirikotnem stolpu je dobila ime vase Podturn.

Na pobudo in po besedilu Slavka Klančičarja, Petra Dularja in Ivana Pluta smo dobili priročen vodnik, ki bo pomagal učiteljem, profesorjem, predstavnikom društev in raznih organizacij voditi mladino in odrasle pod obronke Kočevskega roga. Knjižica je namenjena obiskovalcem - gostom gozda in jih seznanja z njegovim neizmernim bogastvom in socialno vlogo. Na nevsiljiv način seznanja bralca in izletnika z lesom in drugimi dobrinami, z naravno prvobitnostjo in s posebnostmi kot s številnimi zgodovinskimi spomeniki ter znamenji. Zlasti poudarja imenitno vlogo gozda, ki zadržuje vode, vpliva na vremenska dogajanja, blaži hrup in je čedalje bolj tudi prostor za človekov oddih.

Pisci knjižice govore o življenju in rasti dreves ter o njihovih vrstah, z razgledne točke pod kamnolomom nam predstavijo dolino, nato pa se ustavijo ob razvalinah gradu Rožek. Za njegovimi ostanki nas seznanijo s kraško udorno jamo Koliševko, imenovano Globočica, pa s šopi smrek, ki so se tu ohranile kot neposredni ostanek zadnje ledene dobe. Mimogrede nam predstavijo plasti gozdnih tal in značilni mešani gozd jelke ter bukve, značilni drevesni vrsti rožkih gozdov. Spregovorijo nam še o obnovi gozda in delu gozdarjev, pa o gozdu in divjadi, o kraškem pojavu Puhalnik, kjer pri izhodu puha zrak iz sto metrov nižje ležeče kraške votline Jazbine. V slednji si lahko ogledamo vrata pri vhodu z letnico 1887, kjer je bila nekoč hladilnica Soteške pivovarne.

V Obrhu se seznanimo z izvirov Obrščice, kjer domuje tudi človeška ribica. Na koncu poti nas vabi na ogled še arboretum, nasad predvsem tujih drevesnih vrst ali eksot, ki pa jim prija tudi okolica Podturna.

Gladko tekoči in vsakomur razumljivi jezik je odlika knjižice. Urednik zbirke je Ivan Plut, recenzent dela Tone Lesnik, lektoriral pa ga je dr. Janez Dular. Fotografije Marka Banovca, Andreja Hudoklina in Roberta Vidervola ter risba Ivana Pluta bogatijo 32 strani knjižice. Preseneča dobra grafična priprava črnomalskega podjetja Tinko, kot tudi tisk Grafike Bucik iz Semiča. Izdajo knjižice so omogočili Ministrstvo za okolje in prostor, Gozdno gospodarstvo Novo mesto in Krka Zdravilišča.

Priročnik, kakršnih si Dolenjska lahko samo še želi!

TONE GOŠNIK

Krompir na srcu

Tako je naslovil svojo najnovejšo pesniško knjigo tržaški pesnik (in predsednik slovenskega Pena) Marko Kravos, eden tistih besednih ustvarjalcev v zamejstvu, ki pomenljivo oblikujejo izraz in govorico sodobne slovenske poezije z dokaj širokim in prepoznavno sredozemskim pogledom na življenje oziroma na dom in svet.

V zbirki, ki je izšla nedavno pri mariborskih Obzorjih, je enako naslovljena pesem, v katere zadnjem verzju je zjedreno bistvo knjige: "Ah, domovina, rad bi ti rekel krompir". Kdor prehitro ali prepovršno sklepa, bi ta verz lahko bral kot pesnikovo porogljivost, norčevanje iz pretiranega rodoljubja. Pa vendarle ne gre za nič takega, ne za smešneje domovine ne za kakšno ironiziranje; pesnik domovino celo visoko povzdigne tudi tedaj, ko se najbolj zdi, da poje hvalnico le brezobličnemu in brezdušnemu krompirjevemu gomolju pod zemljo. Zakaj tako, ni težko dojeti, saj pesniku namreč oba, krompir in domovina, omogočata življenjsko eksistenco: krompir (s svojo hrustljivo hranljivostjo) telesno in bivajnsko, domovina pa predvsem duhovno. Zato sta mu tudi tako blizu in ljuba, tako rekoč na srcu.

Življenje, kakršno pač je, teče dalje in je za pesnika še vedno dovolj zanimivo, čeprav se zdi, da je prenekatere njegova stran že od nekdaj tako znana, tu in tam katera skoroda do banalnosti razkrita in razgaljena. Človekov (pesnikov) vedoželjni duh vztrajno vrta in radovedi dalje in glob-

je ter se nenehno znajdeva na križpotjih brez jasnih oznak in smeri za poti, tako da nikoli ne ve, ali drži katera od poti iz gordijskega klobčiča k razrešitvi ali pa v nov in še bolj zagoneten labirint. Življenje je večna uganka in kot taka nenehno izziv raziskovalcem, takšno življenje pa se nenehno vpisuje in upesnjuje tudi v Kravosove stih, v vse njegove pesniške kitice. In takšno, kakršno se mu zdi, ne opešnega ne bolj začinjena, pesnik slika s samosvojem jezikom, s samosvojo metaforo. Skratka, gre za lahko izgovorljive, razumljive in zapomnljive pesmi, takšne pesmi pa bralec lahko v sebi ponavlja kot lastno izkušnjo. Še posebej v trenutkih, ko naj bi kaj slavil, pa že pride kaj, ko se mu vse skupaj sprevrže v ne prav optimistično občutje, ko ni niti takihle besed in besednih zvez težko izreči: "Drek, pa tako zmagoslavje."

Pesmim sledi Zlati rog, dostavek v prozi. Je pisanje o ljubezni. Pesnik sam ga ima le za drugačno vezenje, za nekaj - pravilničnega.

IVAN ZORAN

Sledi preklanih sivin

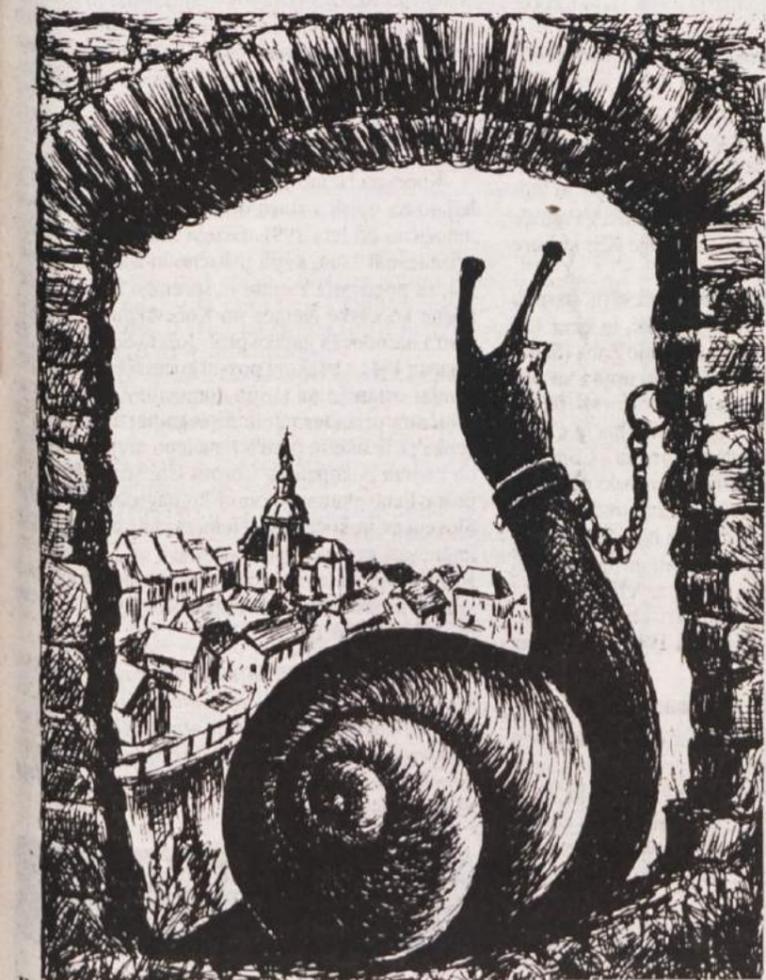
Dolenjska založba je v teh dneh poskrbela za novo branje, ki sicer ni preveč politno lahkotno, prav gotovo pa je zanimivo, vznemirljivo in "globoko". Gre za novo knjigo Ignaca Kamenika SLEDI PREKLANIH SIVIN, ki je izšla v literarni zbirki Utva kot 21. knjiga.

Prav gotovo drži, kar je v spremni besedi na koncu knjige napisala Marjana Kobe, da je omenjeni roman mogoče bolje razumeti, če smo prej že prebrali Kamenikov roman Jutro novega dne, ki ga je ravno tako izdala Dolenjska založba leta 1993. V obeh romanih namreč nastopajo iste osebe, pripoved pa je tretjeosebna, čeprav da vseh skozi slutiti, da gre v ozadju za avtobiografijo. Rdeča nit obeh romanov so razmišljanja glavnega literarnega junaka, profesorja, pisatelja in t.i. pomembnega kulturnega delavca Gregorja o svetu, življenju in njegovem smislu, smrti, itd., do katerih ga vodi predvsem njegova izkušnja, kako uresničiti samega sebe in obenem uspešno delovati v družbi, ne da bi zato zašel v konflikte z okoljem in predvsem s seboj. Zgodba pokaže, da je to težko ali pa kar nemogoče doseči.

Pripoved Sledi preklanih sivin, ki se dogaja v začetku petdesetih let na Slovenskem, se začne z Gregorjevimi potovanjem na prvo službeno mesto v Dobro Peč v Mežiško dolino, kjer bo zaposlen kot profesor pripravnik slovenskega jezika. Seveda Gregor z vsem mladostnim zanesenjaštvom in zagnanostjo - "zdaj ga je imelo, da bi preobrnil svet" - želi "preklati sivino nad dolino", toda v skladu s seboj in svojimi občutki sveta. Gregorjev končni življenjski moto je, da so vsi, v katerem koli času žive življenje na svojem svetu, odgovorni zanj in za podobo prav takšnega življenja. Tako je sam aktiven in uspešen pri delu v razredu, prizadeva si na gledališkem in kulturnoprosvetnem področju, pripravi dva festivala Karantanije itd. Toda zelo opazno izginja prvotna zanesenost, ki je Gregorja spremljala na začetku - noče zaplankanosti in koroškega hajdomovinstva, ampak "odprta vrata za takšne in drugačne sape", zato prihaja v konflikte. Gregor odide v rojstni kraj, začne učiti na tamkajšnji osnovni šoli, kasneje postane dramaturg v Drami, najde "ljubezen svojega življenja", toda razkorak med njegovim občutenjem sveta in zahtevami družbe se vseeno večja. Pomemben preobrat povzroči tudi sestrina smrt in "svet, ki ga je doslej živel, se mu kratko in malo podre in šele zdaj začuti, kako ti v takih primerih družbenost ni pravi nič v pomoč. Nasprotno." Gregor se takrat obrne sam vase in skupaj s spraševanjem o smislu svojega dotedanjega življenja se v spominih dotika svojega otroštva in se na ta način vrača h koreninam. Tam tudi najde svoj prvi dom, ki ga je vsehkozi iskal kot gostač. Gostaštvo kot način življenja pa je tema še neobjavljenga Kamenikovega romana Popotovanje gostača Gregorja, ki predstavlja prvi del trilogije, ki jo sestavljata že omenjena Jutro novega dne in Sledi preklanih sivin.

Sledi preklanih sivin, ki so polne odkritih in zanimivih razmišljanj o bistvenih vprašanjih človeka, vodijo do spoznanja, da bi se moral vsakdo spraševati, ali je našel pot k svojemu intimnemu jazu, k sebi. Pa ne samo spraševati, ampak dati tudi dogovor.

LIDIJA MURN

Ilustracija: Janez Kastelic v knjigi Duhan iz Višnje Gore - 1993 (7. knjiga zbirke Glasovi v založbi ČZP Kmečki glas)

BRONASTA ZAPESTNICA - Masivna bronasta zapestnica, okrašena z drobnimi pikami, ki potekajo v linijah po vsej dolžini zapestnice, s prečnimi vrezji ob odeljenih koncih, ki nista sklenjena, je bila najdena na Brezju pri Trebelnem ob gradnji kozolca. Med vasjo Brezje je ležalo večje železnodobno naselje, po pobočjih pod njim pa se je raztezalo gomilno grobišče. V vasi Brezje je ležalo šest velikih zemljenih gomil, kamor so železnodobni prebivalci med 8. in 4. stoletjem pr.n.š. pokopavali svoje pokojnike. Bronasta zapestnica sodi v klasični inventar ženskih grobov tega časa, dopolnjujejo pa ga še steklen in jantarni nakit, bronaste sponke in lončeno posodje. (Pripravil: arheolog Borut Križ)

Is Trdinovih zapiskov

Ljud voli domače arcnije - Zdravnike menjajo ljudje naj bolj iz svoje nezaupljivosti - že zato, ker so škrici - to je glavni vzrok, da zdravnik ne more spoznati bolezni, ker nima časa in da tedaj tudi zdravila ne hasnijo dosti. - Ljud voli domače arcnije in svoje zdravničke, konjederko, etc.

Krčmarji gulijo goste - V cerkvi mečejo pridno zrna očenaša, zunaj pa so naj večji sleparji in goljufi, predstavljajo mejnike v hosti in sekajo tuje drevje, vagujejo tako, da njih 10 funtov mesa nima 9, ne ostano nikoli mož beseda, krčmarji gulijo posebno goste, če pride večja tovaršija in ima skupen račun. Rozman & comp. imeli pri Skup 2 bokala vina, 2 slatine, kokoš in salato in morali plačati osem for. Ta mož se je včasi, ko so ga potresli za natančno rajtingo "uštel in zmotil" že za celih 6 f. Računil naj pred 13, potem 7 f.

Na podlagi 8. člena statuta Občine Sevnica, odloka o priznanjih Občine Sevnica in pravilnika o podeljevanju priznanj Občine Sevnica izdaja Odbor za priznanja pri Občinskem svetu občine Sevnica

RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA DOBITNIKE PRIZNANJ OBČINE SEVNICA ZA LETO 1996

1. Priznanja Občine Sevnica so najvišja priznanja občine za dosežke, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in polnejšemu življenju občanov in imajo pomen za razvoj ter ugled občine Sevnica na gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, znanstvenem, telesnokulturnem in drugih področjih.

2. Priznanja so lahko podeljena občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom, združenjem in drugim organizacijam.

3. Priznanja Občine Sevnica, razvrščena po velikosti, so naslednja:
- častni občan Občine Sevnica,
- grb Občine Sevnica,
- priznanje Dušana Kvedra Tomaža,
- medalja Dušana Kvedra Tomaža,
- domicil v občini Sevnica.

4. Vsako leto je lahko podeljen en grb Občine Sevnica in tri priznanja Dušana Kvedra Tomaža.

5. Predlog za podelitev priznanja lahko dajo občani, podjetja, zavodi, društva, združenja in druge organizacije. O podelitvi priznanja s sklepom odloči občinski svet na predlog odbora za priznanja. Priznanja podeljuje župan občine Sevnica praviloma ob občinskem prazniku.

6. Pisni predlogi za kandidate dobitnikov priznanj morajo vsebovati natančne osnovne podatke o predlaganem kandidatu.

7. V predlogu mora biti razvidno, za katero vrsto priznanja je kandidat predlagan. Predlagatelj mora predlog podrobno obrazložiti oziroma utemeljiti in navesti podatke tudi o tem, ali je kandidat že prejel katero izmed priznanj in kdaj.

8. Predloge pošljite najkasneje do 16. septembra 1996 na naslov:

OBČINA SEVNICA
Odbor za priznanja
Glavni trg 19 a
8290 SEVNICA

Okrožno sodišče v Novem mestu v skladu z določilom čl. 154/2 in 3 Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur. list RS št. 67/93) v stečajnem postopku nad dolžnikom KOVINAR Črnomelj, d.o.o. - v stečaju, objavlja

DRAŽBENI OKLIC

Dne 3.9.1996 ob 15. uri bo v prostorih Kovinar v Črnomlju na Belokranjski cesti 34

javna dražba premoženja stečajnega dolžnika, ki obsega:

- poslovno industrijski kompleks KOVINAR v Črnomlju, Belokranjska 34, v izmeri 3.344,05 m² tlorisne površine s pripadajočim dvoriščem in zemljiščem, vpisan pri vl. št. 1678 k.o. Črnomelj v zemljiški knjigi Okrajnega sodišča v Črnomlju s pripadajočo vgrajeno opremo in opremo, ki spada k objektom ter zalogo orodij po popisu, ki je sestavni del tega oklica.

Izključna cena v kompletu znaša 860.000,00 DEM, plačljivo po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS in fizične osebe - državljani R Slovenije. Pooblaščenec morajo na javni dražbi predložiti pooblastilo.

Eno uro pred začetkom javne dražbe mora vsak ponudnik vplačati varščino, ki znaša 10 odst. izključne cene. Vaščina se plača na blagajni stečajnega dolžnika ali na žiro račun št. 52110-690-68330. Vplačilo izkažejo s potrdilom oz. kopijo nakazila. Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim pa bodo vrnjena v gotovini deponirana sredstva takoj po javni dražbi oz. v roku 3 dni brezobrestno.

Uspešni ponudnik mora skleniti pogodbo o nakupu v roku 10 dni po končani javni dražbi in v celoti plačati preostalo kupnino v roku 45 dni po podpisu pogodbe, sicer se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala.

Uspešni ponudnik mora v roku 10 dni po končani javni dražbi zagotoviti zavarovanje plačila kupnine z ustreznim instrumentom.

Kupec mora za dokončanje stečaja nuditi brezplačno uporabo opremljenega pisarniškega prostora št. 15 z vso opremo in z uporabo vode, elektrike in sanitarij ter arhivskega prostora v izmeri cca 30 m² ter za dobo cca 6 mesecev oz. do razprodaje zalog, skladiščni prostor oz. prostor razreza.

Kupec pridobi kupljene objekte v last in posest po dokončnem plačilu vseh obveznosti, razen posesti prej navedenega dela premoženja, ki ga uporablja stečajni upravitelj. Posest tega dela premoženja pridobi postopno glede na izpraznitev oz. potrebe v stečajnem postopku.

Informacije o dražbi in ogled je možen eno uro pred začetkom dražbe oz. po dogovoru s stečajnim upraviteljem g. Martinom Drganom, dipl. oec., na tel. št. 068/52-656 ali 0609/613-266.

2

Sturm III - Mozelj, povprečno dobri in pridni ljudje, 109 družin z 804 družinskimi člani. Preselitev od 24. do 27. decembra 1941 okrog Dobove.

Sturm IV - Kočevska Reka, v glavnem dobri kmetje, 232 družin, 1.037 prebivalcev, preselitev od 17. novembra do 4. decembra 1942 na območje Malenc - Površja (Raka).

Sturm V - Koprivnik, pridni ljudje, v glavnem kmetje, 188 družin, 891 ljudi, preselitev je trajala od 3. do 17. decembra 1941 in sicer okrog Leskovca.

Sturm VI - Stari Log, v glavnem mali in srednji kmetje, 244, s 1.172 prebivalci, preselitev od 10. do 24. decembra 1941 na območje Čateža in Velike Doline.

Sturm VII - Dolga vas in Livold pri Kočevju, v glavnem kmetje, gozdni delavci in rudarji, 106 družin s 441 prebivalci, preselitev od 19. do 24. decembra 1941 na območje Brezina pri Boštanju.

Sturm VIII - Zajčje Polje in Črni Potok, v glavnem kmetje, 44 družin, 204 prebivalcev, preselitev od 9. do 11. decembra 1941 na območje Videm - Krško.

Sturm IX - Knežja Lipa, v glavnem kmetje in vinogradniki, 48 družin, 241 prebivalcev, preselitev od 25. do 28. novembra v Globoko pri Brežicah.

Sturm X - Nemška Loka, v glavnem kmetje, 47 družin, 156 prebivalcev preselitev od 28. novembra do 2. decembra na območje Artič pri Krškem.

Sturm XI - Onek, v glavnem kmetje in gozdni delavci, 45 družin, 197 prebivalcev, preselitev od 14. do 16. novembra 1941 v Spodnjo Pohanco pri Krškem. To je bila prva skupina, ki se je odpeljala z vlakom s kočevske železniške postaje ob 12. uri v snežnem metezu.

Sturm XII - Šalka vas, v glavnem kmetje, deloma rudarji, 162 družin s 657 prebivalci. Preselitev je trajala od 11. do 19. decembra 1941 na Zgornje Obrežje in Brezino.

Sturm XIII - Grčarice, v glavnem kmetje in gozdni delavci, 47 družin, 191 prebivalcev, preselitev od 8. do 10. decembra 1941 v Veliko Mraševo.

Sturm XIV - Gotenica, v glavnem kmetje in gozdni delavci na žagi, 68 družin, 256 prebivalcev, preselitev od 4. do 8. decembra v Veliki Podlog in Pristavo. Od tod se ni izselil le župnik Josip Glielbe, kočevski Nemec, ki je vso vojno ostal s Slovenci v Gotenici in sodeloval v OF. Umrl je kot biseromašnik l. 1960 Dolenji vasi pri Ribnici.

Sturm XV - Borovec, v glavnem kmetje, 50 družin, 291 prebivalcev, preselitev od 25. do 27. novembra

Zdravko Selitve kočevskih Nemcev

na območje Boštanja.

Sturm XVI - Dolenja Briga, mali kmetje, med njimi številni revni kajzarji, 43 družin, 183 prebivalcev, preselitev od 22. do 24. novembra 1941 v Močvirje in Spodnje Radovlje pri Krškem.

Sturm XVII - Polom, v glavnem kmetje in gozdni delavci, 89 družin s 448 prebivalci, preselitev od 27. novembra do 9. decembra 1941 na območje južno od Radeč.

Sturm XVIII - Spodnja Topla Reber, v glavnem kmetje in gozdni delavci, 75 družin in 350 prebivalcev, naselitev od 22. do 27. novembra 1941 "iz bioloških razlogov po vsem naseljenem ozemlju". Pripomba pravi: "Sturm se je v stari domovini ženil med seboj v tako ozkih sorodniških krogih, da ni mogoče misliti na neko strnjeno naselitev."

Sturm XIX - Poljane, v glavnem delavci in kajzarji, 99 družin, 516 prebivalcev, preselitev od 1. do 7. decembra 1941 okrog Vidma - Krškega ter pomešano z vinogradniki iz Dobrudže na območje Buč in Polja ob Sotli. Težave so imeli, ker niso znali in poznali vinogradništva, zato so jim pomagali Nemci iz Besarabije.

Sturm XX - Planina nad Semičem, v glavnem kmetje in gozdni delavci, 65 družin, 133 prebivalcev, preselitev od 22. novembra do 1. decembra 1941 na območje Studenca in Boštanja.

Sturm XXI - Spodnji Log, v glavnem kmetje in mali vinogradniki, 34 družin, 189 prebivalcev, preselitev od 22. do 25. novembra 1941 v Veliki Trn in Kunšperk.

Sturm XXII - Blatnik nad Črmošnjicami, v glavnem kmetje in vinogradniki, 52 družin, 237 prebivalcev, preselitev od 8. do 12. decembra 1941 v koleno Save južno od Pišec - Sromlje.

Sturm XXIII - Črmošnjice, kmetje, vinogradniki in delavci, 212 družin s 1.140 prebivalci, preselitev od 14. do 26. decembra na območje Kunšperk in Globokega.

Sturm XXIV - Sušje (Koprivnik), kmetje in gozdni delavci, 113 družin, 418 prebivalcev, preselitev od 22. novembra do 1. decembra 1941 pomešano z južnimi Tirołci na območje Studenca pri Krškem in Šentjanža.

Sturm XXV - Maverlen, v glavnem mali vinogradniki in kmetje, 59 družin, 297 prebivalcev, preselitev od 17. do 22. decembra 1941 na Rako in v okolico.

Po tej tabeli se je z železniških postaj Kočevje, Stara Cerkev, Semič in Črnomelj preselilo od 14. novembra 1941 do 15. januarja 1942 11.747 kočevskih Nemcev.

Naj še enkrat pripomnim, da so kočevski Nemci v savsko-obsoteljskem trikotniku dobili mnogo več zemlje, in sicer 74.436 ha, kot so je zapustili (47.842 ha), bila pa je tudi boljša in bolj kultivirana kot njihova na Kočevskem. Težave so imeli z obdelavo vinogradov, ker se na Kočevskem večinoma s to kulturo niso ukvarjali. Tako so v času bivanja v Pošavju in Obsotelju mnoge vinograde in druge višje kulture zanemarili ali pa so propadle.

Nacisti so v istem času med Kočevjarje naselili tudi besarabske Nemce, vinogradnike, in sicer 131 družin s 507 člani, v glavnem iz kolonije Žaba (Scha-ba) ob Črnem morju. Naslednja skupina so bili dobruški vinogradniki, in sicer 189 družin s 410 prebivalci. Ti so prišli iz velike občine Fachia in Cobadin, kraja ob železniški progi Bukarešta - Constanza. Tretja skupina so bili južnobukovinski obrtniki; teh je med Kočevjarji najbolj primanjkovalo. Črnomorski in bukovinski Nemci so že bili izkušeni kolonizatorji in zato vajeni pridobivati novo zemljo in nove dežele. Seveda so se kmalu začeli spori med kočevskimi Nemci in drugimi priseljenci. 51 kočevskih Nemcev se je že januarja 1942 pritožilo na višjo oblast.

Ponovna selitev in razselitev

Ko so nacisti spoznali, da jih čaka neizogiben poraz, so se februarja 1945 začeli pripravljati za umik in hkrati za naslednjo, tretjo selitev kočevskih Nemcev v Avstrijo in Nemčijo. Tej je sledila še četrta, najbolj tragična za ta narod: razseljevanje v neznano po Evropi, v obe Ameriki, Avstralijo in druge neznane dežele.

Kočevski Nemci so najprej predvidevali, da se bodo odselili pretežno z vprežnimi vozovi in le deloma s kamioni. Zato so se po vaseh že od marca vneto pripravljali in mnogi so bili tudi pripravljani. Nacisti so računali, da maja 1945 še ne bo konec

vojne, zato je potek dogodkov presenetil in prehitel tudi kočevske Nemce. Pravočasno se jih je umaknilo le manjše število. Del žensk in otrok so prepeljali z avtobusi na Koroško, drugi so se odpeljali z dvema vlakoma, le eden je prišel na Zgornje Štajersko, drugi pa je dočkal konec vojne pri Celju. Del tistih z vprežnimi vozovi je prišel do Rimskih Toplic, zadnji samo do Zidanega Mosta.

Tako so kočevski Nemci za vedno ostali brez domov in domovine. Ponovila se je njim znana parola iz leta 1941, ko so ob selitvi na ves glas vpili "Heim ins Reich!" (Domov v rajh). Tako so res odšli v podobno smer, od koder so pred šeststo in več leti prišli. Iz Kočevske so se izselili prostovoljno. To je zapisano v italijanskem Službenem listu za Ljubljansko pokrajino z dne 29. novembra 1941.

Prihajajo na obisk

Kočevski Nemci in njih svoji že dolga leta prihajajo na obisk v staro domovino Kočevsko, bolj množično od leta 1991. Gizela Šeško je ena tistih prizadevnih žena, ki jih prisrčno in iskreno sprejema, se pogovarja z njimi in spremlja znane in nezane kočevske Nemce po Kočevskem. Gizela je sestra narodnega junaka prof. Jožeta Šeška, ki je že avgusta 1941 z letakom pozval kočevske Nemce, naj vendar ostanejo na svojih domovih. Z velikim nesebičnim prizadevanjem bivšega partizana Rajka Jenka pa je bilo že pred leti na lepo urejeni kapelici ob bivšem pokopališču Corpus Christi pri Kočevju postavljeno skupno spominsko nagrobno obeležje Slovencev in kočevskih Nemcev, kar bi mogli poimenovati za prvo resnično spravo na Slovenskem. K prijateljstvu je nesebično osebno prispeval tudi sedanjí predsednik Združenja Kočevjarjev v Celovcu dr. Viktor Mihich.

Za zapis sem uporabil zgodovinsko gradivo v arhivu Inštituta novejšje zgodovine in Ljubljani in dela piscev o kočevskih Nemcih, kot so: dr. Metod Mikuž, dr. Tone Ferenc, dr. Josip Rus, dr. Dušan Biber, prof. Ivan Simonič, prof. Janko Jarc, Ante Beg, Ivan Kordiš, Mitja Ferenc in drugi.

GOSTILNA BRANKA
Kočevske Poljane

☎ 068/65-291

Vljudno vabljeni!

Uspeh Plutovih in Vina Brežice

Na radgonskem sejmu velike zlate medalje za vino Plutovih iz Drašičev in Vino Brežice

GORNJA RADGONA - V okviru letošnjega kmetijsko-zivilskega sejma, ki se bo v soboto, 24. avgusta, pričel v Gornji Radgoni, so ocenili tudi več kot 800 vzorcev vin. Med številnimi vinogradniki so bili iz Bele krajine ocenjeni vzorci kmetijske zadruge Metlika in 10 vinogradnikov, z Dolenjske in iz Posavja pa vina 29 vinogradnikov oz. vinarskih organizacij.

Med vini vseh zasebnih vinogradnikov s tega območja je dobil najvišjo oceno (#9,07) in s tem veliko zlato medaljo sivi pinot izbor letnik 94 družine Plut iz Drašičev, ki je sicer prejela še zlato medaljo za rumeni muškata l. 95 in rumeni muškata pozna trgatav l. 94 ter srebrno medaljo za sivi pinot pozna trgatav l. 95. Sicer pa so se belokranjski vinograniki odrezali takole (po abecedi): Martin Banovec z Vrtače srebro za laški rizling l. 95, Stanislav Kostelec s Krmačine srebro za laški in renski rizling (oboje l. 94), Vinko Maler iz Vojne vasi srebro za belokranjsko belo l. 95, Milan Malnar iz Vavpce vasi zlato za laški rizling pozna trgatav l. 94 in srebro za laški rizling in šardone l. 95, Jože Mavretič iz Drašičev srebro za rumeni muškata in laški rizling pozna trgatav (oboje l. 95); Mercator KZ Metlika zlato za metliško črnino l. 90 in l. 92 ter kolednik l. 88 in srebro za metliško črnino l. 94 in zdravico l. 95, Martin Pečarič iz Čuril zlato za rumeni muškata l. 95 in srebro za laški rizling l. 94, Anica in Jože Prus s Krmačine zlato za rumeni muškata, rumeni muškata pozna trgatav in laški rizling pozna trgatav (vsi l. 94) ter srebro za sovinjon l. 95 in modro frankinjo l. 94, Otmar Šturm iz Metlike zlato za rumeni muškata pozna trgatav l. 95 in laški rizling pozna trgatav l. 94 ter srebro za modro frankinjo l. 94, Milan Vajda iz Metlike srebro za modro frankinjo l. 95.

družina Brear iz Šentruperta srebro za kerner in bron za cviček (oboje l. 95), družinsko vinogradništvo Klakočar z Bizeljskega gradu zlato za laški rizling pozna trgatav in laški rizling izbor (oboje l. 95) ter za vino iz sušenega grozolja l. 94, Jože Frelih iz Šentruperta zlato za kappelman brut l. 93 in l. 94 ter srebro za cviček od Fare l. 95, Stane Jarkovič z Broda srebro za kerner in bron za cviček (oboje l. 95), kmečka zadruga Krško srebro za modro frankinjo ter bron za cviček in zeleni silvanec (vsi l. 95), Anica Kos iz Šentjerneja priznanje za cviček l. 95, Stane Kozlevec z Velike Loke priznanje za dolensko belo l. 95,

Marija in Dušan Lipej z Bizeljskega zlato za renski rizling pozna trgatav in srebro za laški rizling pozna trgatav ter sovinjon pozna trgatav (vsi l. 95), Franc Martinčič iz Šmalčje vasi srebro za modro frankinjo, bron za cviček ter priznanje za beli pinot (vsi l. 95), Molpači Berkovič-Rudolf z Bizeljskega zlato za laški rizling, šardone pozna trgatav, renski rizling pozna trgatav in laški rizling izbor (vsi l. 94); Franc Opara iz Trebnjega srebro za laški rizling in bron za cviček (oboje l. 95), Martin

* Ocenjevalna komisija je v Gornji Radgoni pri nagrajevanju vin upoštevala naslednja merila: 19,01 in več točk velika zlata medalja, od 18,01 do 19,00 točk zlata medalja, od 17,01 do 18,00 točk srebrna medalja, od 16,01 do 17,00 točk bronasta medalja ter od 15,01 do 16,00 točk priznanje.

Petretič iz Novega mesta bron za cviček l. 95, Milan Pinterič z Bizeljskega zlato za penino-chander l. 94 in bron za bizeljski beli l. 95, Franc Polovič s Sel zlato za modro frankinjo l. 93 in srebro za renski rizling, rumeni muškata in modro frankinjo (vsi l. 95), Franc Premelč iz Drenovca srebro za šardone in sovinjon (oboje l. 95), Stanislav Ravnikar s Čateža pri Veliki Loki bron za cviček l. 95, Marjan Sumrak z Malega Vrha pri Globokem srebro za bizeljski beli l. 95, Franc-Sine Šekoranja z Bizeljskega srebro za sovinjon, šardone in laški rizling (vsi l. 95), Janez-Mihela Šekoranja z Bizeljskega zlato za šardone, srebro za traminac in rulandec ter priznanje za laški rizling (vsi l. 95), Gregor-Vinko Štemberger iz Šentjerneja zlato za laški rizling, sivi pinot pozna trgatav in laški rizling izbor ter srebro za cviček in kerner (vsi l. 95), Matija Štepec iz Trebnjega bron za cviček in priznanje za laški rizling (oboje l. 95), Alojz Urbančič s Trebnjskega Vrha priznanje za cviček l. 95, Franc Žibert iz Gornje Skopice bron za cviček l. 95.

M. B. J.

Krkina novost: povsem nestrupen pripravek kropin

Nadomestilo za strupe pri varstvu rastlin

Evropska zveza, katere članica želi postati tudi Slovenija, bo v prihodnje zelo zaostroila uporabo biocidnih snovi v kmetijstvu in drugih dejavnosti. Nekaterih najbolj učinkovitih, a žal tudi najbolj strupenih kemičnih pripravkov za varstvo rastlin ne bo več dovoljeno uporabljati. Nadomestiti jih bo treba z naravi prijaznejšimi snovmi, kakršni je najnovejši izdelek tovarne zdravil Krka z imenom kropin, ki je povsem nestrupen, saj gre za vodotopni škrobni dekstrin, pridobljen iz krompirja, in ki je v biotičnih poskusih dokazal, da je dovolj učinkovit.

Kot povzemamo po daljšem strokovnem članku v reviji Sad, deluje kropin na rastlinske škodljivce zgolj mehansko. S svojo lepljivostjo drobnim živalcem preprosto onemogoči gibanje in prehranjevanje. Da je pripravek učinkovit, mora biti škropljenje s kropinom temeljito, kot je na primer zimsko škropljenje. Rastline je treba dobro omočiti, to pa zahteva velike količine škropiva, tja do 800 l na hektar. Potrebna zelo velika količina pripravka je pravzaprav njegova šibka plat uporabe na velikih površinah.

Poskusi, ki so bili izvedeni tudi v vinogradu na Trški gori, so pokazali, da je kropin uporaben v 10 do 20 odstotni koncentraciji (3- do 6-odstotni koncentraciji aktivne snovi), najbolj učinkovito pa deluje na navadne pršice, rdeče sadne pršice, rjaste pršice, pršice šiškarice na vinski tirti, čestaste uši, volnate uši, tripsa in ameriškega kaparja, ugodno stransko delovanje pa ima tudi proti pepelasti plesni - oidiju, ob peronospori najhujši bolezninski vrste.

-n

PРАВНА SVETOVALNICA
Svetuje odvetnica
Marta Jelačin

Električni pastir

Sprašujete, če se lahko napelje električna žica tik ob meji, vendar še na svojem zemljišču, saj krave pojedjo še dobrega pol metra trave na sosedovi parceli. Nadalje vprašujete, če se smejo postaviti koli za električno žico po sosedovi parceli brez sosedovega dovoljenja in če je lahko električna žica napeljana tudi čez javno pot?

ODGOVOR: Vse je odvisno od dejanskih okoliščin. Električna žica mora biti napeljana toliko stran od meje, da ne bo sosedu delala škode in ga motila pri njegovih opravilih. Če poteka meja skozi goščavo, gre lahko po sami posesni mejni črti, kjer pa meja poteka po planem in morda vodi tik meje staza ali javna pot, pa se bo treba umakniti en meter ali celo več navznoter. Ne bi bilo odveč, če bi bila na nevarnem mestu postavljena tudi tabla z opozorilom, da je žica pod napetostjo.

Ureja: dr. Julij Nemanic

Najnoviješe: tangencialna filtracija vina

Najnovija filtrirna tehnika v vinarstvu je vsekakor tangencialna filtracija (TF), ki se v strokovni literaturi navaja večinoma v angleškem jeziku (ROSS-FLOW filtracija). TF spada k membranski filtraciji. Prednost TF je, da zmoro mlado vino očistiti z enim samim filtriranjem od motnega do popolnoma bistrega, sposobnega za takojšnje stekleničenje. Druga prednost TF je, da ne ostajajo po filtriranju odpadki, ki bi bremenili okolje, kot je to primer pri naplavnih filtrih (kremenceva moka) in ploščnih filtrih (uporabljene plošče). Membrane (vložki v obliki sveče), ki predstavljajo "sito", skozi katerega vstopa motno, a izstopa bistro vino, so za večkratno uporabo. Pri pravilni uporabi in čiščenju membran vzdržijo le-te tudi več kot pet let. Tretja prednost TF je nizek kolo vina, saj se ga zelo malo izgubi.

Pri tangencialni filtraciji je vino, ki ga filtriramo, stalno v obtoku, v t.i. modulu pri enosvečnem ali modulih pri večsvečnem filtru. Smer vina, ki brzi z veliko hitrostjo skozi modul, približno 3 do 5 m v sekundi, je poševna ali tangencialna na steno filtrirne membrane. Del vina gre skozi, to vino imenujemo filtrat, ostalo vino pa dalje kroži. Odvisno od oblike in konstrukcije ohišja filtra je razmerje v količini vina, ki gre skozi membrano in vina, ki je v obtoku od 1:10, 1:70 in lahko tudi več. Tangencialni tok vina na površino membrane pomeni, da motni deli naletavajo tudi tangencialno in se jih tako večina odbije od stene membrane. To pomeni samočiščenje membrane, zato lahko traja filtriranje zelo dolgo. Filter se pere enkrat na dan.

Membrana se ne pokrije z vso motnostjo, ki je nanjo prispela, ampak se naredi tanka pokrovna plast kmalu po štartu filtriranja, ki ostaja v enaki debelini recimo 20 ur. Zato avtomatski TF ne potrebuje stalnega nadzora.

Katere so slabe strani TF?

Gotovo visoka nabavna cena, ki je prevelika, da bi o nabavi tangencialnega filtra razmišljali posamezni slovenski vinogradniki. Verjetno ga imajo vse velike kleti, obstajajo pa l.i. strojne skupnosti po Sloveniji, ki so uspeli s skupnim denarjem kupiti tak stroj, s katerim filtrirajo vsem sodelujočim pri nabavi.

Za slabo stran T-filtra moramo sprejeti tudi preveliko hitrost, s katero vino kroži po filtru. Znano in povsod poudarjeno načelo je, da vino kot živa in občutljiva snov ne sme doživljati stresov, ki lahko porušijo ravnovesje v njem. Vemo pa tudi, da mlado vina niso toliko občutljiva na tehnične posebe. Zato je kljub maratonskemu dirkanju vina po filtru TF sprejemljiva, ker lahko že mlado, motno vino v enem delovnem koraku toliko očistimo, da ima čas za počitek do stekleničenja, ki pride na vrsto šele nekaj mesecev ali kar leto dni po filtriranju. V tem času je lahko vino mirno zorelo, saj je bilo rešeno motnih delcev in tudi nevarnih mikroorganizmov. Toda vsaka novejša tehnika, ki prihaja v vinarstvo, posebno finejša tehnika, kar TF gotovo je, zahteva več znanja za upravljanje. V stroki ugotavljamo, da je še velika rezerva za kakovost slovenskih vin v boljšem vedenju in izvajanju tehnoloških postopkov, ki so v praksi. Nabava vsakega novega stroja, od vinske cisterne, stiskalnice, pecljalnika do filtra itd., je gotovo tveganje, če ne poznamo dovolj vpliva teh pripomočkov na kakovost vina.

Dr. JULIJ NEMANIČ

Z ENIM STRELOM DVA PRAŠIČA

KOČEVJE - Lovska sreča se je minuli petek nasmešnila Srečku Ercegu, članu LD Orehovica pri Šentjerneju. V lovišču Medved v Mali gori pri Kočevju mu je okoli 21. ure na mušico prišla čreda divjih prašičev. Izkušen lovec, ki je od leta 1968 v zeleni bratovščini, je sprožil in pokončal z enim strelom kar dva prašiča teža 9 in 11 kilogramov.

M.G-č

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 50 do tri mesece starih in 130 starih prašičev. Prvih so prodali 30 po 320 do 340 tolarjev, drugih pa 110 po 200 do 250 tolarjev za kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Somatske celice v mleku

Prisotnost telesnih celic v mleku, ki se odlepajo iz notranjosti vimena in belih krvničk daje podatke o zdravstvenem stanju vimena. Celice, ki jih najdemo v mleku, so posledica obrambnih sistemov živali pred poškodbami vimena, ki jih izzovejo povzročitelji mastitisa. Vnetje vimena povzročajo različne bakterije, lahko glivice in virusi. V vime bakterije vdoro največkrat preko sesalovega kanala z umazanega navišča, nastila, gnoja, nečistih molznikovih rok, oporečne vode in krp, s katerimi umivamo vime pred molžo, ter preko umazanih čašic molznih strojev, bakterije lahko vdoro v vime tudi po krvnem obtoku skozi rane po koži vimena ali seskov. Nastanek mastitisa pospešuje prepah, slabo vreme in pokvarjena krma.

Ležišče krav mora biti čisto in suho. Pred vsako molžo vime umijemo s toplo vodo in ga obrišemo s čisto krpo ali papirnato brisačo za enkratno uporabo, s katero zmanjšamo možnost prenosa okužbe iz živali na žival. Krpo je potrebno večkrat zamenjati, po molži pa jo prekuhamo.

Pred molžo izmolzemo prve curke mleka v poseben lonček, kjer na črni plošči opazimo prve spremembe barve in konsistence mleka, ki je lahko posledica vnetja vimena. Na ta način zbrano mleko zlijemo na gnojišče ali v kanal. Nikakor pa tega mleka ne smemo zlititi na stojišče, saj lahko vsebuje mikroorganizme - povzročitelje mastitisa.

Povečano število levkocitov v prizadeti vimenski četrti ugotovimo v hlevu pri pregledu mleka s posebnim mastitisnim reagentom. Mleko iz vsake četrti pomolzemo na posebno preskusno ploščo, ki ima štiri predalčke. Mleku v predalčkih dolijemo enako količino reagenta za mastitis. S krožnim premikanjem preskusne plošče se mleko in reagent enakomerno premešata. Pri povečanem številu celic mleko postane sluzasto, barva se spremeni v modrikasto. Ta preizkus ni uporaben pri presušenih kravah in prvi teden po telitvi.

Po molži seske namočimo v razkužilo. Razkuževanje seskov po molži je zelo učinkovit način preprečevanja mastitisa. S takim razkuževanjem uničimo klice, ki smo jih prinesli med molžo, preprečimo novo naselitev bakterij med dvema molžama in zavarujemo seske pred okužbo pri naslednji molži. Razkuževanje seskov po molži je učinkovit ukrep, toda samo tedaj, če razkužujemo seske redno in vestno.

Zelo pomembna je tudi kontrola molznih strojev. Vsake tri mesece je potrebno kontrolirati vakuum, vsakih šest mesecev pa zamenjati gumijaste čaše. Vsaj enkrat na leto opravimo bakteriološki pregled vseh krav v čredi. Krave, ki nam jih ni uspelo pozdraviti kljub večkratnemu zdravljenju, oddamo v zakol, ker so stalni vir okužbe za ostale živali v hlevu.

Inž. MOJCA HROVAT
Kmetijska svetovalna služba

M-KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS Knafelčeva 2, NOVO MESTO

v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 25. 8. 96, ob 9. uri, objavlja javno licitacijo naslednjih poškodovanih vozil:

1. R Megane 1.4e RL	l. 1996	izkl. c. 1.300,00 SIT
2. Ford Mondeo 1.8 GLX	l. 1994	izkl. c. 615.000,00 SIT
3. ALFA 155 2.0 TS	l. 1993	izkl. c. 485.000,00 SIT
4. Peugeot 405 GLI	l. 1991	izkl. c. 360.000,00 SIT
5. AUDI 80 TD	l. 1991	izkl. c. 855.000,00 SIT

Licitacija bo v nedeljo, 25. 8. 1996, ob 9. uri v prostorih PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogljed vozil v petek, 23. 8. 96, od 8. - 12. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. 10% vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5% prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

POTA IN STRAN POTAV

dežurni poročajo

OB KOLO - V nedeljo, 18. avgusta, med 12. in 13. uro je neznanec pred vhomom stanovanjskega bloka na Jakčevi ulici v Novem mestu ukradel kolo z motorjem in s tem lastnico O. L. iz Novega mesta oškodoval za 70 tisočakov.

IZ SOBE VZEL DENAR - 12. avgusta je neznanec vstopil v sobo hotela v Šmarjeških Toplicah in gostu B. P. iz Grosuplja iz kovčka ukradel devize in kartico žiro računa Ljubljanske banke. Gosta je s tem oškodoval za 320.000 tolarjev.

SPET PRODAJALI POSODO - Že v prejšnji številki smo poročali o tujih prodajalcih posode. Na delu so bili tudi prejšnji teden, dva državljana Nizozemske pa so policisti zaleteli v torko v Kostanjevici, ko sta prodajala posodo in jedilni pribor. Na policijski postaji v Krškem jih je prevzela tržna inšpektorica, ki ju je mandatno kaznovala. Vsak je moral plačati 10 tisočakov.

VLOMIL V AVTO - V noči na 15. avgust je neznanec na parkirišču v Črnomlju vlomil v osebni avto, ki je last D. G. iz Črnomlja, in iz njega demontiral in odnesel avtoradio.

POSEKAL BUKVE - V času od septembra lani do letošnjega avgusta je neznanec v gozdu Badenj, ki spada k upravni enoti Črnomelj, posekal in neznan kam odpeljal več bukovih dreves ter s tem lastnika R. P. z Bedenja oškodoval za 200 tisočakov.

AVTORADIO MU JE ZADIŠAL - Neznan storilec je v noči na 16. avgust na Maistrovi ulici v Brežicah vlomil v osebni avto yugo in iz njega odnesel avtoradio Grundig. S tem je lastnika, 21-letnega P. M., iz Brežic oškodoval za okoli 50 tisoč tolarjev.

po dolenjski deželi

• Na praznično četrtno noč, natančneje pol ure čez polnoč, se je domov vrnil 35-letni P. R. iz Sevnice. Ker je malo preveč globoko pogledal v kozarec, mu žilica ni dala miru. Šel je v spalnico, kjer je spala žena in jo z grozljami prisilil, da je vstala in odšla za njim v kuhinjo. Tam se je spor prerasel v pretepanje in vmes so skočili policisti, tako da je možak prve ure Marijinega nebovzetja preživel v policijskem apartmaju.

• Le dan prej si je enako ugodnje na policijski postaji "prislužil" tudi 23-letni H. B. iz Gorice. Tega so v sredo popoldne policisti najprej ustavili na Prekopi pri Kostanjevici. Zaradi močnega zadaha po alkoholu je bil sum, da je vinjen, upravičen, to je potrdil tudi alkotest, ki je pokazal 1,44 g/kg alkohola v izdihnjem zraku. Seveda so mu policisti vožnjo prepovedali, kar pa mladenič ni upošteval. Ponovno je padel v policijske mreže le pol ure kasneje in ker je bilo zagotovo, da v tem času prej omenjeni alkohol ni mogel kar tako izhlapati, je večer preživel v družbi policistov.

POŠKODBE SO BILE PREHUDE

NOVO MESTO - Prejšnji teden smo pisali o prometni nesreči, ki se je zgodila v ponedeljek, 12. avgusta, pri odcepu za Lastovce na cesti od Bršljina proti Prečni. Takrat je 77-letni Anton D. iz Straže nenadoma zapeljal na levo v trenutku, ko je nasproti pripeljal voznik avtošole s tovornjakom 18-letni V. R. z Artega. Antona je vrglo iz avta in je hudo ranjen obležal na cesti. Žal je šest dni po nesreči umrl v bolnišnici.

PUŠKA SE JE SPROŽILA

KOČEVJE - V četrtek, 15. avgusta, se je 38-letni Miroslav Vuković iz Kočevja s prijateljem odpravil na lov. Ošla sta v gozd nad Sela pri Hinjah in Visejcem. Ker je bilo jutro megleno, sta se odločila, da se odpeljeta v Ratje. Miro je sedel na sopotnikov sedež in dal puško, v kateri je imel naboj, med noge. Potem pa so mu na tla padli ključi, ki jih je pobral in jih hotel položiti na policjo. Ko se je nagnil naprej, se je puška sprožila. Na srečo ga je krogla zadela v levo ramo, ki mu jo je prebila, delci krogle pa so poškodovali streho in prtljajnik osebnega avtomobila.

HOTEL REŠITI TELE, A UTONIL

MALO MRAŠEVO - V petek nekaj po drugi uri popoldne je 60-letni Peter Š. iz Malega Mraševa opazil, da mu je ušlo tele. Stekel je za njim, tele pa je padlo v Krško, zato je gospodar skočil za njim, vendar pa se je skok končal tragično. Teliček je ob pomoči sosedov splaval na breg, medtem ko je Peter izgubil pod gladino. Kljub takojšnjemu iskanju pogrešanega niso našli. Dan po tragičnem dogodku so Krko preiskali še potapljači posebne enote ministrstva za notranje zadeve, ki so utopljenega Petra našli nekaj sto metrov nižje v reki.

PRAZNIK GASILCEV V GABRJU

GABRJE - Gasilsko društvo Gabrje bo ob svoji 70-letnici pripravilo v nedeljo, 25. avgusta, slovesnost, na kateri bodo gabski gasilci prevzeli novo vozilo. Prireditev se bo začela ob 17. uri pri spomeniku v Gabrju, od koder bo odšla povorka do kulturnega doma, kjer bo osrednje gasilsko praznovanje, ki ga bodo popestrili tudi s kulturnim programom. Slovesnost se bo nadaljevala z veselico z ansambлом Vrisk.

ŠPORT

ZGODAJ IZPADLI

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu do 18. leta je v Mariboru Novomeščanka Katarina Zupančič izpadla v drugem. Nina Janžekovič pa v prvem krogu glavnega turnirja. Fantje so se pomerili na odprtem prvenstvu Slovenije za igralce do 18. leta. Potem ko sta uspešno prebrodila kvalifikacije, je Blaž Turk izpadel v drugem, Tomaž Kastelec pa v prvem krogu glavnega turnirja, kar je zanj lep uspeh, saj je večina tekmecev od njiju starejša za štiri leta.

PRVI BRADAČ

NOVO MESTO - Na teniškem turnirju, ki ga je ob mladinskih svetovnih prvenstvih pripravil novomeški teniški klub Krka, je nastopilo 18 igralcev. Zmagal je Sandi Bradač, ki je v finalu z 2:0 premagal Marjana Stokanoviča. Tretje mesto sta osvojila Tadej Pucelj in Uroš Sadek, na tolažilnem turnirju pa je zmagal Miha Bende.

MEDALJA TUDI BLATNIKOVI

NOVO MESTO - Na minulem državnem prvenstvu v atletiki je v vrsti dolenjskih atletov medaljo osvojila tudi članica novomeškega AK Krka Andreja Blatnik, ki je bila v troskoku z izidom 12,06 m tretja, medtem ko je bila Melita Hohnjec z izidom 11,86 m četrta. Njun sokrajan Boštjan Šimunič je zmagal pri članih z izidom 15,59 m.

NOVI SODNIKI

NOVO MESTO - Na novem novomeškem kegljišču so pred kratkim pripravili tudi izpite za kegljaške sodnike, ki jih je uspešno opravilo 11 kandidatov iz Črnomlja, Trebnjega in Novega mesta, medtem ko je Dušan Modrinjak iz Črnomlja postal sodnik II. kategorije. (N. G.)

BELA KARAVANA V BELI KRAJINI

ČRNO MELJ - Člani slovenske smučarske reprezentance so se 3. avgusta na igrišču pri OŠ Mirana Jarca pomerili s košarkarji črnomaljskega košarkarskega kluba. Pod koši so bili boljši domačini, na snegu pa bi bilo seveda drugače.

NA PESKU V ŽUŽEMBERKU - Tridnevni turnir v odbojki na pesku pri žužemberški osnovni šoli je tudi letos za žužemberške odbojkarje uvod v priprave na prvo sezono v 1.B ligi, v kateri si želijo predvsem obstanka. Med dečki so zmagali domačini Struna Pirc in Vidmar, med kadeti sta bila prav tako najboljša Žužemberčana (Obstar in Pucelj). Med rekreativci je zmagal ljubljanski Dream team, ki je v finalu ugnal domačine Jureta Muhiča, Čopiča in Janeza Kolariča, med člani pa sta v finalu domačina Černač in Aleš Smrke premagala Novomeščana Babnika in Žuniča. Tekmo med veterani Trebnjega in Žužemberka so dobili gostje. Tekmovanja so v soboto trajala vse do polnoči, med člani in rekreativci je nastopilo 24 ekip, da je bilo ves čas pestro tudi ob igrišču in pod sotori, pa so poskrbeli tudi pokrovitelji: Dolenjski list, Krka veterina, Zavarovalnica Tilia, novomeška občina, Pekarna Malka, Dana, Trgovina Rok, Ribiška družina Novo mesto, Zavarovalnica Triglav, Radio Krka in drugi. (Foto: I. V.)

DOMAČA ZMAGA V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Potem ko je slovenski metropolit in nadškof dr. Alojzij Šuštar blagoslovil šentjernejski hipodrom, je okoli 3.000 gledalcev videlo osem privlačnih dirk, domače navijače pa je na noge dvignila 6. dirka, ki jo je s Fin Keyem dobil komaj 18-letni domačin Janez Košak s kilometrskim časom 1:21,0. Veliki finale šentjernejske prireditve, 8. dirko posvečeno spominu na Borisa Andrijaniča, je dobil Jože Sagaj iz Ključarovec pri Ljutomeru z Durasom, ki sta s kilometrskim časom 1:20,1 dosegla tudi najboljši čas prireditve.

VEBROVA V PRVI LIGI

TREBNJE - Najboljša dolenjska kegljavka Milena Veber, ki je do sedaj zastopala barve trebanjskega Mercatorja, bo v naslednji sezoni kegljala v prvotligijski konkurenci, saj je prestopila v postojnski Proteus. (N. G.)

NOGOMETNI TURNIR

ŠENTJERNEJ - V nedeljo, 25. avgusta, ob 8. uri bo nogometni klub Tabor Zidaki na nogometnem igrišču na Mihovici pri Šentjerneju pripravil turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali pred začetkom turnirja, več pa lahko zveste po telefonu (068) 85 765.

ENAKOVREDNI CRVENI ZVEZDI

V nedeljo zvečer so košarkarji novomeške Krke, ki se bo v bližajoči sezoni borila za napredovanje v A1 ligo, na prijateljski tekmi pomerili z beograjsko Crveno zvezdo. Pred nabito polno tribuno so bili Novomeščani povsem enakovredni tekmecc slovitim gostom. Predvsem so se izkazali mladi Novomeščani, prvi igralec tekme in z 32 točkami tudi najboljši strellec pa je bil 16-letni center Matjaž Smodiš. Če bi njegov koš ob zadnjem pisku sirene obveljal, bi Beograjčani zmagali le s 3 točkami razlike, tako pa je bil izid 102:97 (53:53). (Foto: I. V.)

NOGOMET, KOŠARKA IN TENIS

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V športnem parku Zdravilišča Šmarješke Toplice bodo v soboto, 24., in v nedeljo, 25. avgusta, pripravili športni konec tedna. V soboto se bo ob 8.30 začel turnir v malem nogometu in ob 10. uri turnir trojck v košarki, v nedeljo pa ob 10. uri rekreativni turnir dvojic v tenisu.

ZMAGA NA GLAVNEM TRGU - Takole je v nedeljo na novomeškem Glavnem trgu, potem ko je po silovitem ciljnim sprintu skupine ubežnikov prvi prevozil ciljno črto, dvignil roke novi mladinski svetovni prvak v cestni vožnji Nemeč Holger Loew. Z njegovo zmago so se mladinska svetovna prvenstva v kolesarstvu končala, tudi z zmago slavjem organizatorjev, ki so bili deležni pohval in čestitk z vseh strani. Več o prvenstvu na posebni strani v prilogi. (Foto: I. Vidmar)

Le dva kilograma gob na dan

Prepovedano je nabirati 70 vrst gob - Gobe morate grobo očistiti že na rastišču - Kršenje določb o nabiranju in prodaji je kaznivo, nadzor pa v rokah ustreznih organov

V jeseni pridejo na svoj račun ljubitelji nabiranja gob, vendar pa tudi gobarjenje ni več takšno, kot je bilo nekoč. Navodila in pravila so bolj stroga, neupoštovanje je teh je tudi kaznivo, zato sta ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter ministrstvo za okolje in prostor izdali posebno zloženko, ki prinaša gobarjem koristne informacije, ki jih ne bi smeli spregledati.

Zaradi ohranjanja biološke raznovrstnosti in naravnega ravnotežja ter zaradi vedno večjega zanimanja za nabiranje gob velja v Sloveniji Uredba o varovanju samoniklih gliv, po kateri je pri nas prepovedano nabirati kar 70 vrst gob, med njimi so na primer karželj, votlonogi gobanček, črni gobanovec, bela žrdana, pisana tintnica, dišeči goban, luskati različek navadne lisičke, žolta trobenta, dišeči, preprosti, žolti, kraljevi in težki goban, žlahtni, beli in zelenomodri ded, rdečebetna in istrska golobica, vse vrste gomoljev in druge. Nabiranje vseh vrst gob je prepovedano v osrednjih območjih narodnih in regijskih parkov ter v naravnih in gozdnih rezervatih. Prepovedano je tudi namerno uničevanje gob in podgobja.

Posameznik lahko dnevno nabere največ dva kilograma gob, z izjemo štorovk, ki jih lahko nabere največ pet kilogramov. Pri nabiranju gob je prepovedana uporaba vseh priprav, ki lahko poškodujejo rastišče ali podgobje. Nabrane gobe morate grobo očistiti že na rastišču, prenašate pa jih lahko le v trdni embalaži, ki omogoča širjenje spor. Posameznik lahko v enem dnevu proda tolikšno količino svežih gob, kot jih lahko nabere sam in člani njegovega gospodinjstva. V enem letu lahko vsak proda le dva kilograma suhih gob. Odkup gob je dovoljen le od 1. septembra do 30. aprila, z izjemo lisičk, ki jih je dovoljeno odkupovati samo od

15. junija do 31. avgusta. Gobe lahko odkupujejo le domače pravne osebe ali samostojni podjetniki, registrirani za trgovino z gobji, za potrebe svoje dejavnosti pa tudi tisti, ki so registrirani za predelavo gob ali gostinsko dejavnost.

Sveže gobe je prepovedano nositi iz države, to je dovoljeno le imetnikom propustnic s kmetijskim vložkom in tistim, ki lahko s potrdilom carinskih organov do-

TUDI PRI NABIRANJU GOB VELJAJO PRAVILA! - Nadzor nad izvajanjem uredbe izvajajo gozdarska inšpekcija, inšpekcija varstva okolja, pooblaščenca nadzorna služba za varstvo parkov in drugih zavarovanih naravnih znamenitosti, tržna inšpekcija, fitosanitarna inšpekcija in carinski organi.

kažejo, da so gobe prinesli v Slovenijo. Natančno pa so določeni tudi pogoji za izvoz gob. T. G.

PLAVA LAGUNA

POREČ

HOTELI - APARTMAJI - KAMPI

POČITNICE V OBJEKTIH PLAVE LAGUNE NISO DRAGE!

OD 24. VIII. OZIROMA 31. VIII. 96 PA SO ŠE CENEJŠE

CENE POLPENZIONA V NEKATERIH OBJEKTIH B KATEGORIJE:	od 24. VIII. dalje	od 31. VIII. dalje
Paviljoni Bellevue	33 DEM	28 DEM
Hotel Turist	38 DEM	33 DEM
Hotel Delfin in Albatros	41 DEM	37 DEM

POPUSTI ZA OTROKE
DO 12. LETA STAROSTI DO 50%!

DNEVNI NAJEM APARTMAJEV:	od 24. VIII. dalje	od 31. VIII. dalje
Citadola (2 osebi)	49 DEM	39 DEM
Bellevue (3 osebe)	55 DEM	46 DEM
Astra (4 osebe)	79 DEM	51 DEM
Vile Špadiči (6 oseb)	95 DEM	72 DEM

NOVO V 1996. LETU!
• BAZENI V KAMPIH:
ULIKA (naturist), ZELENA LAGUNA IN BIJELA UVALA!
• NIŽJE CENE PIJAČ IN A LA CARTE HRANE!
• OBNOVLJENI HOTEL ZORNA!

INFORMACIJE:
Agencija Vašega zaupanja ali pa:
PLAVA LAGUNA, POREČ
Tel.: 00385/52/410-101, 410-202
Fax: 451-044

ČRNOMELJ: SREČANJE DOMICILNIH ENOT

ČRNOMELJ - V soboto, 7. septembra, bo ob 11. uri v Črnemlju 37. srečanje borcev domicilnih enot NOV in POS belokranjskih občin in prijateljev Bele krajine, na katerem bo slavnostni govornik dr. Avgustin Lah. Po kulturnem programu bo tovariško srečanje ob jedaci, pijači in glasbi iz kaset in igranju harmonikarjev, zato vabljeno borci in prijatelji - harmonikaši. Iz Ljubljane bo organiziran prevoz z avtobusom. Prijave bodo v sredo, 28. avgusta, in v četrtek, 29. avgusta, od 10. do 12. ure zbirali v Knafljevem prehodu (objekt upokojevcev). Cena prevoza je 800 tolarjev.

ZAŠEPALA GOSTINSKA PONUDBA

NOVO MESTO - V soboto zvečer je nekaj privlačno gostišče Loka spet oživilo. V sklopu spremljevalnih prireditev ob svetovnem mladinskem koledarskem prvenstvu je bil tudi sobotni koncert novomeške skupine Mercedes band. Koncert je bil dobro obiskan, glasbeniki so upravičili svoj nastop in sloves ene najboljših rock skupin pri nas, šepala je le gostinska ponudba, ki jo je ta večer prevzelo gostišče Vidic. Pričakovati je bilo veliko ljudi, a vendar niso bili ustrezno pripravljeni. Dokaj skromno ponudbo pijač je dodatno zagrenila dolga vrsta čakajočih in neokretnost ter nestrokovnost kadra za točilnim pultom. Kljub vsemu pa ostaja upanje, da bo nekaj priljubljeno zbirališče mladih znova zaživelo v vsem svojem sijaju. S. SROVIN

vem, da sem po prepričanju humanistični ateist in da na vse pojave v preteklosti in sedanjosti doma in po svetu gledam izključno s človeškega stališča. Sem tudi popolnoma nepolitičen tip. Ob tej priložnosti naj še povem, da sta bila tudi v mojem sorodstvu dva mlada fanta domobranca in da sta po vojni kdo ve kje izginila. V izdajstvo so ju pognali fanatični duhovniki in starši. Vendar zato ne sejem okoli sebe nestrpnosti, sovražstva in maščevalnosti. Vse to sprejemam kot nespremenljivo dejstvo. Zakaj je v bivši Jugoslaviji prišlo do vojne, bi morebiti vi povedali meni. Mogoče bi se morali samo spomniti zaporedja nekaterih dogodkov.

Sicer pa me zanima, če Titova pot ni prava pot v prihodnost človeštva, cigava je potem prava? Pot NATO pakta, ki je pot orožja in oboroževanja? Tako maloštevilni narod, kot smo Slovenci, bi moral še kako držati skupaj, kar pa najbolj preprečujejo preštevila stranke in politika. Sovražstvo zaradi povišanih pobojev je v samostojni in "demokratski" Sloveniji z vsilo planilo na dan, kar lahko vsak dan gledam ali berem v sredstvih javnega obveščanja in to pomeni, da se je že prej skrivaj gojilo vsa povišanja leta.

Cerkev naj se že enkrat sprijazni z dejstvom, da je med vojno podpisala pakt s hudičem (kaj pa je bil Hitler drugega za ta svet?), samo da bi se obdržala na oblasti, pa čeprav na račun lastnega naroda!

Sicer pa, če bi obveljala "resnica" Demosa, bi bila tudi ta ideološko (religiozno) obravnavana. Treba je vedeti, kaj je prav in kaj ne. Lep pozdrav in brez zamere!

DARINKA TRATAR Šmarjeta 34

GRAČANI DOBILI MRLIŠKO VEŽICO - Pred tednom dni je predsednik KS Gradac Alojz Malenšek na pokopališču v Klostru odprl mrliško vežico, ki so jo na pobudo takratnega predsednika KS Metodja Pluta pričeli graditi že leta 1985. Malenšek se je zahvalil krajanom in občini, ki so pomagali z denarjem in prostovoljnim delom, ob tem pa poudaril, da je pridobitev za prebivalce KS Gradac in vaščane Vranovičev, ki se pokopavajo na klostrsko pokopališče, še toliko bolj pomembna, ker so hkrati uredili še pokopališče in dovozno pot, pred časom pa cerkev žalostne Matere božje. Na slovesnosti je predvsem o naložbah v občini, med katerimi je ena pomembnejših prav mrliška vežica, govoril tudi mrliški župan Branko Matkovič. (Foto: M. B.-J.)

PO 52-TIH LETIH SPET DOMA - V cerkvi sv. Roka v Žužemberku se je v nedeljo, 18. avgusta, zbralo 3000 vernikov, gasilcev in narodnih noš, ki so spremlili kip Marije v farno cerkev sv. Mohorja in Fortunata, na novo zgrajeno cerkev, ki je celih 52 let čakala na vrnitev kipa matere božje. Tega so ob požigu cerkve z dovoljenjem partizanov odnesle ženske iz bližnjih hiš. Pretresljiva je bila izpoved Reže Krese, ki je Marijin kip skrivala po hišah, dokler ga ni dobila podružnična cerkev sv. Roka. Da so kip obnovili in restavrirali, je velika zasluga dobrih ljudi, to je Andrejkove družine iz Sadinje vasi, Veronike iz Trebnjega, sestre Marije Gnidovec in rezbarja Mihe Legana iz Žužemberka. V dolgi procesiji, ki se je vila od sv. Roka do druge strani reke Krke, so se zvrstili nosači z Marijinim kipom, narodne noše, gasilci, rogisti, duhovniki s škofom Uranom, godbeniki Mestne občine Novo mesto, konjeniki, številni krajanji in drugi obiskovalci. Ob postavitvi kipa na staro mesto se je utrnila marsikatera solza in uresničile so se želje mnogih, ki so dolga leta čakali na ta dogodek. (Foto: S. Mirtič)

MARKO AVSENAK Brestanica

Sosed je pogorel!

Dol. list, št. 33, 16. avgusta

"Ko boš vabil žlahto, povabi vse, ali pa nobenega, sicer bo takoj prišlo do zamere." Da je temu res tako, se je izkazalo tudi po objavi mojega članka "Sosed je pogorel!", le na malo drugačen način. Z objavo tega članka sem želela preprostemu človeku približati nesrečne dogodke, predvsem pa njihove posledice, ki so v požaru prizadele družini Tisovec in Markovič, in ob enem ljudi spomniti, da lahko nesreča že jutri prizadene ravno njih. Moj namen ni bil, da se v imenu obeh družin zahvalim vsem ljudem za vsa pomoč, saj bi bilo to nemogoče, ker je družinam pomagalo ogromno ljudi, in vseh se v danem trenutku ni možno spomniti in jih zabeležiti, ne da bi koga pozabil. Zelo me je prizadela vest, da ljudje, ki so v nesreči pomagali, pa v članku niso omenjeni, tarnajo, češ: "Tudi mi smo pomagali, v Dolenjcu pa nas ni. Mar naše delo ni nič vredno..." Res ne morem razumeti tega - če si pomagal, raje naredi to z dobrim srcem in dobro voljo in ne z namenom, da bo tvoje ime objavljeno.

Drži, da sem imela na voljo podatke o požaru, po katerih sem sama povprašala. Ko sem zapisovala, kdo vse je pomagal, sem obe družini opozorila na to, da ne bi koga spustili. Popolnoma sem se zavedala, da imena osmih, ki sta jih našli družini, ne bodo zadovoljiva, saj ob tako veliki nesreči pomaga precej več ljudi, na desetine, ki bi jih bilo potrebno omeniti. Zato sem se jasno zahvalila tudi vsem ostalim, ki jih v časopisu zaradi pomanjkanja prostora nisem mogla omeniti. Očitno pa je ta stavek marsikdo spregledal.

DIANA ŽAGAR

Titova pot edina prava

Dol. list št. 33, 16. avgusta

Tudi vaš odgovor, g. Anton Novšak, na moj članek o Titovi poti terja odgovor. Naj vam po-

Onemogočili bomo delitev pomoči po obrazih

Novo v podpori kmetijstvu

V občinskem odboru SKD Trebnje smo mnenja, da je potrebno obvestiti širšo javnost o politiki subvencioniranja kmetijstva, ki jo vodi naša stranka. Zdi se nam namreč pomembno, da smo dosegli spremembo pravilnika o subvencioniranju kmetijske pridelave in s katerim smo prekinili dolgoletno prakso dodeljevanja finančnih sredstev le določenemu krogu kmetov v občini. Po novosprejetem pravilniku so upravičenci do občinskih sredstev vsi kmetje, katerim kmetijstvo pomeni osnovni vir dohodka.

Na osnovi tega pravilnika je občinski svet dal v objavo javni razpis za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Trebnje (Dolenjski list, 16.8.1996). V mesecu marcu pa je v Glasilu občanov izšel javni poziv za vložitve zahtevkov o dodeljevanju finančnih sredstev za vsa področja, tudi za kmetijstvo. Svet občine Trebnje bo vse prispele vloge enakovredno obravnaval.

Občinska sredstva, namenjena kmetijstvu, so le del sredstev za katera se lahko potegujejo kmetje. Ostala sredstva prispeva država preko ministrstva za kmetijstvo. Obstajajo pa tudi bančni krediti, za katere se lahko uveljavljajo subvencija obrestne mere. Stranka Slovenskih krščanskih demokratov se v skladu s sprejeto Strategijo razvoja slovenskega kmetijstva dosledno zavzema za ekososialni pristop do slovenskega kmetijstva, kar pomeni, da podpiramo poleg večjih, družinskih kmetij tudi manjše, ki ohranjajo kulturno krajino in poslednje podeželje. S tem bomo onemogočili nekaterim posameznikom in skupinam razdeljevanje sredstev po obrazih in kupovanje volilcev.

OO SKD Trebnje predsednik: MARIJAN ZUPANČIČ

• Človek, ki ni trpel, ne zna oproščati. (Tommaso)

• Poleg drugih prednosti delo skrajšuje čas in podaljšuje življenje. (Diderot)

• Človek dokaže, da je dobro vzgojen, če ostane takšen tudi v družbi nezvojenih ljudi. (A. France)

Nace Drašler

V petek, 9. avgusta, smo se na trebanjskem pokopališču zadnjič poslovili od 89-letnega Naceta Drašlerja, ki se je rodil v Peklu pri Trebnjem v številni in revni družini. Bil je sedem otrok, zato je Nace moral služiti kruh tudi kot dninar. Bil je delavec pri Navodu v Trebnjem, kasneje pri Gozdni, nato pri Pionirju in nazadnje pa v IMV Novo mesto. Vse življenje je bil skromen in delaven. Leta 1958 se je poročil z Anico in skupaj s tremi otroki sta si počasi in pridno ustvarila topli dom na Uršnih selih. Vse tri otroke sta vzgojila v pridne in poštene ljudi.

Naceta je pred nekaj leti prizadela možganska kap, tako da je moral v bolnišnico in kasneje v Dom starejših občanov Grosuplje, ker žena ni zmogla težke nujne vsakdanje nega. Nad sedmih otrok se je od Naceta poslovil le še edini živeči 83-letni brat Tone. Domači se Domu starejših občanov Grosuplje zahvaljujejo za vsa skrb in nego, domačim, prijateljem in znancem pa za darovano cvetje, sveče in da so ga tako številno pospremili na zadnji poti.

R. M.

Vanji Furlanu v slovo

Nikoli več mi morda ne bo moči te videti, a vendar, da sva ena, le ena duša, vem in da nobena te moč nikdar od mene ne razloči.

Ljubezen, volja, moč, narava, energija, nežnost, odločenost, umirjenost, nemir. Naš Vanja je bil posebej vsega, kar si mnogi tako želimo. Bil? Po svojem zadnjem, tragično končanem alpinističnem vzponu ostaja to še toliko bolj in za vedno.

Ob poskusu pisanja o Vanji se počutim tako majhnega kot še nikoli doslej. Posebno še, ker za pogovor z njim pogosto nisi potreboval besed. Vsi, ki smo kdaj bili v njegovi čudoviti majhni sobici v Novem mestu ali bili z njim v šolskih klopeh, pohajali skupaj po gorjanskih pobočjih ali v Julijcih, vemo, da je bilo srečanje z očmi, droben nasmešek na robu ustnic ali prešeren glasen iskren smeh iz srca dovolj za popolno medsebojno razumevanje. Ko pa si se z

Vanjo zapletel v pogovor, je vate bruhnila tolikšna življenjska energija, popolnost zrelosti, srhljiva odločenost in bogastvo duha, da si se nemalokrat zatem pogledal v ogledalo in si dejal: "Daj fant, primi se že v roke! Potegni ven svoj zarjaveli kabel in se priklopi na Vanjine nepresahljive baterije! Tam zunaj nekje je vendar življenje!" Vsako srečanje z njim je bila zame nova življenjska spoznanja. Svojemu razredniku je učenec postal življenjski učitelj.

Človek ima za način življenja na voljo mnogo različnih možnosti; Vanja se je odločil za najboljšo in najpoštenjšo: ne čakati na kup morebitnih slučajnosti, temveč intenzivno vsrkavati vse lepo, kar ti narava in življenje daje, biti aktiven v akciji ali mirovanju ter vse to z občutkom in veliko ljubeznijo prenašati svojim najbližjim. Ker je bil popoln človek, si je za uresničevanje svoje plemenitosti izbral najtežji možen način: vrhunski alpinizem. Brez soja žarometov, neposrednih prenosov ali reportaž, brez sponzorskih transparentov na dogajališču in brez lažnih bombastičnih napovedi spektaklov - ali je brez vsega tega sploh mogoče doseči vrhunstvo v športu? Vanja je na taka plehka vprašanja vsakič odgovarjal z največjimi alpinističnimi dosežki. Njegova od malega negovana ljubezen do narave in zlitost z njo je tu dosegla težko razumljivo popolnost, ki jo priznavajo alpinistični velikani v tujini in Sloveniji.

Odšla je. In mi, njeni bližnji, prijatelji, sošolci in stanovski tovariši, smo jo 31. julija nemo, z veliko žalostjo in srčnim pospremlili na njeni zadnji poti. Za svoj večni počitek si je izbrala domači kraj, kraj na deželi blizu Dolenjskih Toplic, kjer je preživljala svoja otroška in srednješolska leta.

Marija je bila bistro dekle, a vendar so starši zaradi številne družine in težkih gmotnih razmer kar nekaj časa oklevali, preden so jo poslali v Gimnazijo v Novo mesto. Odločitev je bila prava. Marija je brez večjih težav premagovala vsakodnevno pot do vlaka in domov, samo da bi dosegla cilj, ki si ga je postavila. Čutila je, kaj zmore in to jo je gnalo naprej. Februarja 1963 je končala višjo pedagoško šolo v Ljubljani in postala predmetna učiteljica matematike in fizike. Zaposlila se je na Osnovni šoli Katja Rupena (sedaj OŠ Center), ki ji je ostala zvesta vse do novembra 1995, ko se je morala zaradi boleznih predčasno upokojiti.

Taka, kot je bila Marija Lukšičeva do sebe, je bila tudi v svojem pedagoškem poklicu. Stroga, temeljita, dosledna v zahtevah, vendar pa vedno dovzetna za bistro umne dovpite svojih učencev. Do njih je bila tenkočutna, med kolegi vedno rahlo nasmejana in samozavestna. Veliko svoje življenjske moči in pedagoškega znanja je razdajala šibkim učencem, da bi izboljšali uspeh, še z večjim žarom pa je delala z bistrimi in nadarjenimi ter jih pripravljala na tekmovanja za Vegova priznanja. Uspehov teh učencev, ki niso bili redkost tako na občinski kot na regionalni ali državni ravni, se je vselej posebej razveselila. Z njo smo se veselili tudi njeni kolegi.

Marija je bila kot vzorna učiteljica matematike in fizike znana tudi v širšem prostoru. Poleg tega, da je bila na šoli preko dvajset let vodja strokovnega aktivna učiteljev matematike in fizike, je bila šest let vodja občinskega aktivna, organizirala in vodila je vrsto občinskih tekmovanj za Vegova priznanja, sodelovala v republiški komisiji za spremljanje in ocenjevanje učbenikov za matematiko ter opravljala mentorstvo mladim učiteljem. Njeno bogato pedagoško in mentorsko delo ni ostalo neopaženo. V letu 1992 si je pridobila naziv mentorice in nato še svetovalka.

Zal je bolezen, s katero se je borila celih pet let, počasi, a vztrajno omejevala njene življenjske zmogljivosti in pedagoško delo. 27. julija je umrla. Odšla je za vedno. Generacijam njenih učencev ostaja znanje, nam kolegom pa lik sposobne, delavne, ponosne, vedre in vedno nasmejane učiteljice in kolegice.

FRANCE NAHTIGAL

50 LET KOČEVSKEGA AMD

KOČEVJE - Oktobra bodo v Kočevju praznovali 50 letnico AMD Kočevje. Člani društva so zelo ponosni na delo v preteklosti, saj so bili eno najboljših društev v nekdanji skupni državi. Leta 1991/92 so imeli upad članstva, lani pa se je število v primerjavi z letom poprej povečalo kar za 131, tako da sedaj društvo šteje blizu 700 članov. Kot veliko pridobitev štejejo odprte tehnične baze AMZS, ponosni pa so tudi na priznanje ministrstva za notranje zadeve.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 22. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.30 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.00 OTROŠKI PROGRAM
SAMO ZA PUNCE, amer. naniz., 13/13
11.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 9/13
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.25 TEDENSKI IZBOR
VOJNA Z MAFIJO, ponov. angl. dok. serije, 2/3
16.15 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. naniz., 19/26
18.00 TV DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 9/26
18.40 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEINFELD, amer. naniz., 19/22
20.30 SPOMINI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 4/6
21.20 FESTIVAL LENT '96
22.25 NIKAR, oddaja o prometju
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.10 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 6/22
23.50 V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 5/62
0.15 POROČILA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 14.15 Tedenski izbor: Reka bogov, amer. dok. serija, 2/2; 15.05 Vrnitev Valentina, amer. film; 16.40 Seinfeld, amer. naniz., 18/22; 17.05 Martin Chuzzlewit, angl. nadalj., 6/6; 18.00 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 5/22; 18.45 Svetovni poslovni utrip - 19.15 Tok, tok, kont. oddaja za mladostnike - 20.05 Dr. Quinnova, amer. naniz., 11/18 - 20.50 Stoletje filma: Z Martinom Scorsesejem po ameriškem filmu, dok. oddaja, 2/3 - 22.10 Koncert Bing Banda RTVS

KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Dok. oddaja, ponov. - 17.30 Dance sesion, ponov. - 18.00 Pot flamingov (ponov. 19. del) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Svet športa - 20.30 Prosim, ne jejte marjetic (1. del naniz.) - 21.00 Kako je bil osvojen divji zahod (20. del nadalj.) - 22.45 Bobni z juga (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poročila

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Prismuknjena družina, 4/24 - 10.35 Polna hiša (humor. serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Lazos de Amor (serija, 1/100) - 13.05 Zapleten primer (italij. film) - 14.40 Program za otroke in mladino - 15.40 Dr. Quinn (serija 23/43) - 16.40 Poročila - 16.55 Middlemarch (serija, 7/7) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Moč denarja - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Naše malo mesto (dramska serija, 8/13) - 21.15 Družina Getty (dok. film, 1/2) - 22.10 Glasbena oddaja - 22.40 Hrvaska spominška knjiga - 22.50 Dnevnik - 23.10 Triler - 0.10 Poročila

HTV 2

16.50 TV koledar - 17.00 Šopek dolarjev - 17.30 Ekran brez okvirja - 18.30 In to je življenje (serija 4/19) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Rešitelj 911 (dok. serija, 57/59) - 21.00 Izenačitelj (serija 14/22) - 22.00 Ameriško srce (amer. film)

PETEK, 23. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 2.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARIALNO-STI, 24/52
10.05 PAJE MESTO, kan. naniz., 13/31
10.25 TEDENSKI IZBOR
FESTIVAL LENT '96
11.25 GOLF, DA TE KAP II, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.35 MESTA SVETA, ponov. švic. serije, 6/10
16.30 NAŠI BALETNI UMETNIKI
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstr. naniz., 23/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
MOJA IDEJA, nizoz. nadalj., 19/26
18.35 LINGO, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.20 SO LETA MINILA, angl. naniz., 2/20
20.50 TRDNJAVSKE IGRE, franc. kviz, 4. del
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 PRELJUBI MOJ MAX, franc. film
0.25 SOVA
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 53/62
2.15 BRANE RONČEL IZZA ODRA
2.35 POROČILA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.15 Tedenski izbor: Svetovni poslovni utrip; 11.40 Pustolovščine in odkritja, italij. dok. serija, 2/26; 12.10 Z Martinom Scorsesejem po amer. filmu, dok. oddaja 2/3; 13.30

Kotz, amer. film; 15.20 So leta minila, angl. naniz., 1/20 - 15.50 Svet divjih živali, angl. poljudnoznan. serija, 10/13 - 15.55 Gradovi, 4/13 - 16.50 Veliki dosežki slovenke kirurgije, 10. oddaja - 17.20 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 6/22 - 18.10 Pasje poletje - 19.50 Pasje mesto, kan. naniz., 14/31 - 19.15 Grand prix v atletiki - 22.10 10.000 obratov - 23.20 Novice iz sveta razvedrila - 23.25 Zavrtimo stare kolute, 14. oddaja

KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 17.00 Svet športa, ponov. - 18.00 Živeti danes (ponov.) - 18.30 Prosim, ne jejte marjetic (ponov. 1. del) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Popotni vodič - 20.00 Ljudje na položajih, 9. del - 21.00 Angel ob moji strani (amer. film) - 22.45 Chick Korea (koncert) - 0.10 CNN poročila

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Odpeta družina (otroška serija, 5/24) - 10.35 Polna hiša (hum. serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 "Lazos de amor" (serija, 2/100) - 13.05 Zaliv grmenja (amer. film) - 14.55 Program za otroke in mladino - 15.55 Dr. Quinn (serija, 24/43) - 16.45 Poročila - 16.55 Daljni vrhunec (serija, 1/6) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Razkritja federacije - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Živeti v Orebovcu (dok. oddaja) - 20.35 Glasbena oddaja - 21.00 Izbor kraljice Hrvške - 22.40 Hrvaska spominška knjiga - 22.50 Dnevnik - 23.10 Naravni svet (dok. oddaja) - 0.05 Poročila

HTV 2

15.45 TV koledar - 17.55 In to je življenje (serija 5/19) - 18.45 Besede, besede, besede - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Korak za korakom (hum. serija) - 20.35 Ameriški film - 22.25 Martin Scorsese (brit. dok. film) - 23.25 "The Banker" amer. film

SOBOTA, 24. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.25 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.55 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
10.10 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
10.20 ŽIVALSKJE PRAVLJICE
10.40 POD KLOBUKOM
10.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.20 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV: ANGLEŠČINA
11.35 KRIVOKLJUN IN ŽGOLIČKA, amer. film
12.20 GLASBENA ODDAJA
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.35 KARAOKE, razvedrila oddaja
15.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
16.05 DLAN V DLANI
16.20 POLETJE V ŠKOLJKI II, slovenski film
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PO DOMAČE
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 IGRE BREZ MEJA
21.50 RDEČE IN ČRNO, angl. nadalj., 1/4
22.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.50 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 7/22
0.30 V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 54/62
0.55 POROČILA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.05 Tedenski izbor: Trdnjavske igre, franc. kviz, 4. del; 13.25 Mostovi - 13.55 Senca dvoma, amer. film (ČB); 18.00 Pustolovščine in odkritja, italij. dok. serija, 3/26 - 18.30 Karaoke - 19.30 Na vrtu - 20.05 Dajmo, trabant, nem. film - 21.40 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 11.00 Dance sesion (ponov. oddaja o plesu) - 11.30 Oddaja o stilu - 15.15 Ljudje na položajih (ponov. 9. del) - 16.15 Angel ob moji strani - 18.00 Mala morská deklica (12. del risane serije); Račje zgodbe (12. del risanke) - 19.00 Chick Korea (ponov. koncerta) - 20.00 Paris (5. del naniz.) - 21.00 Nagrada (amer. film) - 23.15 Dežurna lekarna (20. del hum. naniz.) - 23.45 S kamera na potepu - 0.40 CNN poročila

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Briljanten - 13.05 Dok. oddaja - 13.50 Vrtnar na balkonu - 14.00 Pustolovščine mladege Indiane Jonesa (serija, 8/17) - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Mednarodni folklor festival - 16.35 Poročila - 16.45 Beverly Hills (serija, 27/32) - 17.35 Melrose place (serija, 27/32) - 18.25 Kriv je blues - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Hrvaski operni pevci - 20.40 Vidikon - 21.45 Glasbena leta Dubrovnika 1971-1988 - 22.45 Od duha k duhu (13/13)

HTV 2

18.05 TV spored - 18.20 Ruska mafija (dok. serija, 2/3) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Hrvaski operni pevci - 20.40 Vidikon - 21.45 Glasbena leta Dubrovnika 1971-1988 - 22.45 Od duha k duhu (13/13)

NEDELJA, 25. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.10 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 OTROŠKI PROGRAM
DELFI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 9/26
10.15 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 14/28
10.40 MARTHA GRAHAM, portret pesalke
11.35 ATLAS ČLOVEŠKEGA TELESA, amer. izobr. serija, 10/13
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 NAŠA PESEM '95
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.35 KARAOKE, razvedrila oddaja
15.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
16.05 DLAN V DLANI
16.20 POLETJE V ŠKOLJKI II, slovenski film
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PO DOMAČE
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 IGRE BREZ MEJA
21.50 RDEČE IN ČRNO, angl. nadalj., 1/4
22.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.50 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 7/22
0.30 V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 54/62
0.55 POROČILA

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 13.10 Tedenski izbor: Angleška glasbena lestvica; 14.00 Videošpon: 14.45 V vrtincu; 15.30 Tok, tok, kont. oddaja za mladostnike; 16.15 Pasje poletje; 16.55 Na vrtu - 17.25 Mednarodni hokejski turnir - 20.05 National Geographic, amer. dok. serija, 9/20 - 20.55 Očetje in sinovi - 21.55 Brianovo življenje po Monty Pythonu, angl. film - 23.30 Mednarodno plesno tekmovaljevanje v LA in standardnih plesih - 0.00 Avtomobilizem, reportaža z Gorjancev

KANAL A

9.00 Muppet show (42. del) - 9.30 Kaličopko - 10.30 Risanka - 11.00 Svet športa (ponov.) - 14.5 Nagrada (ponov. filma) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morská deklica (8. del); Račje zgodbe (risana serija, 19. del) - 18.00 Kojot Carlo (mlad. film) - 19.00 S kamera na potepu (ponov.) - 19.30 Popotni vodič (ponov.)

- 20.00 Lucan (5. del nadalj.) - 21.00 Kako je bil osvojen divji zahod (ponov. 20. del) - 23.00 Karma - 0.30 CNN poročila

PONEDELJEK, 26. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.50 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.55 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 25/26
11.25 BRIANOVO ŽIVLJENJE PO MONTY-JU PYTHONU, ponov. filma
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
14.45 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
15.00 ZRCALO TEDNA
15.15 FORUM
15.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
16.00 OČETJE IN SINovi
DOBER DAN, KOROŠKA
17.30 SIMPSONOVI, amer. naniz., 47/48
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.20 ŽIVALSKJE PRAVLJICE
18.40 ABC - ITD, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PARLAMENTARNA KRIŽPOTJA
21.30 VOJNA Z MAFIJO, angl. dok. serija, 3/3
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 8/22
V OMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 55/62
0.35 POROČILA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.45 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov: angleščina; 12.00 Turistična oddaja; 12.15 Christy, amer. nadalj., 16/21; 13.00 Osamljeni planet, avstral. pust. serija, 4. oddaja; 13.50 Sobotna noč; 15.50 Športni pregled; 16.40 Noro zaljubljena, amer. naniz., 3/25; 17.05 S srcem in dušo, ang. nadalj., 4/4 - 18.00 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 7/22 - 18.45 Veliki dosežki slovenske kirurgije, 8. oddaja - 19.15 Angleška glasbena lestvica - 20.10 Filmi študentov AGRFT - 21.05 Zvesti hišnik, španska drama - 22.00 Zgodovinska kitajska mesta, amer. dok. serija, 6/13 - 22.50 Brane Rončel izza odra

KANAL A

15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Karma - 18.00 Lucan (ponov. 5. del) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Novosti iz zabavišnega sveta - 20.00 Zlata dekleta (50. del amer. hum. naniz.) - 20.30 Filmska uspešnica: Točaj (amer. film) - 22.15 Paris, 6. del naniz. - 23.05 Glasbena oddaja - 0.00 CNN poročila

TOREK, 27. VIII.

SLOVENIJA 1

10.45 - 24.00 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.20 OTROŠKI PROGRAM
JAPONSKE PRAVLJICE
12.10 KRIVOKLJUN IN ŽGOLIČKA, pono. filma
13.00 POROČILA
13.05 ABC - ITD, TV IGRICA
13.15 TEDENSKI IZBOR
ATLAS ČLOVEKOVEGA TELESA, izobr. oddaja, 10/13
15.40 ZVESTI HIŠNIK, špan. drama
16.35 MOSTOVI
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstr. naniz., 24/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 15/28
18.30 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA, risana serija
18.40 KOLO SREČE, tv igra
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 DAVOV SVET, amer. naniz., 5/25
20.30 POSEBNA ODDAJA O POMURSKEM SEJMU
21.20 ROKA ROCKA

19.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 9/22
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 56/62
23.45 POROČILA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 9.25 Tedenski izbor: Filmi študentov AGRFT; 10.15 Ognjena moč, amer. dok. serija, 14/15; 10.45 Slovenski magazin; 11.20 Igre brez meja; 13.00 Balet; 14.10 Koncert orkestra - 14.25 Euronews - 15.25 Tedenski izbor: 10.000 obratov; 16.15 Analitična mehanika, 33/52; 16.45 Davov svet, amer. naniz., 4/25; 17.10 Dr. Quinnowa, amer. naniz., 11/18; 18.00 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 8/22 - 18.45 Prislulnimu tišini - 19.15 Videošpon - 20.05 Wildbach, nem. naniz., 1/13 - 21.00 Opus - 21.55 Kinoteka - ciklus filmov A. Hitchcocka: Rešilni čoln, amer. film

KANAL A

15.55 Video strani - 17.00 Glasbena oddaja - 17.30 Novosti iz zabavišnega sveta (ponov.) - 18.00 Dežurna lekarna (ponov. 20. del) - 18.30 Kapitan planet, ponov. - 19.00 CNN poročila - 19.30 S kamera po potepu - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz.) - 20.30 Sirene (15. del amer. naniz.) - 21.30 Hondo (16. del naniz.) - 22.30 Elizije - 23.00 Dannyjeve zvezde - 0.30 CNN poročila

SREDA, 28. VIII.

9.45 - 1.15 TELETEKST

10.00 VIDEO STRANI
10.20 OTROŠKI PROGRAM
ALLIS, NAPISANO Z - IS, šved. nadalj., 1/6
10.50 TEDENSKI IZBOR
ROKA ROCKA
11.35 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 9/20
12.30 NAŠA PESEM '95
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
15.55 DLAN V DLANI
16.10 LJUDJE IN ZEMLJA
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstr. naniz., 25/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
POD KLOBUKOM
18.40 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA

Okržno sodišče v Novem mestu v skladu z določilom čl. 154/2 in 3 Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur. list RS št. 67/93) v stečajnem postopku nad dolžnikom VINTEKS, Proizvodno in trgovsko podjetje, d.o.o. - v stečaju, Ogulin 1 a, 8344 Vinica objavlja

JAVNO ZBIranJE PONUDB

Predmet prodaje so večje količine različnih rezervnih delov za šivalne stroje družbe Vinteks Vinica v stečaju.

Rezervni deli so različnih starosti, tipov in proizvajalcev.

Rezervni deli se prodajajo v kompletu za najnižjo ponujeno ceno 1.152.000 SIT, po načelu videno - kupljeno.

Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki en dan pred začetkom odpiranja ponudb vplačajo 10% kavicjo - varščino izklicne cene. Interesenti položijo varščino na blagajni steč. upnika ali na žiro račun št. 52110-690-68396, kar dokažejo s kopijo nakazila.

Kavcija se uspešnemu ponudniku vračuna v kupnino, drugim pa se vrne v roku do tri dni - brezobrestno.

Ponudbo je treba oddati v zaprti kuverti po pošti do 28.8.1996 ali pooblaščenemu delavcu v prostorih družbe KOVINAR Črnomelj, Belokranjska cesta 34, 8340 Črnomelj s pripisom "za javno zbiranje ponudb".

Javno odpiranje ponudb bo 3.9.1996 v prostorih družbe Kovinar Črnomelj, Belokranjska cesta 34, ob 14. uri in 30 minut.

Prednost pri izbiri bo imel ponudnik, ki bo nudil večjo ceno. Pri enaki ponujeni ceni pa ponudnik, ki bo nudil krajši plačilni rok.

Rok plačila ostale kupnine je 30 dni po odpiranju ponudb, sicer se bo prodaja razveljavila, kavcija pa zadržala.

Prezmem rezervnih delov je možen po plačilu celotne kupnine.

Informacije in ogled je možen v prostorih družbe KOVINAR Črnomelj, Belokranjska 34, vsak dan od 26.8. do 28.8.1996 med 13. in 15. uro ali po dogovoru na tel. 068/52-656 ali 0609/613-266.

Izjava:

Pooblaščen VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo1, pooblaščen investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščen Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije1, pooblaščen investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)		
NASLOV IMETNIKA		
EMŠO		
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT		
DAN	MESEC	LETO
KRAJ	PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA	

**GIMNAZIJA NOVO MESTO
OBVESTILO DIJAKOM
GIMNAZIJE NOVO MESTO**

Zaradi adaptacije Gimnazije bo v šolskem letu 1996/97 potekal pouk na ŠOLSLEM CENTRU NOVO MESTO, Šegova ulica 112. Začetek pouka bo 2. septembra 1996 ob 14.15.

V SPOMIN

23. avgusta so minila 4 žalostna leta,
odkar je umrl naš

**GABRE
BADOVINAC**

Hvala vsem, ki se ga spominjajo, postojijo ob njegovem grobu in mu prižgejo svečko.

Žalujoci: njegovi najdražji

ZAHVALA

V 84. letu nas je nenadoma zapustila
naša draga svakinja, teta in sestrična

**OLGA
ŽUPANIČ**

upokojenka iz Metlike

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, vence in sveče. Hvala osebju Zdravstvenega doma v Metliki in osebju Nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice za vso skrb in pozornost. Iskrena hvala tudi Martinci Gojč za lepe poslovilne besede, pevcem za pesmi, izvajalcu Tišine in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: svakinja Marica, nečaka Branka in Mladen z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi sina

**MARTINA
RADOŠA**

iz Čuril 3, Metlika

se najiskrenejše zahvaljujemo sorodstvu, sosedom, posebno pa še Lovski družini Metlika, ki je pri pogrebu izkazala vse spoštovanje in pozornost, govornikom, prijateljem, znancem, g. župniku in vsem drugim, ki so tako številčno pospremili Martina na njegovi zadnji poti ter darovali cvetje in sveče.

Mati, oče, sestra in zaročenka

*Kdor išče cilj, bo ostal prazen
ko ga bo dosegel, kdor pa najde
pot, bo cilj vedno nosil v sebi.
(Nejc Zaplotnik)*

Najboljšemu slovenskemu alpinistu in blagemu človeku

**VANJI
FURLANU**

v slovo

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

Okrožno sodišče v Novem mestu v skladu z določilom čl. 154/2 in 3 Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur. list RS št. 67/93) v stečajnem postopku nad dolžnikom VINTEKS, Proizvodno in trgovsko podjetje, d.o.o. - v stečaju, Ogulin 1 a, 8344 Vinica, objavlja

JAVNO DRAŽBO,

ki bo 3.9.1996 ob 14. uri v prostorih družbe Kovinar Črnomelj, Belokranjska cesta 34

Predmet dražbe je oprema (šivalni stroji, pisarniška oprema in manjša orodja) družbe Vinteks Vinica.

Vsa oprema se prodaja po ceniku, ki je obešen na oglasni deski na vhodu v družbo.

Prodaja se izvaja po sistemu videno - kupljeno.

Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki eno uro pred začetkom javne dražbe vplačajo 10% kavcijo - varščino na izključno ceno posameznega dela opreme. Interesenti položijo varščino na blagajni steč. upnika ali na žiro račun št. 52110-690-68396, kar dokažejo s kopijo nakazila.

Kavcija se uspešnemu ponudniku vračuna v kupnino, drugim pa se vrne v roku do tri dni - brezobrestno.

Rok plačila ostale kupnine je 10 dni po javni dražbi, sicer se bo prodaja razveljavila, kavcija pa zadržala.

Prevzem opreme je možen po plačilu celotne kupnine.

Prednost pri nakupu imajo kupci celotne opreme v kompletu.

Informacije o dražbi in ogled opreme je možen eno uro pred začetkom dražbe oziroma po dogovoru na tel. 068/52-656 ali 0609/613-266.

V SPOMIN

*Kako je prazen
dom, dvorišče,
naše oko zaman Te išče.*

24. avgusta bo minilo leto dni, odkar
ni več med nami naše mame, stare
mame in tašče

**KRISTINE
RADOVAN**

iz Prapreč pri Šentjerneju

Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 62. letu nas je nenadoma in mnogo
prezgodaj zapustila naša draga ma-
ma, stara mama, sestra in teta

**MARIJA
PUCELJ**

iz Korit pri Dobrniču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Še posebna hvala Invalidskemu pevskemu zboru Trebnje za zapete žalostinke, Rezi Majer za govor ob odprtem grobu ter žužemberškemu gospodu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Vse življenje svoje trdo si garal,
vse za svoj dom, družino dal,
a sledi za tabo ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 64. letu starosti nas je nepričako-
vano zapustil dragi

**IGNAC
ZAGORC**

iz Dol. Brezovice
pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih. Hvala za vsa izrečena sožalja, darovane vence, cvetje, sveče, sv. maše in vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za molitev na domu in lepo opravljen obred, govornikom za izrečene poslovilne besede, GD Šentjernejski in Pihalnemu orkestru Šentjernejski. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

WEISS AVTOM
TRGOVINA IN STORITVE

8340 ČRNOMELJ, Na bregu 31, tel: 068/51-770

**PRODAJA VOZIL IN ORIGINALNIH REZERVNIH
DELOV TER POOBlašČENI SERVIS ZA VW IN AUDI**

**UGODEN
PORSCHE LEASING SLO
KREDIT**

OSMRTNICA

V 61. letu je umrl

FRANC KOVAČIČ

iz Šmarja št. 16

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da bo pogreb pokojnika v četrtek, 22. avgusta, ob 15. uri na pokopališču v Šmarju. Do pogreba leži pokojnik v domači hiši.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je nepričako-
vano zapustil dragi oče

**VINKO
STARINA**

iz Šentjanža 77

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Še posebna hvala lovčemu LD Šentjanž ter predstavnikom vseh ostalih lovskih družin, g. Strupehu in g. Slapšaku za besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenim pevcem za ubrano petje ter vsem, ki ste našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Niti rekel nisi zbogom,
niti roke nam podal,
neusmiljena smrt je vzela te od nas,
a v srcih naših boš ostal.*

Ob tragični izgubi našega dragega sina in brata

TOMAŽA VOVKA

z Velike Cikave 15

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih; sorodnikom, prijateljem, sovaščanom in znancem, vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, vsem darovalcem lepega cvetja, sveč in sv. maš. Iskrena hvala družini Lipar, pevcem iz Bele Cerkev, g. Roguljiču za igrano Tišino, g. župniku, g. Slavku Judežu za cerkveni obred in tople besede ob slovesu ter Oklešnovim pogrebnikom. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Novo mesto, München, 19. avgusta 1996

ZAHVALA

*Se prehitro je izteklo
število tvojih dni,
zakaj te, draga mama,
več med nami ni?*

V 46. letu starosti nas je mnogo pre-
zgodaj zapustila naša draga mama,
žena, sestra, teta in stara mama

**MAJDA
STRAJNAR**

roj. Koprivec

iz Pavle vasi pri Tržišču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč družini Erpič, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so pokojnika pospremili na njeni prerani zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pogrebniemu zavodu Novak iz Novega mesta, pevcem za zapete žalostinke, kolektivom Trimo, Dana in Bence ter g. Jamšku za čustveno izrečene besede ob grobu. Vsem in vsakemu še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 22. avgusta - **Timotej Petek**, 23. avgusta - **Filip Sobota**, 24. avgusta - **Jernej Nedelja**, 25. avgusta - **Ludvik Ponedeljek**, 26. avgusta - **Viktor Torek**, 27. avgusta - **Monika Sreda**, 28. avgusta - **Avguštin LUNINE MENE**
22. avgusta ob 5.36 - prvi krajec
28. avgusta ob 19.52 - ščip

kino

BREŽICE: Od 22. do 24.8. (ob 19. uri), 25.8. (ob 19. in 21. uri) ter 26.8. (ob 21. uri) komedija **Bilko de bilko**. Od 22. do 24.8. (ob 21. uri) melodrama **Čenče**. 28.8. (ob 21. uri) akcijski film **Eraser**. **ČRNOMELJ:** 23. in 24.8. (ob 20. uri) ameriški ljubezenski kriminalni film **Ukradena srca**. 25.8. (ob 18. in 20. uri) drama **Naklepni umor**. **KOSTANJEVICA:** 25.8. (ob 20. uri) komedija **Orangutan v hotelu Majestic**. **KRŠKO:** 25.8. (ob 18. uri) ameriški drama **Hollandov opus**. **METLIKA:** 23.8. (ob 20. uri) drama **Naklepni umor**. 24.8. (ob 10. uri) in 25.8. (ob 20. uri) ameriški ljubezenski kriminalni film **Ukradena srca**. **NOVO MESTO:** Od 22. do 27.8. (ob 17., 19. in 21.15) ter 28.8. (ob 17. uri) akcijski film **Eraser**. 28.8. (ob 19. in 21. uri) grozljivi film **Carovnice**.

GOSTILNA
NA HRIBU
NOVO MESTO

kmetijski stroji

KMETOVALCI! Agroizbira Kranj ugodno nudj rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Univerzal, Tomo Vinokovič, Fiat, Store, cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatore Vesna, Topla, ATSA, Sip Šempeter itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. Rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. **AGROIZBIRA KRANJ**, Slavko Prosen, s.p., Smledniška 17, ☎(064)324-802. 8491

MALO RABLJENO vinogradniško škropilnico Tomos prodam. ☎(068)20-404, zvečer. 8898

TRAKTOR Ursus, letnik 1990, prodam. ☎(0608)43-049. 8903

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta, s kosilnico in frezo, prodam. ☎(0608)78-218. 8909

MOTOKULTIVATOR Muta, 10 KM, s koso in petimi priključki, rabljen raztegljiv kavč dvosed in 2 fotelja prodam. ☎(068)84-390. 8929

NAKLADAC za gnoj, bikca, 120 kg, diferencialni za TAM 130 in akumulatore, 140 A, prodam. ☎(068)83-373. 8931

PUHALNIK TAJFUN, trosilec umetnega gnoja, uporaben tudi za sejanje žita in tovorni avto Mercedes 338 po delih prodam. ☎(068)83-152. 8976

TRAKTOR IMT 533, rotacijsko kosilnico, mlin za koruzo, izkopač krompirja, sejalce za pšenico, cisterno za gnojekvo, silokombajn, motokultivator Gorenje Muta balirko, samonakladalno, tračne grablje, pakja in mulčar prodam. ☎(068)42-773 ali 81-797. 9032

CELNI NAKLADAC, pihalnik za seno, prikolico za prevoz živine in stroj za sajenje krompirja prodam. ☎(0608)43-264. 9048

SILOKOMBAJN Vihar 40 prodam. ☎(068)64-372. 9063

SILOKOMBALNA Mengele in Vihar 80 prodam. ☎(068)21-143. 9099

kupim

KNJIGE za 2. letnik srednje kemijske šole kupim. ☎(068)78-426. 8901

V NOVEM MESTU ali okolici kupim staro hišo ali parcelo. ☎(0609)646-281. 8923

KNJIGE za 1. letnik kemijske šole kupim. ☎ 26-669. 8930

KNJIGE za 2. letnik srednje ekonomske šole kupim. Skušek, Dobrava 10, Otočec. 8966

KIPER PRIKOLICO za traktor in teletiče, stare 7 dni, kupim. ☎(068)73-309. 8968

2 BIKA simentalca, težka 120 kg, kupim. ☎(068)22-440. 8977

5 M suhih bukovih drv kupim. Dostava v Novo mesto. ☎(068)28-192. 8998

KIPER PRIKOLICO za traktor in teletiče, stare 7 dni, kupim. ☎(068)73-309. 9004

OSTREŠJE za hišo kupimo. ☎(068)49-658. 9065

UČBENIKE za 8. razred osnovne šole kupim. Stanko Gracar, Gradenc 1, Žužemberk. 9094

motorna vozila

LADO SAMARO, Rivo, Karavan, kupim. Takojšnje plačilo, moj prepis. ☎(061)1263-400 ali (0609)614-484. 7613

R TRAFIC, letnik 1990, prodam. ☎(068)83-122. 8885

R 4, letnik 88, prevoženih 60.000 km, reg. do 6. marca 97, prodam. ☎ 25-027. 8902

JUGO 55 AX, letnik 1988, prodam. ☎(068)42-988. 8886

LADO SAMARO 1500, 5V, letnik 1990, prodam. ☎(068)81-130. 8888

GOLF GTI 1.8, letnik 1986, registriran do 5/97, kovinsko siv, sončna streha, dobro ohranjen, prodam. ☎(068)85-633, zvečer. 8892

126 P, letnik 1987, prodam za 800 DEM. ☎(068)21-610, po 15. uri. 8896

GOLF JX D, letnik 10/90, 2. lastnik, 3V, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎(068)341-948. 8897

JUGO 55 AX, letnik 1987, registriran do 29. 1. 1997, prodam za 2.200 DEM. ☎(068)73-346. 8902

126 P, letnik 12/86, registriran do 12/96, nove gume, dobro ohranjen, nujno prodam. Dol. Prekopa 51, po 18. uri. 8904

GOLF B 1.4, rdeč, star 7 mesecev, centralno in daljinsko zaklepanje, prodam. ☎(061)373-379. 8907

126 P, letnik 1987, registriran 9/96, zelo ugodno prodam. Anica Križan, Otok 18, Gradac. 8912

Z 128, letnik 11/87, registrirano do 6/97, prodam za 2.200 DEM. ☎(068)78-134. 8914

GOLF JX diesel, letnik 1988, 3 vrata, bel, prodam. ☎(068)28-010 ali 25-344. 8923

Z 101 GTL 55, letnik 1987, rdečo, prodam. ☎(068)83-435. 8930

JUGO 45 A, letnik 1987, dobro ohranjen, tehnično pregledan, prodam za 1500 DEM. ☎(068)41-436. 8933

Z 8010, furgon, 4,80 m, letnik 1986 ter alu kason s cerado, 5,15 m, ugodno prodam. ☎(068)42-861. 8941

SUZUKI ALTO GL, star 5 let, dobro ohranjen, prodam. ☎(068)21-318. 8942

ŠKODO FAVORIT, letnik 11/91, prevoženih 51.000 km, prodam za 5800 DEM. ☎ 341-132. 8946

KADETT 1.3 LS, letnik 1989, 5V, prvi lastnik, 9300 DEM. ☎(068)42-532. 8948

CITROEN AX D, letnik 5/92, dodatno opremljen, 45.000 km, prodam za 10.500 DEM. ☎(0609)615-189. 8951

Z 101 GT 55, letnik 1985, registriran do 7/97, prodam. ☎(068)24-277. 8952

JUGO 45, letnik 1987, dobro ohranjen, registriran do 2/97, prodam za 2000 DEM. ☎(068)73-720. 8954

R 5 TL, letnik 1986/87, 1. lastnik, prodam. ☎(068)24-395. 8956

126 P, letnik 1991, drap barve, odlično ohranjen, vreden ogleda, prodam. ☎(068)81-659, po 18. uri, Franc. 8960

Z 128, letnik 1987, prodam. ☎(068)67-350. 8961

TRAKTOR 35 KM, prodam. ☎(0608)89-034. 8964

R 5 CAMPUS PLUS, letnik 10/92, 50.000 km, kovinsko črn, 3V, dobro ohranjen, garažiran, prodam za 7900 DEM. ☎(068)25-879. 8965

JUGO 55, letnik 1989, registriran do 3/97, 72.000 km, lita platišča, prodam za 2600 DEM. ☎(068)42-395. 8970

126 P, letnik 1980, prevoženih 51.900 km, registriran do 4.4.1997, poceni prodam. ☎(068)42-135, Šentjerna. 8971

R 12, letnik 1975, registriran, dobro ohranjen, cena po dogovoru. Milan Sopičič, Gradac 7, Gradac. 8990

OPEL KADETT GSI 2.0 16 V, letnik 1989, registriran do 4/97, zelo dobro ohranjen, ABS, športno vzmetenje, prodam ali menjam za cenejše vozilo. ☎(068)76-720. 8995

JAWO 350 TS, letnik 1992, registriran do 4/97, ugodno prodam. ☎(068)50-412. 8996

ŠKODO 120 L, letnik 1988, 40.000 km, cena po dogovoru. ☎(068)27-681. 9000

R 4, letnik 1990, registriran do 4/87, bele barve, 50.000 km, garažiran, zelo ohranjen, cena po dogovoru. ☎(068)28-511. 9001

126 P, letnik 1988, 34.000 km, prodam. ☎(068)21-523. 9002

Z 101 GTL 55, letnik 1982, registriran do 28.2.1997, prodam za 800 DEM. ☎(068)323-220. 9005

PEUGEOT 405 GRI, letnik 9/90, lepo ohranjen, registriran do 7/97, prodam. ☎(068)85-890. 9011

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1985, registriran do 31.7.1997, originalni prtljažnik, vlečna kljuka, odlično ohranjen, prodam. ☎(068)65-431. 9016

Z 101, letnik 1987, registrirano za 1 leto, prodam za 1500 DEM. ☎(068)24-816. 9017

JUGO 45, letnik 1988, prevoženih 51.000 km, prodam. ☎(0608)31-868. 9021

JUGO 45, letnik 10/88, dobro ohranjen, prevoženih 65.000 km, prodam. ☎(068)42-115. 9025

DAIHATSU COMPACT 16 V, letnik 1991, ugodno prodam. ☎(068)83-365. 9026

NOVO, NOVO! Posredniška prodaja vozil fine cars, d.o.o., Bajčeva 6, Novo mesto (pri cerkvi v Šmihelu). ☎ in fax: (068)26-157. 9031

Z 101, letnik 1986, garažirano, ohranjeno, registrirano do 8/97, in motorno kolo MZ, ETZ 250 LUX, registriran do 7/97, prodam. ☎(068)58-104, v službi, Turk. 9034

GILERO sport production 125 racing, letnik 8/95, registrirano, prodam ali menjam za avto. ☎(068)25-608. 9035

TOVORNI AVTO TAM, s hladilnikom in delom (razvoz po Dolenjski), prodam. ☎(068)41-149. 9036

GOLF D, rdeč, registriran za celo leto, zelo ugodno prodam. ☎(068)41-071. 9037

GOLF D, letnik 1991, registriran do 2/97, dobro ohranjen, rdeč, prodam. ☎(068)42-264, popoldan. 9039

HROŠČ 1303 S 1.6, letnik 1974, registriran do 12/96, atraktiven, prodam za 2300 DEM. ☎(068)51-823. 9043

CLIO RT 1.4, letnik 1993, prevoženih 35.000 km, registriran do 1997, sončna streha, radio, prodam. ☎(068)24-313. 9046

Z 128, letnik 1987, registrirano do 4/97, ugodno prodam. ☎(068)23-984 ali 21-261. 9049

GOLF 1.1 JGL, registriran do 5/97, v odličnem stanju, prodam. ☎(068)42-956. 9050

R 18, letnik 1985, prodam. ☎(068)42-320. 9052

MARUTI 800, letnik 1993, ugodno prodam. ☎(068)24-791. 9053

HYUNDAI S COUPE 1.5 Lsi, letnik 1992/93, ugodno prodam. ☎(068)24-791. 9054

DOLENJSKA BANKA

Splača se varčevati v tolarjih.

Pri Dolenjski banki vam omogočamo številne in donosne oblike tolarskega varčevanja:

Vezani depoziti	
- od 31 do 90 dni	od TOM* + 4,5 % do TOM + 5 %
- od 91 do 180 dni	TOM + 5,5 %
- od 181 dni do 1 leta	TOM + 6 %

Varčevalni paket

	Doba varčevanja	Minimalni znesek mesečnega pologa	Obrestna mera
Obročno varčevanje	12 mesecev	7.500 SIT	TOM + 6 %
Premijsko varčevanje	od 24 do 60 mesecev	4.000 SIT	od TOM + 6,52 % do TOM + 7,5 %

	Doba varčevanja	Minimalni znesek depozita	Obrestna mera
Tolarski depozit s premijo	12 mesecev	80.000 SIT	od TOM + 7,31 % do TOM + 7,5 %
Tolarski depozit z valutno klavzulo	12 mesecev	80.000 SIT	od V** + 7,06 % do V + 7,25 %

* TOM: temeljna obrestna mera
** V: valutna klavzula

Starite na pravega

Ekspozitura Novo mesto, Seidlova 3, 068/316-500
Ekspozitura Trebnje, Gubčeva cesta 8, Trebnje, 068/44-279
Enota Črnomelj, Trg svobode 2, Črnomelj, 068/51-113
Ekspozitura Metlika, Trg svobode 7, Metlika, 068/58-132
Ekspozitura Brežice, Cesta prvih borcev 42, Brežice, 0608/61-442
Ekspozitura Videm-Krško, Kolodvorska 1, Krško, 0608/22-762
Enota Ljubljana, Tavčarjeva 7, Ljubljana, 061/133-31-35

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: **Drago Rustja UREDNIŠTVO:** Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskoviček-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 2. polletje 4.680 tolarjev, za upokojeince 4.212 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 2.500 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.000 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.000 tolarjev. Za nenaročniške mali oglasi do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm malega oglasa 2.500 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi, osmrtnice in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.

Elektronska pošta: dl@insert.si Internet: http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: **Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.**

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek: .....

Ulica in kraj: .....

Pošta: .....

Naročniška številka: .....

Datum: .....

Podpis: .....

posest

BLIZU ŠMARJETE prodam mešan gozd. ☎(068)73-348. 8899

VEČ PARCEL prodam in oddam v najem njive in pašnik. ☎(068)48-564. 8902

NA LEPEM KRAJU prodam starejšo hišo z njivo v k.o. Herinja vas, asfaltna cesta do hiše. Jože Bučar, Zagrad 9, Otočec. 8908

V BREZJU pri Raki prodam njivo, travnik in 2 ha gozda v enem kosu. ☎(0608)75-223. 8913

PARCELO, 1.160 m², prodam. ☎(068)73-210. 8924

NA ČRETEŽU pri Krškem prodam parcelo, 1,5 ha stavbno zemljišče, lepa razdelna točka. ☎(0608)67-394. 8932

VINOGRAD, 54 a, z zidnico in zazidljivo parcelo, elektrika in asfalt do parceline, prodam. ☎(068)24-434. 8953

NA RADOVICI prodam zidnico in vinograd z vodo in elektriko. ☎(068)59-104. 8985

1.5 HA gozda v Krakovem in cirkular prodam. ☎(068)85-968. 9020

STANOVANJSKO HIŠO, 160 m², parcela 800 m², v Šmarjeških Toplicah, z vodo in elektriko, neometano, brez tlakov, prodam. ☎(003851) 23-33-187, (Zagreb). 9081

prodam

VEČ KOZ prodam. ☎(068)73-108. 8880

VIJAK (špendel) za prešo prodam. ☎(068)85-968. 8881

TRIFAZNI CIRKULAR, 5,5 KM, avtomobilsko prikolico ter kljuko za škodo favorit prodam. ☎(068)45-371, po 20. uri. 8882

OKROGLO MIZO, novo, v barvi lesa, s 4 stoli, prodam. ☎(068)342-355. 8884

PRIKOLICO za osebni avto z A testom, malo rabljeno, prodam. ☎(068) 52-372. 8889

ZAMRZOVALNO OMARO Bauknecht, 250 l, rabljeno, prodam. ☎ 341-832. 8890

ELEKTRIČNI AGREGAT (1000 W) in plinski hladilnik (plin, 12 V, 220 V), prodaja. ☎ 23-368.

7 MESECEV brejo telico sivko ugodno prodaja. ☎ (0608)80-507. 9093

GAJBICE za krompir ugodno prodaja. ☎ (068)49-113. 9095

KOBILO z žrebetom, vajeno vseh kmečkih del in nov gumij voz, 16 col, prodaja. ☎ (068)40-785. 9101

TRACNI brusilni stroj za les, domače izdelave, prodaja. ☎ (0608)33-955. 8893

ŠTEDILNIK, malo rabljen (3 plin, 1 elektrika), prodaja. ☎ (068)24-867, po 16. uri. 8896

PRAŠICE, težke 150 kg, prodaja. ☎ (068)1-331. 8897

BREJO KOBILO, staro 3 leta, in 10 m suhih drv, prodaja. ☎ (068)49-471. 8898

DVE NOVI TRACNI ŽAGI za razrez kosti ali lesa, prodaja. ☎ 322-654 ali 323-789. 8899

3 TEDNE starega sivega bikca, križanega simentalca in 1 m3 borovih plohov 5 cm in 1 m3 2 cm prodaja. ☎ (0608)81-895. 8899

POCENI prodaj enoigelnih in dvoigelnih šivalnih strojev znamke JUKI. ☎ 068/24-946.

TELIČKO SIVKO, staro 1 teden in kravo, 4 breje 7 mesecev, sivko, prodaja. ☎ (068)40-788. 8900

DVE TELICI sivki, breji, ena 4 mesece, druga 6, prodaja. Alojz Krevs, Biška vas 7, Mirna Peč. 8900

TOVORNO PRIKOLICO, novo, 1,40 x 3,30 m, nosilnosti 1200 kg, TPV podvozje, cinkano, naletna zavora, torzija, rezervno kolo, prodaja. ☎ (068)65-636. 8905

DOBRO OHRANJEN kavč in dve gumi, 145 x 13 Exact, ugodno prodaja. ☎ (068)23-019. 8906

ČISTOKRVNO nemško ovčarko, staro 13 tednov, prodaja. ☎ (068)26-269. 8910

BREJO KOBILO, osem tednov starega bikca in osem tednov stare pujske, prodaja. ☎ (068)73-750. 8911

GUME SEMPERIT 155-70-13 top lista, skoraj nove, in izpušno cev za Jugo 55, ugodno prodaja. ☎ (0608)79-793. 8915

KNJIGE za 7. in 8. razred prodaja. ☎ (068)65-360. 8916

STAREJŠO HIŠO z vrtom, nad Krško v Žužemberku, ugodno prodaja. ☎ (068)87-569. 8917

TELICO, staro 16 mesecev, zelo dobro za nadaljnjo rejo, prodaja. ☎ (068)44-730. 8918

SILOKOMBANE, enoredne, dvo- in triredne, nakladalke vseh velikosti, tudi silazne ter pajke, odjemalce silaze, ugodno prodaja. ☎ (061)815-233. 8919

BILJARD, ruleto CBS, 2 poker avtomata, ugodno prodaja. ☎ (068)341-401. 8920

ZA POLOVIČNO ceno prodam nov štedilnik, 4 elektrika, 2 plin. ☎ (068)20-485. 8922

VINO ŠMARNICO, prodaja. ☎ (068)65-134. 8926

TELIČKO, staro 8 tednov, breje telice in krave po izbiri, prodaja. Blažič, Židinja vas 1, Otočec. 8927

KNJIGE za 3. letnik sr. ekonomske šole kupim. ☎ (068)341-900. 8928

VGRADNI ŠTEDILNIK z boilerjem, 70 x 116, prodaja. ☎ (068)85-659. 8934

PANI ŽAGO (krožno žago) za razrez drv ali kolov, priključeno na traktor, prodaja. ☎ (068)26-839. 8935

OPAŽ, z dostavo, smrekov, suh, 1. klase, prodaja. ☎ (063)451-082. 8937

PSE ŠARPLANICE, stare 6 tednov, prodaja. ☎ (068)73-201. 8938

MLADO KRAVO za meso prodaja. ☎ (068)78-532. 8939

LESENO GARAJO v Novem mestu prodaja. ☎ (068)27-516. 8943

SOD, 400 l in Z 750, letnik 1984, neregistrirano, prodaja. ☎ (0608)79-447. 8944

ŽENSKO POROČNO OBLEKO, belozelena, enkrat rabljeno, prodaja. ☎ (0608)75-836. 8945

1000 KG ovsia prodaja. ☎ (068)21-143. 8949

POZAVNO KING, rabljeno 1 leto, staro 2 leti, prodaja za 1500 DEM. ☎ (068)84-141. 8958

SUHO KORUZO prodaja po ugodni ceni. Jože Bojanc, Mala Cikava 2, Novo mesto. 8959

ZAMRZOVALNO SKRINJO, večjo, prodaja za 15.000 SIT. ☎ (068)324-398. 8972

BELO VINO šmarnico prodaja po 120 SIT za liter. ☎ (068)65-004. 8973

PAPRIKO za vlaganje prodajamo na domu. ☎ (068)57-260. 8974

TELICO SIVKO, brejo 6 mesecev, prodaja. ☎ (068)76-150. 8975

12 M bukovih drv prodaja. ☎ (068)78-397. 8978

DVELETNO ŽREBICO posavske pasme, mirno, prodaja. ☎ (0608)69-261. 8980

KAMIN 2 x 3 m, trajno žarečo peč, termoakumulacijsko peč in kopalniško peč - bojler na drva prodaja. ☎ (068)25-624. 8983

SMREKOV OPAŽ prve in druge kvalitete, suh, širine 5 in 7 cm, prodaja za 650 SIT na m2. ☎ (062)811-478. 8986

300 l rdečega vina cepljene trte prodaja po 200 SIT. ☎ (068)81-165. 8989

LEPO ohranjen hrastov pod prodaja. ☎ (068)83-090. 8991

HIŠO V GRADNJI, delno vseljiva, recalcija Mokronog-Šmarješke Toplice, prodaja. ☎ (061)441-310. 8999

KLAVIRSKO HARMONIKO, knjige za sr. ekonomsko šolo in 3 fantovske obleke prodaja. ☎ (0608)80-338. 9003

VINO šmarnico ali rdeče prodaja. ☎ (068)81-774. 9006

JADRNIKO MATCH 4 prodaja ali menjaj za vodni scooter ali srf. ☎ (068)322-055 in 73-003 po 21. uri. 9008

PARKET ekstra klasik prodaja za 3.400 SIT in lamel standard za 1.700 SIT. ☎ (068)65-091 ali 23-155. 9009

2 KOZI z mladiči, lažji gumij voz ter vinograd z zidanim v Šentrupertu prodaja. ☎ (068)40-088. 9014

KOBILO, staro 3 leta, prodaja. ☎ (068)89-527. 9015

KALANE METRE, večjo količino, z dostavo na dom, prodaja. ☎ (068)322-754 ali (0609)620-968. 9018

KRAVO SIMENTALKO, težko 600 kg, za zakol, prodaja. ☎ (0608)84-146. 9019

DNEVNO SOBO, kavč, posteljo, sešalec, bojler, radiator, vse lepo ohranjeno, prodaja. ☎ (068)24-754. 9022

160 l sadjevca prodaja. ☎ (068)40-375. 9023

ŠIVALNI STROJ overlock Elna, 4-nitni, 2-igelnji za 700 DEM oz. po dogovoru, lahko na obroke, igrice Game Gear z dodatno opremo, v torbici, za 250 DEM in rabljene moške obleke po 5000 SIT/kom., hlače po 800 SIT in srajce po 300 SIT prodaja. ☎ (068)21-934. 9029

TELIČKO, staro 10 dni, prodaja. ☎ (068)40-854. 9033

8 M suhih bukovih drv ter 48-basno harmoniko klavirko prodaja. ☎ (068)27-147. 9038

VINO ugodno prodaja. ☎ (068)84-286. 9041

PRAŠICE, stare 8 tednov, prodaja. ☎ (068)81-774. 9045

NEMŠKO OVČARKO, staro 1 leto, za 200 DEM in otroško posteljico z jogijem za 200 DEM prodaja. ☎ (068)85-972. 9046

MODELE za stebričke - brajdnice in vibracijsko mizo prodaja. Korene, Herinja vas 32, Otočec. 9062

KRATKODLAKE JAZBEČARJE, črne, z ožigi, odličnih staršev (obč. Cacib), prodaja. ☎ (068)68-064, dopoldan, 51-674, popoldan. 9064

KRAVO s telesom prodaja. ☎ (068)49-627. 9068

PRAŠICA, težkega 100 kg, in žganje prodaja. ☎ (068)42-919. 9070

VINO ŠMARNICO prodaja. ☎ (068)48-506. 9074

ROVOKOPAČ MS 50 HS, letnik 1988/89, odpiralna žlica, teleskop in nove gume, prodaja. ☎ (068)81-201, po 19. uri. 9075

KRAVO za zakol, staro 6 let, prodaja. ☎ (068)76-080. 9077

ROČNO IZDELAN klopotec za vino-grad ali kot okras prodaja. ☎ (068)73-136. 9079

MREŽO za ograjo ugodno prodaja. ☎ (068)67-638. 9082

RABLJENE GUME 13, 14, 15 col, po 2 in 4 enake, 3 - 5 mm profila, prodaja. Cena 20 do 50 DEM/kom., ☎ (068)40-262. 9085

PREŠO, 80 l, polžasti prenos, in 17 m2 bukovih drv prodaja. ☎ (068)49-410. 9086

TELICO SIMENTALKO, brejo 4 mesece in kravo simentalko, brejo 6 mesecev, prodaja. ☎ (0608)75-130, zvečer. 9088

razno

ANGLEŠČINA - priprave na popravne izpite za vse stopnje nudip. ☎ 341-747. 9092

VRTNARJA za urejanje okolice vikenda v bližini Šmarjeških Toplic išcem. Anica Muller, Steinbuhweg 70, CH - 4123 Allschwil, Švica. 8891

TRGOVINO v obratovanju prodaja. Šifra: »DOBRA LOKACIJA«. 8894

PRIPRAVA in asfaltiranje dvorišč, polaganje robnikov in tlakovcev. Mincerstvo in asfalterstvo Jože Brodnik, Gor. Kamenec, Novo mesto. ☎ (068) 23-877. 8891

ODDAMO ali prodamo poslovne prostore ali skladišče na Vidmu v Krškem. ☎ (063)442-313. 8967

V VARTSTVO vzamem dva otroka ☎ (068)22-534. 8969

V SREDIŠČU Metlike, ob glavni cesti, CBE 21, ugodno oddamo v najem poslovni prostor, 33 m2, lahko tudi stanovanje nad njim. ☎ (068)59-508. 8981

LOKAL, 20 m2, primeren za trgovino, pisarno, v PTC Metlika, oddam. ☎ (068)59-146. 8984

KNJIGOVODSKE STORITVE, svetovanje za enostavno in dvostavno knjigovodstvo vodim. ☎ (068)21-760. 8994

V DOPOLDANSKEM ČASU vzamem v varstvo otroke. ☎ (068)27-987. 9012

ZA OPAŽENJE posodim kovinske in lesene punte, plohe in bankine ter Bled plošče. ☎ 342-506. 9040

V VARTSTVO vzamem otroka. ☎ (068)28-695. 9051

DOBAVA in montaža garažnih vrat z daljinskim upravljanjem. ☎ in fax: (068) 81-169. 9059

POGLED V PRETEKLOST, sedmjiost in prihodnost s pomočjo tarot, ciganskih kart in numerološke analize. ☎ (090)41-20, Špela. 9102

službo dobi

NATAKAR - ICA dobi delo v Gostilni Budački. Vse ostalo po dogovoru. ☎ (068)60-538. 8883

DVE NATAKARICI, zanesljivi, z izkušnjami pri strežbi, stari 20 do 30 let, iščemo za delo v prijetnem lokalni v Litiji. Stanovanje urejeno, OD 75.000 SIT. ☎ (061)887-368. 8936

PICERJA v Novem mestu zaposli dekle za peko pic. ☎ (0609)622-268. 8950

ZASLUŽITE 80.000 SIT mesečno s polnjenjem kuvert. Za brezplačno informacije pošljite kuvert z znamko na naslov: Slavko Peskar, Črešnjice 18, Otočec. 8950

K PRIJETNEMU sodelovanju in dobremu zaslužku vabimo študente in ostale, možnost opravljanja pripravništva. ☎ (068)324-076. 8962

ZAPOSLIMO dekle ali pripravnico gostinske smeri. ☎ (0609)634-707. 8963

DEKLE zaposlimo v gostinskem lokalni. ☎ (0608)31-435. 8979

VOZNIKA C in E kategorije zaposlimo. ☎ (068)44-836. 8982

REDNO ZAPOSLIMO natakario ali natakarjo, lahko pripravnik. ☎ (068) 73-511. 8988

DELAVKO za vodenje računovodstva (tudi vodenje knjig) iščemo. Naslov v oglašnem oddelku. 8993

AJA - LINE D.O.O., proizvodno podjetje didaktičnega materiala, išče zastopnika za prodajo naših izdelkov po šolah in vrtcih na območju Dolenjske in Bele krajine. Možnost redne zaposlitve. ☎ (063)851-292. 8997

NADPOVPREČNO PLAČILO nudimo za zastopniško prodajo zanimivega artikla. Kličite vsak delovnik od 8. do 10. ure na ☎ (069)61-762. 9012

KUHARJA zaposlimo v nemški restavraciji. Odlični delovni pogoji. ☎ (068)20-313, v soboto dopoldan. 9013

NATAKARICA dobi zaposlitev v okrepčevalnici. Redno ali honorarno! ☎ 323-295. 9024

KAVA BAR Pri slonu redno zaposli dekle za delo v strežbi. ☎ 321-495, dopoldan, 22-748, popoldan. 9028

GOSTILNA BRUNSKOLE na Hrastu zaposli kuharja, natakarjo in čistilko. ☎ (068)50-125. 9042

DELAVCE C in E kategorije iščem za nedoločen čas. ☎ (068)45-564. 9044

REDNO ZAPOSLIMO dekle za delo v okrepčevalnici. ☎ 322-952. 9056

HONORARNO ZAPOSLIM trgovko za delo v popoldanskem delovnem času. ☎ (068)341-021. 9058

KUHARJA PRIPRAVNIKA, enega kuharja ali kuharico, dve simpatični dekletki za strežbo in 2 natakarjo zaposlimo. ☎ (068)322-223. 9072

VEDEŽEVALKE z izkušnjami zaposli vedeževalna komercialna linija za delo po telefonu. ☎ (0609)639-131. 9084

službo išče

HONORARNO DELO, pomoč, nego, kuhanje in čiščenje za starše ljudi ali invalide, varstvo otrok in drugo iščem. Sprejemam tudi delo na domu. ☎ (068)21-934. 9030

stanovanja

OPREMLJENO garsonjero oddam. ☎ (068)27-134. 8901

GARSONJERO v Novem mestu najame profisorica. ☎ (067)57-211. 8925

V KRŠKEM prodamo dvojnopolno stanovanje, 70 m2, CK, telefon, balkon, vseljivo takoj, za 65.000 DEM. ☎ (0608)32-660. 8940

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE na Slavka Gruma 40 prodaja za 85.000 DEM. ☎ 321-120. 8955

STANOVANJE, 35 m2, CK, na Grmu, takoj vseljivo, prodaja. ☎ 342-117, po 17. uri. 8957

V OKOLICI Brestanice prodam starejšo hišo z gospodarskim poslojem in cca 1 ha zemlje. ☎ (0608)68-356. 8987

HIŠO v centru Črnomlja, primerno za obrtno dejavnost, prodaja. ☎ (068)51-767 po 15. uri. 9007

ženitne ponudbe

UPOKOJENEC, 54 let, in fant, 40 let, iščeta resni ženski. Šifra: »KMALU«. 9092

VDOVEC brez obveznosti, star 57 let, želi spoznati samsko žensko ali vdovo za skupno življenje. Šifra: ISKRENOST. 9092

Silvi in Radu pošiljajo v Kanado najlepše čestitke za 25 skupnih let in jima želijo še veliko lepega. Vsi, ki ju imajo radi.

AVTO LUKY

Smrečnikova 45
Novo mesto
Tel. 068/24-612

Avtomobili LADA
Motorji in scuterji
YAMAHA
Ugodni krediti in leasing!

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizarska dela izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica, tel./fax. 0608/82-945. Mobilni: 0609/621-285.

kobra

Pooblaščen zastopnik za svetovalno, montažo in servis mobilitel.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA Gotovinska posojila, hitra realizacija, garancija čeki, hiše, zlatina, umetnine, starine, certifikatske delnice. Mestna zastavljalnica, Cankarjeva 11 (pri Operi), Ljubljana, od 10. do 16. ure, ☎ 061/210-174 in 061/126 20 70.

KOPALNICE ☎ (068) 322-879

NOVO-NOVO Krediti za kopalnice R+3% **NOVO-NOVO** 120 m² razstavnega prostora. Celovita ponudba. Salon kopalniške opreme "Delfin", BTC Novo mesto.

SEPTEMBRSKE CENE OD 24.8.1996 DALJE
Informacije po ☎ 061/271-471, 066/528-045

DELNIČARJI KRKE! ☎ 061/312-563, 13-776-13

DELNICE KRKE serije G odkupujemo po 5.200,00 SIT za delnico. Odkupujemo tudi delnice serije B in C. Pokličite nas! Factor banka, d.d., Ljubljana.

KAMNOSEŠTVO IN TERACERSTVO VLADIMIR SIMONIČ, s.p.
Lokve 5/c
8340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmorja in granita. Na zalogi 25 različnih barvnih odtenkov in debelin.

Informacije na tel. (068)52-492
0609/640-830

ALU

MONTAŽA IN SERVIS SENČIL

rolete — žaluzije
tende - lamelne zavese
pliseji — roloji
screen senčila

Tel.: 068/78-258, 324-285
0609/631-225

Vedeževanje in napoved leta **090/42-62**

Kupujemo delnice iz javne prodaje: KRKA, LEK, PIVOVARNA LAŠKO, PIVOVARNA UNION, PETROL, FRUCTAL, ISTRABENZ, RADENSKA in LUKA KOPER. Plačilo v gotovini! Tel.: 068/51-953

OBVESTILO
Srednješolce in osnovnošolce obveščamo, da bomo v primeru dovolj velikega števila prijav s 1. septembrom začeli kuhati kosila po ugodni ceni. Prijave sprejemamo po telefonu 068/45-710 vsak dan do 14. ure ali pisno na naslov:

PREHRANA
Mojca Retelj
Goliev trg 4
8210 Trebnje

BRUNSKOLE MATIJA, s.p.
HRAST 1a, 68331 SUHOR,
tel./fax: 068/50-475

ODKUP PRIVATIZACIJSKIH DELNIC IZ JAVNE PRODAJE PO IZREDNO UGODNIH CENAH:
Union 9.100 SIT, Sava 2.100 SIT, Krka 5.000 SIT, Pivovarna Laško 1.550 SIT, Lek 9.150 SIT, Radenska 900 SIT, Luka Koper 800 SIT, Petrol 9.000 SIT.
RAZVOJNA DRUŽBA, Tomšičeva 3, Ljubljana.
Tel.: 125-10-14, 125-70-56.
ODKUPNA MESTA:
KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ, tel.: 0608/21-522,
MIRNA: Promles, tel.: 068/49-235,
ČRNOMELJ: Štrucl, tel.: 068/51-523,
NOVO MESTO: d.i. MARKETING, tel.: 068/28-694, 341-522

KOMBI VW TRANSPORTER 1.6D, let. 85/12 prodamo
CENA: 8.800 DEM
tel. 068/26-077, 341-300
FORD ESCORT 1.6116V
CENA: od 23.490 DEM
tel. 068/26-077, 341-300
FIAT TIPO 1.4IE
let. 1992, 49.000 km, prodamo
CENA: 12.700 DEM
tel. 068/26-077, 341-300

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

OBVESTILO:
Mercator - Kmetijska združba Trebnje obvešča svoje člane, da bo občni zbor v soboto, 24. avgusta 1996, s pričetkom ob 14. uri, pri domu Lovske družine Dobrnicih na Ostrem vrhu pri Rdečem Kalu. Nato bo sledilo že 4. tradicionalno srečanje združnikov. Vljudno vabljeni!
Upravni odbor

DOLENJSKI LIST

Bruma
PRODAJA GUM
VULKANIZERSTVO

AVTOHIŠA Novo mesto
Servisno prodajni center d.o.o.

ZA VOZILA RENAULT 5, CLIO IN TWINGO
PONOVNO POSOJILA PO OBRETNOSTI MERI **T+5%**

VAŠE ZNIŽANE CENE ZA RENAULT LAGUNA
ZA VOZILA IZ ZALOGA POSEBNE UGODNOSTI
VELIKA PONUDBA RABLJENIH VOZIL

MODEL	LETNIK	CENA
R 5/5V	1990	584.000,00
R 5/5V D	1991	778.000,00
R 19 RT 1.4/4V	1993	1.515.000,00
R 19 TR/3V	1991	999.300,00
R 19 TXE/4V	1991	1.261.000,00
R 21 GTS	1987	605.600,00
R 11 GTL	1986	443.500,00
R 4 GTL	1989	243.300,00
R 5 EXP FURGON	1991	825.000,00
FIAT TIPO 1.4	1991	973.300,00
FIAT TIPO 1.1	1989	778.700,00
CITROEN AX 1.1 RE	1989	599.700,00
NISSAN MICRA	1991	681.000,00
ŠKODA FAVORIT 136 L	1991	524.500,00
LANCIA Y 10 FIRE	1986	352.500,00
Z 128	1989	172.000,00
JUGO 45 AX	1988	130.000,00
TAVRIA	1994	340.600,00

Vsa vozila so tehnično pregledana.
Inf. salon prodaje vozil, tel.: 068/324-533.

Pustite se presenetiti in nas obiščite v
SALONU PRODAJE VOZIL v Ločni.
ali pa nas pokličite na tel. (068) 324-533

RENAULT

Lucija in Jakob Rom

njunem vinogradu pod Starim trgom, v katerem je bilo nekdanj 1.100 trt, so svoje naredile pozebe in sedaj imata le še 300 trt, a je vprašanje, če bo kaj vina. "Ko spomladi obrežujem trte, si mislim: "Kaj vas režem, saj jeseeni ne bo kaj pobrali!" Tako je pač pri nas. Po poljih, vinogradih, sadovnjakih so zagospodarili ptiči, divjad, medved, ki pride celo do starotrških hiš. Tam, kjer so bili nekdanj lepi vinogradi, je tako zaraščeno, da se niti kača ne privleče skozi," je razočaran Jakob. Res je, da so po množičnem izseljevanju mladi začeli ostajati doma ali se celo vračati, ko sta v Stari trg prišla Komet in Unior. A takrat je bilo že prepozno. V nekdanja polja se je že zajedalo grmovje.

Sonca je, preden je zašlo za hribovje, med katerim se vije Kolpa, vrglo še zadnje žarke na Romovo domačijo na začetku starotrškega trga. Ni je moč zgrešiti. Preveč rož je okrog nje in na okenskih policah.

Lucija in Jakob Rom z ljubeznivo skrbita za dom in njegovo okolico in sta prijetna ter zanimiva sogovornika. Koliko doživljajev iz skoraj osem desetletij dolgega življenja vesta povedati!

Najbolj ju boli, ker morata na jesen življenja gledati, kako nekdanj lepa polja in vinogradi okrog vasi zaraščajo. Tudi Romovi so kmetovali. Od 18 hektarjev zemlje so bili štirje orni. Dovolj za skromno preživitev ter za nekaj krav, bikov, prašičev in konj. Ti so bili pri hiši, dokler jih ni spodrinil traktor. Gospodar Jakob se je dobro spoznal nanje. Zadnja leta je bilo v hlevu vse manj repov in pred dvema letoma je šla od hiše zadnja krava. Kako je Lucija jokala!

Sedaj sta v Starem trgu le krava in konj. Še pred štirimi desetletji pa sta vsak dan gonila na pašo 250 glav živine iz cele vasi po dva od ene hiše. Pa še okrog 15 konj je bilo. "S kmetijstvom se ne ukvarja nihče več. Obdelanih je malo njiv, a še na tistih ni kaj pobrati. Lani jeseni smo posejali žakelj pšenice, ob žetvi pa je bilo za tri vreče zrnja. Vse ostalo so pojedli ptiči. Ker je malo obdelanih njiv, se pač spravijo na tiste, na katerih je še kaj pobrati," potarnata Romova. V

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

40-KILOGRAMSKA BUČA - Na njivi Ane in Avgusta Kovača iz Črešnjic pri Cerkljah je zrastle kar 40 kilogramov težka buča. Seme so Kovačevi dobili iz Nemčije, vendar pa na njivi, kjer so zasejali buče, pridelek ni bil tako obilen. Seme za to rekordno bučo je namreč zašlo na njivo ob hiši skupaj z gnojem, saj je bilo med krmo, in morda je prav to vzrok takšni obilnosti. Buča, ki spominja na okrasno, je zelo mesnata. (Foto: T. G.)

V PTUJU FESTIVAL DOMAČE GLASBE

PTUJ - 6. in 7. septembra Radio Tediak Ptuj organizira 27. festival domače zabavne glasbe, ki bo tokrat zraven Term Ptuj. Na ptujski finale se je uvrstilo 15 ansamblov, izven tekmovalnega programa pa bosta nastopila dva. V revijalnem večeru prvega dne bo mogoče prisluhniti lanskemu zmagovalcu ansamblu Ekart iz Prepolj. V soboto, 7. septembra, bo večer novih melodij. Strokovno komisijo bodo sestavljali predsednik Ivo Ciani in člani: Anton Horvat, Vinko Štruel, Tomaž Tozon in Kjetan Zupan.

NASTOP ŠTIRIH PUNK ROCK SKUPIN

ČRNOMELJ - V črnomaljskem Mladinskem kulturnem klubu bodo v soboto, 24. avgusta, ob 22. uri nastopile štiri punk rock skupine: Fakofbolan iz Pule, The Prulers iz Ljubljane, Morana iz Metlike in Bad Justice iz Požeja.

Slivova koščica model za čutaro

Poleg tradicionalnih belokranjskih spominkov je na voljo tudi čutarica za slivovko iz gline, ki jo je po zamisli Janija Žvaba oblikoval kipar Martin Skoliber

RODINE - Morda je prav novo življenje na kmetiji na Rodinah nad Črnomljem spodbudilo Janija Žvaba, da je pričel razmišljati o razvoju domače obrti ter o tem, da bi na trgu ponudil nekaj svojevrstnega, a še vedno belokranjskega. Odločil se je za čutarico iz gline za slivovko. Za Belo krajino je namreč značilna tradicija žganjkuhe, a tudi izdelovanje različnih izdelkov iz gline, ki pa je žal že skoraj pozabljeno.

Čutara je prišla na trgovske police konec lanskega leta, ko je od Žvabove ideje do končnega sel uresničil. Našel je kipařja Martina Skolibra, ki je naredil prototipe, nadaljnje delo pa je Žvab zaupal Lončarskemu podjetju Komenda. V Komendi v kalupe iz mavca vlijejo industrijsko prečiščeno glino, nato čutaro en teden sušijo na zraku ter prvič pečejo pri 1.200°C. Potem notranjost čutare glazirajo in zopet pečejo.

"To je šele polizdelek, ki ga sami obrusimo z diamantnimi brusmi. Potem čutare, ki so glede barve vsaka zase unikat, premažemo z lanenim oljem, ter vanje vlijemo slivovko, ki jo kuham sam po receptu in izkušnjah starega očeta. Čutara, ki dobro obdrži temperaturo pijače, sicer drži 6 dl, vendar vanjo natočimo 3,75 dl slivovke. Zamašimo jo s plutovinastim zamaškom ter zapečatimo s čebeljim voskom, ki ga dobim pri stricu," pove Žvab. Ker čutara ne stoji sama, so v mizarstvu Suhorepec iz Ručetne vasi izdelali stojala iz žlahtnega lesa. Jani razmišlja tudi o čutarah, opletenih z vrbovjem ali oblečenih v usnje, ki bi jih bilo moč obesiti za

pas ali na steno. Na vsaki čutari je tudi zaščitni znak blagovne znamke "Rodin J. S.". Čutara je postavljena v lično skatlo iz recikliranega papirja in je zapečatena z vrstico iz domače konoplje, na kateri visi etiketa v obliki slivovega lista, ki jo je oblikoval Belokranjec Roland Plut, ter s pečatom z blagovno znamko.

Žvab je presenečen nad dobrim odzivom, na katerega je naletela čutara, saj je preprotovala že skoraj ves svet, čeprav ni na tržišču še niti eno leto, a tudi reklame zanjo ni delal. Res pa je, da je lani zanjo od Turistične Zveze Slovenije in Obrtne zbornice Slovenije prejel priznanje za kvaliteten turistični spominček. Jani zagotavlja, da to ni zadnji tovrstni izdelek ter da bo v svojem zasebnem podjetju Tena's v prihodnje veliko pozornost namenil prav domači obrti.

M. BEZEK-JAKŠE

Jazbečarji na preizkušnji

Državna prireditev pri Velikem Podlogu posvečena 70-letnici Kluba ljubiteljev psov jamarjev Slovenije

Janij Žvab s čutaricami v svoji trgovini v črnomaljskem starem mestnem jedru

izdelka preteklo celo leto. Jani je želel embalažo za slivovko v obliki slivove koščice, potem pa je iskal nekoga, ki bi njegovo zami-

VELIKI PODLOG - Lovska družina Veliki Podlog in Klub ljubiteljev psov jamarjev Slovenije sta v soboto, 17. avgusta, pri lovskem domu na Globlem pripravila državno tekmo psov jazbečarjev. Da je strup v majhnih stekleničkah, so jazbečarji potrdili tudi tam, saj se je deset psov iz vse Slovenije pomeroilo v delu v rovu, na planem in krvnem sledenju. Med tekmovalci sta bili tudi Ajka Osilniška in Beba, ki sta ju pripeljala Jože in Janez Štimatec iz Kočevja, zasedli pa sta četrto oziroma peto mesto. Tekmovanje sodi v program praznovanja 70-letnice Kluba ljubiteljev psov jamarjev, visok jubilej pa so zao-

krožili s slavnostno skupščino kluba. "Humanizacija izvajanja lova, razvitejšje oblike čustvene navezanosti na lastnega psa, upadanje števila roparic in ne nazadnje dolgoletna prisotnost stekline so le nekateri pomembnejši razlogi, da jamarjenje kot način lova postaja počasi preteklost. Kljub tej za love grenki, resnici veselje od vzreje in šolanja psov jamarjev ni v zatonu. Nasprotno, nekatere pasme teh psov so celo v vzponu," meni predsednik Kluba ljubiteljev psov jamarjev Slovenije prof. dr. Vjekoslav Simičič. Razlog, da postajajo čedalje bolj priljubljene, je iskati v njihovi vsestranski lovski uporabnosti, privlačni zunanosti, živahnosti, igrivosti, družabnosti, vdanosti, navezanosti na lastnika, bistrosti, trdnosti značaja, fizični vzdržljivosti in veliki meri poguma.

Za izboljšanje zunanosti in ohranjanje uporabnostnih lovskih lastnosti z jamarjenjem vred je poklican in zadolžen Klub ljubiteljev psov jamarjev. To je bilo in ostaja tudi v bodoče njegovo osnovno poslanstvo.

T. G.

NSZS - Nacionalna socialna zveza Slovenije vabi v petek, 23.8.1996, ob 18. uri v sejno sobo občine Črnomelj na pogovor in predstavitev teme "Prostovoljna policija" Vinteks, nacionalna in socialna problematika. Vabljeni!

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Komunalni nadzornik skrbel le za parkiranje? - Nered na cesti iz Bršljina do Straže - Kateri Merlinovi? - Silova si ne zasluži, da je v časopisu - Vzrok direndaja v Črnomlju

Toneta K. iz Novega mesta moti, da bo glavna naloga novega komunalnega nadzornika Staneta Brezčarja le mirujoč mestni promet, to je parkiranje. Sprašuje se, zakaj nihče ne vidi ostalega dela na cesti, ki ga je še ogromno, kot na primer: čiščenje blata z njiv in gradbišč na cesti, nizko vejevje dreves in živih mej, postavitve prometne signalizacije, povožene živali na cestah, itd., itd. "Takega nadzornika, ki bi videl le tiste nepravilnosti, ki mu jih bo pokazala občina, ne potrebujemo!" je dejal Tonec. Milan Koželja iz okolice Kočevja se je oglašil na odziv Staneta Polokarja iz Ljubljane, ki je v predprejšnji rubriki Halo, tukaj bralec Dolenjca podprl trditve Darinke Tratar in Martina Rukšeta, da je pokojni Anton Vovk umrl zaradi sladkorne bolezni in prekomerne telesne teže in ne zaradi pomanjka-

nja. Milan meni, da je prav, da se mladim pove resnica o drugi svetovni vojni. Dolenjskemu listu pa se zahvaljuje za objektivno poročanje. Črnomaljska Anita J. je povedala, da je ves čas svetovnega mladinskega prvenstva v kolesarstvu v Novem mestu spremljala program radia Krka, ki je bil celo uradni radio prireditve, toda kljub temu v petek ni bilo opozorila, da je mesto zaprto, tako da je imela neprijetnosti s parkiranjem. Maja Lukež, novinarka na radiu Krka, pa je dejala, da to prav gotovo ne drži, saj so imeli obvestila o zaporah mesta vedno na programu in morda bralka ni poslušala njihove postaje pač pa kakšno drugo. Sicer pa imajo posnet program zadnjih osem dni in lahko to dokažejo. Tone P. iz Straže krivi za pogoste prometne nesreče tudi slabo urejene ceste. Našel je kar nekaj primerov: most v Bršljini pri gostilni Malnar je preozek in bi se ga dalo razširiti, prehod pa ni raven, tako da avto skače; sredinske črte, ki so jih vendarle narisali na cesti iz Bršljina do Straže, so že sedaj slabo vidne in začuda prekinjene vseskozi, tudi v ovinkih; na avtobusni postaji Podgora ob deževju nastane velika luža itd. Gospa M. z Drske pravi, da jo zanima, za katere Merlinove na Brodu, ki imajo pse in zanje ne skrbijo tako kot je treba, gre. O tem je namreč brala v naši zadnji številki. Pri njih nimajo psa že več kot 15 let. Leopold Korevec iz Črnomlja je pohvalil novinarka Dolenjskega lista, ker se je že sam dostikrat pripričal, da pišejo pošteno, imel pa je pripombo, ker je dobil "svoj" izvod Dolenjskega lista s skoraj neberljivimi stranmi (2, 3, 22 in 23). Za to se mu opravičujemo in smo mu že poslali novega in dobro berljivega.

M. Gliha iz Pristavice pri Velikem Gabru je razburjeno spraše-

vala, kako more biti v časopisu tako pohvalen članek o Marinki Sila, socialni delavki za družinske razmere v Trebnjem, "ki ji je pred desetimi leti razdrlo družino". "Tako hudo mi je bilo pri srcu, ko sem jo zagledala, saj ni ravnala, kot bi morala. Na razgovor bi nas morala poklicati trikrat, naš primer pa je bil rešen že prvič. Negativnega mnenja o njej nimam samo jaz. Tudi drugi pravijo, da kar bežijo, ko jo opazijo," je prizadeto povedala M. G.

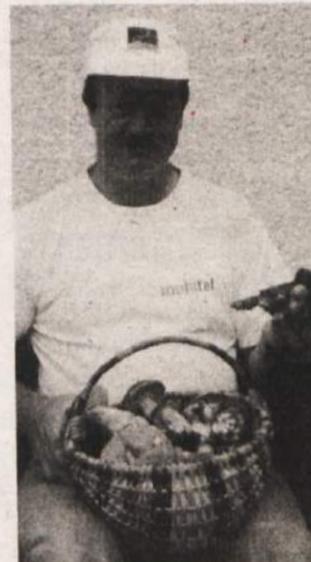
B. P. iz Dolenjskih Toplic je najprej pohvalila urejenost samih stavb in okolice tamkajšnjega zdravilišča, ne gre pa ji v račun, da ne poskrbijo tudi za bližnje okolico. "Če pri nas že ocenjujemo urejenost vrtov, balkonov ipd., bi lahko očistili tudi tablo iz Meniške vasi proti Dolenjskim Toplicam, ki je prerasla z grmovjem in se napis slabo vidi. Pa tudi razsvetljava in pločnik bi bila potrebna, saj se gostje tam pogosto sprehajajo," je dejala B. P.

M. J. iz Črnomlja pa je pisala v imenu vseh stanovalcev Ulice Staneta Rozmaņa 3, ki se ne razumejo s Francem Zuničem iz Nazorjeve ulice 10. Ta je kupljeno stanovanje v prtiličju preuredil v trgovino in se z ostalimi dogovoril, da bo imel svoj vhod. Ker pa mu spomeniško varstvo ni pustilo narediti vrat, je po preteku odloče, ki so jo stanovalci dobili 15. julija, prebil vrata iz skupnega prostora in nikogar nič vprašal. "Zdaj bi rad pregradil tudi hodnik, ki je edini vhod in ga rabimo za dovoz in žaganje drv, češ da je njegov, premika nam kontejner, ki je 17 let stal pred našimi vrati itd. Čeprav je dal trgovino v najem, še vedno hodi izsiljevat," pravi M. J. Stanovalci so na občini že vložili pritožbo, na ta način pa želijo, da tudi javnost izve, kdo je kriv za ta direndaj in prepire.

L. M.

PRIREDITEV USPELA - Največ spretnosti je pokazal Amor Hrudkovej Chata, ki je last Jožeta Vestra iz Tržiča. Da je prireditev dobro uspela, gre zasluga tudi Lovski družini Veliki Podlog, ki je nudila lepo zgrajen umetni rov, lovišče in lovski dom.

V ENEM DNEVU NABRAL 35 VRST - Jože Kočjaž iz Novega mesta je navdušen gobar in tri leta član Gobarske družine Novo mesto. Prejšnjo nedeljo je imel še posebno srečo, saj je v gozdu v Suhorju pri Prečni našel polno košaro jurčkov in še eno košaro ostalih 35 vrst gov. Nekateri so se spremenile v slastno večerjo, preostale pa je Jože odnesel pokazat na ponedeljkov gobarski večer, ko so jih skupaj z ostalimi gobarji spoznavali, proučevali in determinirali. (Foto: L. Murn)

Dolenjske Novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

Dobro sredstvo

Gospa Cimprle sosedi: "Ali imate pri vas mnogo miši v stanovanju?"
Gospa Grobek: "Niti ene, saj ima moj mož sleherni dan-mačka!"

Kaj je poceni?

Gospod je hvalil v gostilnici, kako velik zrezek daje neki gostilničar za 15 krajcarjev. To je poceni, je dejal. Gostilničar je rekel: "Bom pa jaz povedal, kaj je poceni. Juha, meso s tremi prikuhami, pečenka s solato, kruh, pol litra vina in črna kava za 30 krajcarjev."
"Ješ, ješ, kje pa?" se začudi gospodar.
"Nikjer, ali to je poceni!" odgovori gostilničar.

Nepremišljeno

Sodnik: "Torej vi niste dali svojemu sosеду zausnice?"
Obtoženec: "Jaz mu nisem dal nobene zausnice!"
Tožitelj: "Sosled laže!"
Obtoženec: "Boš molčal... če ne, dobiš še eno!"

Samo enkrat

Sodnik: "Kolikokrat ste bili že kaznovani?"
Obtoženec: "Samo enkrat, gospod sodnik, ko sem se oženil!"

Bistroumna soproga

Prijateljica: "Ti torej misliš, da pečenka ni ugajala tvojemu soprogu?"
Mlada žena: "Da, jaz sem tega mnenja, kajti po kosilu je žvižgal - žalno koračnico."